

Kratke vesti

iz življenja in sveta

SEF OHIO BRASS
DRUŽBE UMRL
Mansfield, O. — Včeraj je tu-
kaj umrl John C. Wilson, ki je
bil ravnatelj in manager Ohio
Brass firme. Pokojni je bil tudi
eden izmed onih, ki so organizi-
rali American Mining Congress.

KROGLE KONCALE
MORILEC BEG

Kansas City, Mo. — V boju s
svojimi zasledovalci je bil vče-
raj nevarno ranjen Clyde Wil-
liam Buchanan, 40 let stari tr-
govec s krznino in kožami, ki je
nekaj dni prej ubil nekega šeri-
fa ter ranil dva agenta oblasti.
Buchanana je zadelo v njego-
vem skrivališču v gozdu šest
krogel njegovih zasledovalcev,
na katere je prišel streljati, ko
so ga pozvali, naj se uda.

SLAB SPOMIN GA JE
DRAGO STAL

Brantford, Ont. — R. E. Say-
les, tukajšnji trgovec, je imel
slab spomin, zato ni ponoči za-
klepal svoje blagajne, ker se je
bal, da bi utegnil pozabiti kom-
binacij odklepanja. To ga je pa
drago stalo, kajti ponoči so pri-
šli v njegovo trgovino roparji, ki
so mu izpraznili blagajno, v ka-
teri pa k sreči ni bilo več kot
\$55.

TULJENJI — NADLOGA
KALIFORNIJE

Pacific Grove, Cal. — Policia
je podvzela potrebne korake, da
odpravi z obrežja tega kraja na-
dlogo, ki se je bila tam naseli-
la. Na obrežje je prispelo namreč
stotine tuljencev (seals), ki so
tam tulili, bevskali in lajali, da
je postalo prebivalstvo nervoz-
no. Policia je zažgala na obrež-
ju in v obrežni vodi stare čolne
in barke, katerih plamen je
družbo pregal.

20.000 DOLARJEV
ZA FAZANE

Columbus. — Državni odbor
je odobril vsoto 20.000 dolarjev,
katero se bo izdalo za nakup fa-
zanov, ki se jih bo spustilo v tu-
kajšnjih loviščih, v katerih se bo
ta lepa perjad zaplodila.

N. Y. C. ŽELEZNICA
NAJEMA KURJACE

Cleveland. — New York Cen-
tral železnica je pričela najema-
ti nove kurjake, kot se poroča iz
njihnih delavnic v Collinwood.
To pomeni, da bodo dobili vsi
"regularci" Cleveland in Toledo
divizije zopet polno delo, kar bo
prvikrat izza leta 1929.

Rdeče rože

V nedeljo vprizorijo igralci od
vseh dramskih skupin krasno
dramo v 4 dejanjih "Rdeče ro-
že". Nastopijo: V. J. Grill, Ann
Grill, Florence Jeray, Josephi-
ne Kovač, Steblaj, M. Medvešek,
Frances Godnjavec, J. Zaic, A.
Drenik, L. Elovor, F. Česen, L.
Kafarle, A. Božič, F. Petrich, J.
Čech. Predstava bo v spominu
22-letnice smrti našega velike-
ga Cankarja. Pričetek ob 3. uri
popoldne. Zvečer ples. Igra Pe-
conov orkester.

Zaroka

Mr. in Mrs. Frank Jersan,
853 E. 95th St. naznanjata, da
se je zaročila njuna hčerka Mil-
dred z Mr. Tony Mostarjem, si-
nom Mr. in Mrs. Anton Mostar
iz 6307 Bonna Ave. Naše čestit-
ke!

URSULA KALAČ

Danes zjutraj je preminila v
Glenville bolnišnici Mrs. Ursula
Kalač. Pogreb ima v oskrbi Jos.
Žele in sinovi pogrebni zavod.
Več poročamo jutri.

Delavstvo ni nasprotno nadurnemu delu

R. J. Thomas, predsednik CIO avtne unije, pravi, da
delavstvo ne nasprotuje nadurnem delu, ako se prej
zadosti dvema določbama, ki ju narekuje
zdrava pamet.

R. J. Thomas, predsednik U-
nited Automobile Workers of
America (CIO) unije, je izjavil
včeraj, da ni v politiki ali kon-
traktih omenjene unije ničesar,
kar bi branilo članom te unije,
zaposlenim z obrambnimi deli,
nadurno delo, "ako se zadosti
dvema točkama, ki ju je nareku-
je zdrava pamet."

Ti dve točki sta:
"Prvič ne sme biti izrednih
slučajev nadurnega dela, dokler
niso zaposleni vsi razpoložljivi
delavci.

Podrobnosti Lavalove ostavke in njegove aretacije v Vichyju

**Detektivi so o polnoči vlomili vrata njegovega stanovanja
ter ga aretirali. — Na zahtevo nemškega poslanika
pa je bil Laval zopet izpuščen, nakar se je v poslani-
kovem spremstvu odpeljal v Pariz.**

Francoški maršal Petain je
bil v ponedeljek pripravljen, da
odloči o usodi fašista in izdajal-
ca Pierre Laval, ko se je v na-
gled diru pripeljal v Vichy v o-
borožencem spremstvu nemške-
ga vojaštva v štirih avtomobilih
nacijski poslanik Abetz, ki je
prisilil Petaina, da je izpustil
Lavala na svobodo.

Podpis lastne ostavke
Podrobnosti Lavalove afere
so sledeče:

Laval je bil v petek večer ob
osmih prisiljen, podpisati svojo
lastno ostavko in sicer v navzoč-
nosti maršala Petaina in celo-
kupnega francoskega kabineta.
Maršal Petain je javno obtožil
Lavala, da si je hotel prilastiti
oblast v premagani Franciji.

Vlada je poklicala tisoče vo-
jakov, ki so se razpostavili oko-
li vladnega poslopja in okoli ho-
tela, kjer je Laval stanoval, ker
je hotela biti pripravljena za vse
slučaje.

Vdor v Lavalovo stanovanje
Eno uro pred polnočjo je bil
aretiran Lavalov sofer, ki je po-
staval okoli Lavalovega avtomo-
bila. Nato je osem detektivov
pod poveljstvom Pierre Mondan-
ella, šefa kriminalne policije,

**NUNA, OBREGONOV MORILEC, POROKA,
CAMACHO, SVOBODA...**
MEXICO CITY, 18. decembra.
Mehikanci ljubijo predvsem
krasne ženske, takoj za njimi
mučence, za temi pa junakinje.
Lepa, temnooka Concepcion A-
ceveda de la Llata, Madre Con-
chita (mati Conchita, kapucin-
ska nuna), je bila kak ducat let
Mehikancem vse to v eni osebi.

Madre Conchita je bila areti-
rana pred dvajsetimi leti ter
obtožena, da je izvajala verski
vpliv nad morilecem, ki je ustre-
lil katoličane preganjajočega
novozvoljenega predsednika ge-
nerala Obregona. Bila je obso-
jena v dvajsetletno ječo v koloni-
jni kaznjencev v Tres Marias.
Pred dvemi leti pa je bila
premeščena v državno jetnišnico
v glavnem mestu Mehike. Pripa-
dajoča ređu redovnic, katerih
obljube niso večne, se je v jet-
nišnici poročila z nekim jetni-
kom, ki je bil tudi zaprt zaradi
nekega prejšnjega poizkusa napada
na predsednika Obregona. Poročil
pa ju je duhovnik Jose Jimenez,
tudi kaznjec, ki je
odsedeval svojo kazen zaradi
soudelžbe pri napadu na Obre-
gona. — Pred nekaj dnevi je no-

voizvoljeni predsednik Mehike,
general Manuel Avila Camacho,
ki se noče zameriti katoličanom,
pomilostil bivšo nuno in njenega
moža.

Kultura

VAJA ZA "RDEČE ROŽE"

V petek (danes) ob 7 uri zve-
čer se vrši na odru Slovenskega
narodnega doma na St. Clair
Ave. glavna vaja za igro "Rdeče
rože", katera bo podana v nede-
ljo za spominsko obletnico na-
čast spomina pisatelju Ivanu
Cankarju. Igralci so prošeni, da
so vsi navzoči!

V bolnišnici

Dobro poznana Mrs. Mary Mil-
ler, ki vodi dobro poznano go-
stilno pod imenom Miller Cafe,
se nahaja v St. Luke's bolnišni-
ci. Podala se je na operacijo. O-
biski začasno niso dovoljeni. Že-
limo ji skorajšnje okrevanje.

Peč zastoj

Revni družini se odda zastoj
Timerman peč v zelo dobrem
stanju. Oglasi naj se pri Joe
Brezovar, 665 East 160 St.

Nemška letala prevažajo itali- jansko vojaštvo

RIM, 19. decembra. — Poroča
se, da so pričela velika nemška
transportna letala Junker tipa
prevažati italijanska ojačenja iz
Italije v Albanijo, in da se bodo
napada na Grke udeležili tudi
znani nemški Stuka bombniki-
strmoglavniki.

Italijansko vojaško povelj-
stvo zanikuje poročila, da priha-
jajo Nemci skozi Brennerjev
prelaz Italijanom na pomoč, in
prav tako zanikujejo govorice,
da so v Bariju in ostalih itali-
janskih pristaniščih nemške če-
te.

ATENE, 19. decembra. — Ne-
ki vladni uradnik je danes izja-
vil, da so italijanske čete odšle
iz okolice palermškega zaliva, v
katerem je pristanišče Palermo.
Italijani so se umaknili proti
Chimari.

Kraj Kislura, ki je še v fašis-
tični oblasti, je pod ognjem krš-
kih topov, in Italijani pri Tepe-
leniju so potiskani stalno nazaj.

Jugoslovanski umetnik

Sergej Križman, znani umet-
nik pri jugoslovanskem poslani-
štvu v Washingtonu bo prispel
danes v Cleveland, kjer bo pričel
delati na slikah za jugoslovanski
oddelek v Clevelandski medna-
rodni razstavi, ki bo otvorjena
dne 4. januarja v mestni hiši.

7-DNEVNI DELOVNI TEDEN V U. S. AVTNI INDUSTRIJI

**Daljše delovne ure so edina odpomoč pospešitve produk-
cije. — Avtni inženirji delajo po 13 ur dnevno, toda
nedavno so še delali po 18 ur na dan in
sedem dni v tednu.**

DETROIT, 19. decembra. —
Reprezentantje avtne industrije
so danes izjavili, da bo industri-
ja upeljala zaradi pospešitve iz-
vedbe narodnega obrambnega
programa sedemdnevni delovni
teden, toda samo pod dvema po-
gojema.

Tovarne bodo pospešile svojo
produkcijo kolikor bo mogoče,
da se ustrezne zahtevi po večji
produkciji, ki jo zahteva Wil-
liam S. Knudsen, ako bo vlada
izpremenila oziroma prilagodila
svoje kontrakte potrebi, da do-
voli dodatne zneske za povečane
stroške in da dovoli unijam nad-
urno delo.

Daljše delovne ure

Daljše delovne ure v industri-
ji za izdelovanje orodja bi po-
spešile produkcijo, toda o dalj-
ših delovnih urah imajo samo
delavci odločevati, je rekel Ford
R. Lamb, eksperimentalni tajnik A-
merican Society of Tool Engi-
neers organizacije.

Lamb je dejal, da bi bilo ne-
mogoče postaviti to industrijo
na bazo 24-urnega, tri-šiftnega
in sedemdnevnega delavnika, to
pa zaradi pomanjkanja izvežba-
nih mehanikov in "die maker-
jev."

SODNIK LAUSCHE PONOVO IMENOVAN ZA PRESEDUJOČEGA SODNIKA KRIMINALNEGA SODIŠČA

Okrajnega sodnika Franka J.
Lausche, ki je pravkar končal
svoj štirimesečni termin kot
predsedujoči sodnik kriminalne-
ga sodišča, je zadela včeraj čast,
da je bil ponovno imenovan na
to mesto. To je prvikrat v zgo-
dovini tukajšnjega sodišča, da
bi bil kak sodnik dvakrat zapo-
redoma imenovan za predse-
dujočega sodnika.

Kallio, predsednik Finske, umrl

Stari predsednik je umrl v
naročju največjega fin-
skega vojskovodje, mar-
šala Mannerheima.

HELSINKI, Finska, 19. de-
cembra. — Kyosti Kallio, pred-
sednik Finske, je danes umrl za
srčno hibo. Stari predsednik je
umrl v naročju največjega fin-
skega vojskovodje maršala Gu-
stava Mannerheima.

Nekaj ur pred njegovo smr-
tjo je bil izvoljen za njegovega
naslednika Risto Ryti, Kallio pa
se je, 67 let star in bolan, pe-
ljal v Helsinki proti železniški
postaji, spremljan po svoji ženi.
Ulice so bile polne finskega
ljudstva, ki je pozdravljalo svo-
jega priljubljenega predsednika
ter mu želelo srečno pot.

Na peronu pa mu je nehaoda-
ma postalo slabo. Z roko se je
prijel za prsi ter omahnil, in si-
cer naravnost v roke maršalu
Mannerheimu, ki je stal poleg
njega, nakar je nastopila smrt.

Božična darila

Pri Anton Dolganu na 15617
Waterloo Rd. dobite vsakovrst-
ne električne predmete, kakor
ledenice, peči, likalnice, itd., kar
je zelo pripravno za darila za
božič za vašo mater, žena ali se-
stro. Postrežba je prijazna in
točna in cene zmerne.

ANGLEŽI RAZBIJAJO PO NEMŠKIH IN LAŠKIH MESTIH

**Tajinstvena tišina nad Londonom, kjer
vlada že od ponedeljka mir pred
nemškimi letalci.**

V EGIPTU IN LIBIJI DOŽIVLJAJO ITALIJANI PORAZ ZA PORAZOM

Angleška zračna sila je z vso
sililo napadla nemške in italijan-
ske industrijske centre, istočas-
no pa je izvedla silovite napa-
de proti Italijanom na dveh
frontah.

Angleški bombniki so razbi-
jali tovarne v Milanu, največjem
in najvažnejšem industrijskem
mestu Italije. Istočasno je an-
gleška zračna sila napadla Ge-
novo, glavno italijansko prista-
nišče v severni Italiji, in kraj
Vercelli, ki leži ob Milan-Genova
železnici. Napad na Milan je i-
mel za posledico silne požare, ki
so se razširili preko obsežnega
ozemlja.

Italija priznava te napade ter
izjavlja, da so bombe povzročile
"nekaj škode".

Napadi na Nemčijo
Dalje je angleška zračna sila
izvedla že tretjo zaporedno noč
napade na nemško industrijsko
mesto Mannheim ob gornjem Re-
nu, kjer se nahajajo važne to-
varne za izdelovanje kemikalij
in orožja ter municije.

Ves ta čas pa so Nemci ne-
kam skrivnostno neaktivni. — V
Londonu ni bilo že od ponedel-
jka ponoči alarma, ki bi opozar-
jal na nevarnost iz zraka.

Ponovni napadi angleške zrač-
ne sile na Hamburg, so povzro-
čili v mestu silno škodo. Prav
tako napadajo angleški bombni-
ki tudi ostala nemška mesta.

Kaj nameravajo Nemci?
Angleži so mnenja, da Nemci
hranijo olje in municijo za kak
nov silen napad. Možno je, da se
Nemci pripravljajo na zračni
napad, ki bo po svoji sili in gro-
zi prekosil vse dosedanje, in o
katerem upajo, da bo utrl pot
nemški invaziji Anglije.

Italijani se ne morejo ustaviti
RIM, 19. decembra. — Vojaški
opazovalci poročajo, da se na-
meravajo Italijani zoperstaviti
Angležem pri Tobruku, svoji ve-
liki pomorski bazi, ki leži osem-
deset milj od Egipta v notranjo-
sti Libije, če bodo Angleži še na-
dalje prodirali v Libijo.

Bardija bo vsak čas padla
LONDON, 19. decembra. —
Angleški vojaški krogi so danes
izjavili, da je vprašanje zavzetje
mesta Bardije samo še vpraša-
nje nekaj ur. V okolju Bardije
je v pasti tisoče italijanskih vo-
jakov. Tisoče nadaljnih Italijan-
ov pa beži po obrežni cesti da-
lje, neprestano bombardirani in
obstreljevani s strojnimi po
angleških letalcih letalcih.

Novi grobovi
JOHN PELKO
Danes zjutraj je preminil v
Glenville bolnišnici John Pelko,
stanujoč na 1375 East 47th St.
Pogreb imajo v oskrbi A. Grdina
in sinovi. Več poročamo jutri.

PETER MACHAEVICH
V sredo popoldne je preminil
na svojem domu na 20671 Tra-
cy Ave. rojak Peter Machaevich,
v starosti 55 let, rodom Rus.
Pokojni je bil v Ameriki 29 let.
Tu zapušča žalujočo soprogo El-
izabeth, rojeno Pell, pastorka
Joseph Shimko in postorko Ma-
ry Shimko, v Rusiji pa brata in
sestro. Pogreb se bo vršil v so-
boto popoldne ob 1. uri iz Au-
gust F. Svekovega pogrebnega
zavoda na 478 East 152nd St.
ter v cerkev sv. Theodozija na
zapadni strani mesta, in potem
na rusko pokopališče. Naše so-
žalje.

FRANK LADAVAC
V sredo večer je preminil
Frank Ladavac, star 49 let, stu-
nujoč na 1401 East 39th St. —
Tukaj zapušča brata Johna, po
pol brata Marko Kalaca in več
sorodnikov. Rojen je bil v fari
Baran v Istri, kjer zapušča dva
bratranca in več drugih sorod-
nikov. Tukaj je bival 27 let. Po-
greb se vrši v soboto zjutraj ob
815 uri iz Jos. Žele in sinovi po-
grebnega zavoda na 6502 St.
Clair Ave. in v cerkev sv. Pavla
na E. 40th St. ob 9:00 ni nato
na Calvary pokopališče. Bodi
mu ohranjen blag spomin. Preo-
stalim naše sožalje!

ANTON CERGOL
V četrtek zvečer je preminil v
Charity bolnišnici po kratki bo-
lezni Anton Cergol, star 62 let,
stanujoč na 5805 Luther Ave.
Pogreb oskrbuje Jos. Žele in si-
novi pogrebni zavod. Več poro-
čamo jutri.

**SAMO ŠE 5 DNI
DO BOŽIČA**
Kupite svoja
božična darila pri
slovenskih
trgovcih!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

PROGRESSIVE SLOVENE WOMEN OF AMERICA

Ustanovljene dne 4. februarja, 1934.

Inkorporirana dne 27. junija, 1938.

GLAVNI ŠTAN V CLEVELANDU, OHIO

Glavni odbor:

Predsednica: Paula Kline
Prva podpreds.: Frances Candon
Druga podpreds.: Angela Mele, Conemaugh, Pa.
Tajnica: Josephine Zakrajsek, 7603 Cornelia
Blagajničarka: Josephine Tratnik
Zapiskarica: Leopoldina Vozel
Nadzorni odbor: Anna Grill, preds., Anna Prime, Vera Candon
Urednica: Mary Ivanush R. F. D. 1, Chardon, Ohio
Prosvetni odbor: Eva Coff, Margaret Tratnik, Margaret Jeric

Zena izkoristi
pridobljeno
svobodo pravil-
no in korakaj
z duhom časa
naprej!

OB ZAKLJUČKU LETA

Nadvse krasna je bila razstava ročnih del collinwoodskih dveh krožkov št. 1 in 7. Naše žene in dekleta so pokazale, kaj se lahko ustvari v primeroma kratkem času, ako je volja in pravo navdušenje za stvar. Ob posetu razstave, si je urednica zabeležila nekaj imen pridnih delavk in delavcev, ki so prvačili v pripravi za to prireditev, toda ker jih je gotovo še mnogo, čijih imen v naglici ni mogla zabeležiti, se zdi uredništvu najpravičnejše, da izreče na tem mestu vsem, ki so sodelovali pred in med razstavo, iskreno priznanje za izvršeno delo. Gotovo je, da je padlo na nekatere ramé več dela in več odgovornosti, kot na druge, česar se članstvo in vodstvo Progresivnih Slovenk Amerike v polni meri zaveda in zato tem vodilnim močim še posebej čestita!

Eno, kar je posebno razveseljivo, je to, da imajo naši napredni možje za nas vedno dobro besedo in da so se tudi o tej razstavi jako laskavo izrazili. Me smo jim prav hvaležne. Istotako smatramo našo organizacijo za jako srečno radi tega, ker ima med našimi možmi mnogo opore, in še posebno zato, ker nas smatrajo dovolj kompetentnim, da nam prepuščajo vodstvo organizacije brez kakšnega vmešavanja. Enake svobode nimajo članice organizacije, kjer jim stalno piše uvodnike moška oseba. Eno je gotovo, da ti možje ali ženam ne zaupajo, da bi znale same stopati po začetni poti, ali pa jih še vedno smatrajo le za dekle, ki naj zgolj delajo ne, da bi imele pravico do popolne svobode in enakopravnosti.

Vsako leto priredi glavni odbor skupno z vsemi krožki eno večjo prireditev v svrhu agitacije in seveda obenem tudi v zabavo in pouk. Prva taka prireditev je bila v Collinwoodu v obliki banketa, govorov in petja, druga na St. Clairju v obliki drame "Razvalina življenja" in tretjo prireditev nameravamo izvesti v Euclidu, kjer je mnogo naših naprednih žena in deklet. Ene izmed teh so že v naših vrstah, druge pa še pristopijo ob ugodni priliki.

Načrti za to tretjo prireditev so že v teku in ker je Euclid velika in živahna naselbina, pričakujemo lep uspeh.

Božič, praznik miru in sreče, je tu, toda blagor tistemu, ki v teh strašnih dneh lahko nemoteno in brez žalosti v srcu praznuje letošnji Božič! Mnogokrat slišimo ali celo sami izustimo blagovanje: češ kako smo srečni, ker smo v tej deželi, kjer se ni krvoprelitja, bomb in zračnih napadov, toda če resno premislimo, nas oblije rdečica od sramu, da moremo biti vzporedi vsej civilizaciji toliko sebični, da mislimo edino na svojo lastno osebo. Pravi Božič bo nastal na svetu šele tedaj, ko bo krvavelo sleherno človeško srce ob pogledu na bedo in trpljenje svojega bližnjega, kajti le dobri in pravični ljudje lahko ustvarijo dober in pravičen svet. Posvetimo torej v prihodnjem letu še več svojih energij in več svojega časa delu za občo korist. In v duhu tega skupnega prizadevanja, premagati zver v človeku, pošilja uredništvo svoje božične pozdrave članicam in odbornicam vseh naših krožkov, kakor tudi vsem naprednim ženskam in dekletom širšim Združenim državam!

Naprej in navzgor vodi naša pot!

Leto 1940 se bliža koncu in posnemale in si jih vzele za vzgled še ostale tu rojene žene in dekleta v tem, da se pokazujejo, da jih ni sram občevati in pomagati nam tujerodnim materam do boljše izobrazbe, katere nismo bile deležne v stari domovini, namreč o higijeni, zdravstvu, vzgoji, itd. Po našem mnenju pokažejo s tem svojim staršem hvaležnost ker so jim pomagali k taki izobrazbi. Vsaka mati in oče je lahko ponosen, da se njih otroci zavedajo svojega izvora in so to pripravljeni javno pokazati.

Ker je še dober teden do zaključka naše kampanje, opozarjam vse krožke, da se potrudite, da vam ne odnese nagrade krožek števil. 1, h kateremu je glasom poročila zadnje seje, pristopilo 26 novih članic. Poizkusimo tekom praznikov v prijateljski družbi in če se resno zavzamemo vem, da bo vsaka lahko vpeljala vsaj par novih članic.

Kakor razvidim iz poročil, se začne precej po praznikih pri krožkih s predavanji, o katerih ni treba poudarjati, kako zelo podučljiva in koristna da so za

vsako ženo in za vsako družino. Zato priporočam vsem značajnim ženskam in dekletom, katere se zanimajo za znanje in izobrazbo ter stremite po zboljšanju socialnih in družabnih razmer, da pristopite v našo organizacijo, ki je edina te vrste med nami. Naš namen je vzgajati članice v zavedne ameriške državljanke in vzbujati v njih napredne demokratične nazore, navajati jih k medsebojnemu prijateljstvu, podpirati in sodelovati pri koristnih svobodomiselnih, kulturnih organizacijah in ustanovah.

Slovenke, moj apel je: ne zadržujemo se za ženski drugi napredni narodov, kadar se gre za dobavo izobrazbe in znanja! Združimo se v prihodnjem letu vse, ki čutimo enako, v krpo in pod okriljem naše edine napredne ženske organizacije "Progresivne Slovenke Amerike"!!

H koncu želim voščiti vse naše božične praznike in veselo novo leto vsem našim članicam in njihovim družinam!

Paula Kline

To in ono v našem udejstvovanju

Samo še nekaj dni in leto 1940 bo za nami. Ali je bilo posrečeno v našem delu in naših nalogah, da tudi letošnje leto bo zabeleženo v zgodovini Progresivnih Slovenk. Krasna razstava ročnih del krožka št. 1 in umetnost št. 7 je bila dokaz, kaj se da storiti s pridnostjo in potrpežljivostjo.

Ni plačila za vas, a ugled in dober sloves, ki ste ga pridobile z vašo potrpežljivostjo, ste dokazale, da zoupate vase in ste pripravljene dvigati in razširjati našo prepotrebno organizacijo. Ker večinoma nam naseljenkam ni bilo prilike ali spodbude do boljše izobrazbe, ne smemo misliti, da je že vse zamujeno. Življenje nam z vsakim dnem prinaša nove skušnje in nove boje, in samo če se bomo pridno učile spoznavati in podpirati dobro in zatirati slabo, bo naše delo dobro vršeno.

Dne 2. decembra smo se udeležile seje krožka št. 6. Lepo je poslušati te mladenke, ker tako vzorno vodijo sejo. Po seji so nas presenetile z lepim programom in dobrim pripravljenostjo. Njih prihodnja seja se vrši leta 1941, dne 6. januarja. Na njih seji se bo razpravljalo o Louis Adamičevi knjigi "From Many Lands".

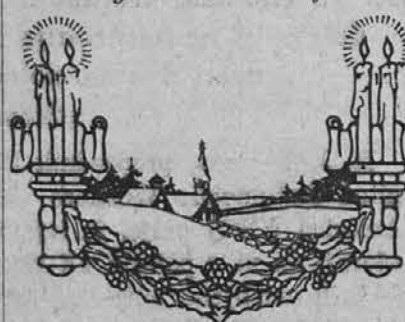
Dne 15. januarja se vrši seja krožka št. 2 in po seji bo predavala dobro poznana članica Mrs. Duren. Ne pozabite tega dneva tudi ostalo občinstvo je vabljenosti.

Sklep zadnje seje krožka št. 2 je, da se opozori vse, katere se zanimajo za pouk za domačo oskrbo bolnikov, ki ga daje Američan Red Cross, da se pridruže razredu, ki se prične v torek 7. januarja 1941 v Slovenskem narodnem domu ob 7:30 zvečer. Poučevala bo izučena

Kotiček glavne tajnice

BOŽIČNA VOŠČILA VSEM ČLANICAM!

Praznuje Božič bogatin, kakor tudi ubogi trpin. Toda resnični Božič bo le, ko ga občuti slednje srce.

Kako se vsi veselimo Božiča, ki je simbol dobro volje in zadovoljstva. Današnji izmučeni svet išče utehe v davni, davni poslanici: "Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!" Ta poslanica naj pride v sleherni ameriški dom in v dom slehernega naroda preko mornarja; naj vzklije v srcih mož in žena vseh veroizpovedi in vseh narodnosti ter zbudi toliko ljubezni, da bo zadobila ideja miru plemenitejši smisel in pomen, kot ga je svet kdaj poznal.

Progresivne Slovenke Amerike, ki nas vežejo skupaj demokratični principi, hočemo ob tem času obnoviti našo gorečnost in zanimanje za delo v korist vsega človeštva. Moja srčna želja, kot vaše glavne tajnice je, da bi bil ves svet deležen večje zadovoljnosti; še posebno pa je moja želja, da bi objel dom sleherne naše članice duh božične radosti in zadovoljstva, da bi se vesele v krogu svojih dragih domačih ter ljubečih prijateljev in nad vse: da se naseli med nas mir in dobra volja ne le o Božiču temveč, da ostane med nami skozi celo Novo leto.

H KONCU LETA

Kar melanholičen postane človek, kadar premišlja kako naglo čas beži. Na "Jadrani" prireditvi v Slovenskem delavskem domu na Waterloo cesti smo si podajali roke in si voščili srečno novo leto 1940. Ne zdi se mi dolgo tega, vendar je še samo par tednov do zaključka tega leta.

Progresivne Slovenke nismo prespale to leto. Aktivnost te organizacije je bila v boljšem razmahu kot kdaj poprej. Naravnost triumfalna pa je bila razstava ročnih del krožkov št. 1 in št. 7 in to z moralnega in gmotnega stališča. Zadnji dan razstave je bila dvorana nabito polna obiskovalcev. Kar toplo nam je bilo pri srcu ob pogledu na naše somišljenike in simpatičarje. Z vašim obiskom ste pokazali, da razumete in odobravate delovanje te organizacije, članicam pa ste dali s tem novega poguma in spodbude, da bomo še z večjim zanimanjem naše delo vršile. Naši sosednji krožki so z nami delovali z vso energijo, česar se bomo s hvaležnostjo spominjale tudi takrat, ko boste ve našo pomoč potrebovale.

Krožek št. 1 je imel sejo decembra 3, na kateri je bilo sklenjeno, da še nadalje ostanemo (Dalje na 3. Str.)

bolniška strežnica, Marian Candon, članica krožka št. 6. Cankarjeva ustanova vpripori v nedeljo 22. decembra 1940, ob 3 uri popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair krasno socialno dramo "Rudeče rože". Ne pozabite tega pomembnega dneva in pridobite si par ur duševnega užitka. Veselo in zadovoljno novo leto vam želim vsem Progresivnim Slovenkam.

F. Candon

ŠKRAT

Poslušen bolnik. — "Ali ste storili tako, kakor sem vam bil naročil? Tri tablete in dva kozarčka dobrega žganja dnevno?"

"Da, gospod doktor. Samo, da sem s tabletkami tri tedne nazaj, z žganjem pa pet naprej."

Še to! — Ona: "Notranji glas mi pravi..."

On: "Za božjo voljo, notranji glas imaš tudi še!"

Vojak žene konja in mu ne prestando kliče: "Le stopi hitro, Florida!"

"To pa je lepo ime za konja," reče mimo idoča dama.

"Veste, toda moja žena ima tako ime, pa se zmerom spominjam nanjo, kadar imam opravka s temle konjem."

"Lepo je to, da se radi spominjate svoje žene."

"No, seveda," pripomne vojak prijazno se smehljaje in pokaže na konja, "tale kobilica je prav tako muhasta..."

"Posim nasledni," pokliče zobje zdravnika.

Gasper vstopi.

"Kaj vam manjka?"

"Zob bo treba izdreti," meni Gasper.

"Brez bolečine?"

"Ne, nobenih komedij ni treba početi. S takimi rečmi samo pulite ljudem denar iz žepa. Izvlekl boste zob brez vsakih inkcij."

"No, to me veseli, da vidim spet pogumnega človeka. Torej, kar izvolite sesti."

"Ne, ne," reče Gasper, "saj si ne bom dal jaz izdreti zob, temveč moja žena, ki še sedi v čakalnici..."

"Čuješ možek," zakliče nejevoljno gospa Klobuštrina svojci močnejši polovici, "steklenica s slivovko je prazna. Kaj se nista zmenila, da to steklenico prihraniva za primer, če bi bil kdo bolan?"

"Bil sem bolan, draga ženka," odvrne Klobuštrin, "pa te nisem hotel po nepotrebnem vznemirjati..."

Gost zapusti hotel in stisne vratarju v roko za napitnino pet dinarjev: "Pa pijte na moje zdravje!"

Vratar se smehlja: "Hvala, gospod! Toda kolikor se spominjam, ste mi lani dali deset dinarjev."

"Res je," odvrne gost, "toda letos je moje zdravje znatno trdnjše..."

V neki dvorani šoli imajo na koncu vsakega šolskega leta tekmo v risanju. Lani se je glasila naloga: narišite v kratkih potezah, kaj bi hoteli biti. Sliko je bilo treba narisati v dveh urah.

Čez dve uri so izročile učiteljici nalogo tudi gojenke najmlajšega letnika. Ena je prinesla vsa obupana prazen papir.

"Kaj ti ne veš, kaj bi hotela biti?" se začudi učiteljica.

"Vem, gospa učiteljica, rada bi bila omožena, samo ne vem, kako bi to narisala..."

BOŽIČNO PREMIŠLJEVANJE

KORAJ DVE TISOČLETJI že kroži med človeštvom pravljica o betlehemskem otroku, ki naj bi prinesel na zemljo mir. Dve tisočletji že ponavljamo svetonočni obred in poslušamo božično pesem o miru.

Toda pravljica o miru in sreči se ni uresničila. Ljubezen in mržnja, ki taborita v človekovem srcu, bijeta večni boj na življenje in smrt in zopet je zmagala mržnja. Zopet je mržnja pomračila človekov um. Nikdar še niso bile besede: ljubezen, svoboda, civilizacija, tako lahkomišelnorabljen za pojme, ki pomenijo baš njihovo nasprotje.

Božič, ta izrazito rodbinski praznik, je bil hkratu tudi praznik miru. Celotno v bojnih pozicijah, ko so si stale množice oboroženih ljudi iste vere nasproti kot sovražniki, so skušali v svetovni vojni in v prejšnjih vojnah upoštevati božično razpoloženje. Ta dobra volja kaže, da bi bilo lahko med ljudmi mnogo več, kakor je opažamo v resnici. Čemu ne bi bilo vedno več dni v letu, ko bi človek stal nasproti drugemu kot človek in ko bi pri reševanju občnih zadev in skupnih interesov mislil ne samo nase, marveč takisto na interese drugih socialnih skupin in drugih narodov?

Ta misel je postala poleg verske vsebine in tradicije božiča vodilna božična misel narodov. Že dolgo časa se poudarja, da morajo narodi misliti tudi na druge narode in da ima vsak član v družbi omikanega človeštva, najsi bo velik ali majhen, močan ali slab, neke dolžnosti do drugih narodov, neki čut rodbinske pripadnosti k celoti, ki stoji nad narodi.

Zdi se, da smo prav v sedanjem času neznansko daleč od te nove božične misli, ki naj bi združevala narode, kakor združuje rodobine ter ustvarja v samih narodih potrebo povečane skrbi za siromašne in nesrečne. Podoba je, da so se prav v najnovejšem času ojačila in narastla stremeljenja, ki gredo v docela nasprotno smer.

Zopet bodo v sveto noč, izpolnjeno s poezijo in stariimi legendami, zavabili zvonovi, zopet se bo oglašil evangelijski klic blagovestja ljudem, ki so dobre volje. Praznik, ki ga obdajajo stara, častitljiva izročila, je postal praznik rodobine, otroka in družinskega veselja.

Božji klic o miru je zamrl, še preden je mogel priti do zemlje, do mest in vasi, do ljudskih domov in do človeškega srca. Zamrl je v vojni vihr in malo jih je, ki so ga slišali.

Težko bi bilo prešteti milje, kjer se razprostirajo poljane smrti. Težko bi bilo prešteti ljudi, ki so ob tem svetem večeru brez toplega ognjišča, brez svojcev in brez doma...

Dve tisoč let že čaka človeštvo, da se uresniči prerokovanje o betlehemskem otroku in da zavlada na zemlji mir. A kakor v zasmeh plapolajo danes preko vse zemlje zastave največjega boga vseh časov — boga Marsa. Kakor v zasmeh, se danes, na sveto noč, zliža v božično pesmijo o miru bojna pesem tisočev, pripravljenih na nove ofenzive.

Materi in očeti, ali se ne čutite sokrivi? Ali niste nekoč, ko so bili ti ljudje še majhen otroci, pozabili vsa diti v njihova srca ljubezen, predvsem ljubezen do bližnjega? Ali se nismo premalo zavedali, da je mržnja kakor nežen cvet, ki ovne, če ga ne negujemo z največjo skrbjo in pazljivostjo?

Kakor ljubeča se brat in sestra hodita po svetu mir in pravičnost roko v roki. Kjer ni enega, tam se tudi drugi ne more udomačiti. Mi pa hočemo mir brez pravičnosti, zato je naš glas po miru, glas vpijočega v puščavi...

Ali slišimo? Ne svetonočne pesmi o miru in sreči, marveč žalostne prošnje teh, ki v strganih oblekah stoje premrazeni ob zakljenih vratih naših domov in prošijo vbogajme...

Ali nismo sokrivi vsi, do poslednjega človeka? Vsi smo se zavili v plašče svojih sebičnosti in pozabili, da smo vsi do poslednjega človeka odgovorni za vse, kar se dogaja okoli nas.

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

(Dalje iz 2. str.)

članice "Prosvetne matice" z enakimi mesečnimi prispevki, kot to leto bomo tudi prihodnje leto podpirale "Cankarjevo ustanovo". Pristopilo je 26 novih članic.

Krožek št. 1 je že v bivši kampanji odnesel prvo nagrado, ker je pridobil največje število novih članic. Kaj rečete ostali krožki k temu? Bomo tudi v tej kampanji na prvem mestu?

Vljudo apeliram na vse napredno misleče žene, da se nam pridružite. Organizacija "Progresivnih Slovenk" nam je vsem potrebna, ker je izobraževalna organizacija. Može povejte vaši ženi o tej organizaciji. Priporočajte ji, da naj pristopi.

V Ameriki so že bili težki časi in težko je reči, kaj pride po dopolnjenju sedanjega vladnega obrambnega programa. Le izobražena žena bo s pogumom stala z možem rama ob rami v njegovi borbi za boljši obstanek. Enaki so naši interesi, zato naj bo skupno naše delovanje in udejstvovanje.

Vesel Božič in srečno, uspeha polno novo leto želim vsem članicam "Progresivnih Slovenk".

Naj živi in se razširja svobodna napredna ideja, nosilka boljše in lepše bodočnosti!

Seja glavnega odbora ki se je vršila 21. oktobra

Ker se gl. preds. vsled bolezni v družini seje ne more udeležiti, pozove k redu vse navzoče gl. podpreds. F. Candon ter otvori sejo ob pol 9. uri. Izostale od seje so: Ann Grill in Vera Candon od nadz. odb., Margi Tratnik in Margi Jeric od prosvetnega odbora. Prečitana so imenice uradnic nato zapisnik zadnje seje, kateri je sprejet kot čitan.

Urednica glasila, ki je na tej seji navzoča predloži pismo od g. Finžgarja avtorja igre "Razvaline življenja" iz bivše domovine, v katerem se prisrčno zahvaljuje za poslanih mu \$5. — Prečitano je nadalje pismo A. Frančeskin, v katerem se zahvaljuje za poslano ji darilo ob priliki njene bolezni. Glavna tajnica predloži pismo iz Sheboygana v katerem dopisovalka obljubi, da bo storila kar največ mogoče, da se tam ustanovi nadaljni krožek P. S.

Prečitana pisma se vzamejo na znanje. Gl. tajnica pa se urigira, da še piše na dopisovalko in jo spodbuja k sodelovanju.

Nato je prečitano pismo odbora S. N. D., tikajoč se razstave slik pokojnega umetnika G. H. Peruška. Razpravlja se o nabavi ene slike, katero bi kupili skupni clevelandski krožki. Gl. tajnici je poverjena naloga, da ona piše na krožke, proseč njih sodelovanja.

Glavna tajnica poroča: V blagajni je 1. oktobra \$1,448.74 in sicer bančna vloga \$1,224.19 in čekovni račun \$224.19. Čisti preostanek od prirejene igre je bil \$128.93. Poda poročilo o navdušenosti krožkov: Krožek št. 1, sedem novih članic. Krožki št. 2, 5 in 6 po eno novo članico; krožek št. 7, pa pet novih članic. Do nagrade je torej upravičen krožek št. 1. Poročilo tajnice se vzame na znanje. Razmotriva se o podaljšanju kampanje in pride odbor do zaključka, da se kampanjo podaljša za nadaljne tri mesece pod enakimi pogoji.

Prične se živahna razprava o oktobrskem članku glasila organizacije izpod peresa naše urednice. Glavna podpredsednica F. Candon opominja, naj ne prestopimo meje pravil, ker organizacija "Progresivne Slovenke" ni politična organizacija, zato naj politika ostane izven njenih mej. Urednica se opraviči rekoč, da je sedanj predstnik, storil

mного v dobrobit delavstva zato je ona smatrala kot svojo dolžnost, da ga priporoči v nadaljnj izvolitev, ker zakoni, ki so bili pod to administracijo sprejeti, bodo kmalu preklicani, če pride na krmilo nasprotni kandidat. Ona smatra te volitve za preveč važne, da bi mogle molče preko njih.

Glavna tajnica priporoča, da bi članice več pisale v glasilo, kar tudi urednica želi, da bi bilo več prispevkov od vseh krožkov.

F. Candon javi, da bo pri kr. št. 2. predavala na decembrski seji agilna članica P. S. in bivša gl. tajnica M. Durn in vabi k obilni udeležbi. Priporoča tudi, da bi se udeležile zabave krožka št. 6, ki jo prirede 25 decembra v SND. Svetuje odboru, da bi bila naša prihodnja prireditel v Euclidu. Josephine Tratnik sgestira, da bi glavna tajnica prisostvovala seji krožka št. 3. in bi one zbrale datum in sugestirale kakšna priredba bi bila najbolj primerna in uspešna. Ker se vse strinjajo s to idejo, gl. tajnica obljubi, da se bo udeležila seje kot priporočano. Datum prihodnje seje je določen na tretji ponedeljek v januarju.

Sledi zaključek seje. L. Vozel, zapisnikarica

Zdravstvo

Star pogovor pravi: "zdravje je drago, toda nikdar predrago". Človeštvo se že od davna bori proti največjemu sovražniku — bolezni.

Skušalo se je zdraviti na raznovrstne načine in z raznovrstnimi zelišči, leki, vodami, molitvami, daritvami, čarovnijami in tako dalje, kar je kdo vedel in znal.

Naša doba pa je vse to zelo spremenila. Sedaj, ko včasih naredijo zdravniki skoro čudeže, ko zašijejo srce, operirajo želodec, čreva, glavo, nadomestijo oko in tako naprej, bi človek rekel: "kaj bi toliko skrbel za zdravje, kar k zdravniku pojdem, pa me bo ozdravil."

Toda vsakdo če le malo pomisli ve, da ni tako. Zdravniki res mnogo pomagajo če se jih obišče ob pravem času, toda vsakdo mora skrbeti za svoje zdravje dokler ga še ima, ker tudi najboljši zdravnik mu ne more pomagati, ako si sam noče varovat zdravja.

Kakor prejšnje leto, tako je tudi letos naša organizacija preskrbela, da bomo imele kakšno predavanje ali poučevanje. Zato smo sklenile članice, da si dobimo za to zimo eno učiteljico — bolničarko — od Rudečega križa, da nas bo poučevala o tej stvari. Rok za poučevanje smo dobile za petnajst tednov, po enkrat na teden. Prišla je mlada in prijazna učiteljica in nas je začela najprej poučevati o sestoji ženskega telesa, kako se moramo ravnati, da se obvarujemo nepotrebnih zlih posledic in bolezni.

Nadalje nam je razlagala o hrani, kako in kaka hrana vpliva bolje na človeško telo in zdravje, katera ima več redilnih snovi, koliko vitaminov ima in kakšni so, kako se razlikujejo po vitaminih, blede-zelena in temno-zelena zelenjava, dalje kakšno sadje je boljše in kako ga uživati, da dobimo čim več dobrega iz njega za naše telo.

Razlagala nam je o nalezljivih boleznih, kako se je treba ravnati, da smo lahko pri bolniku in ne raznesemo bacilov naprej. V mnogih slučajih smo premalo pazljivi in ta nepazljivost nas stane včasih, da si eden ali drugi nakopije bolezen, katero bi se dalo preprečiti.

Udobnost bolnika, kadar je v domači oskrbi se da zelo izboljšati, ako so domači pravilno poučeni. V to svrhu nas je pouče-

vala kako narediti posteljo, kako izmenjati posteljno perilo, kako podložiti bolniku, da lažje sedi ali sloni na postelji in tako naprej. Seveda ta čas je morala biti ena izmed nas na postelji za namišljenega bolnika.

Malo smešno, toda resnično je bilo kadar nas je poučevala o očeh, ušesih in nosu, ko je vprašala če se znamo pravilno vsekunit. Seveda smo se zasmejale, toda nazadnje smo spoznale, da se res pravilno nismo znale usekunit.

To kar sem opisala, je le drobec tega kar smo se učile in učimo se še, ker imamo še nekaj tednov šole. Mogoče bo katera, ki bo rekla, "kaj pa je potreba takega učenja".

Saj se je tudi meni ena oseba nasmejala in mi rekla, če nimam kam prostega časa porabit, da naj grem v gledališče. Toda ko sem bila parkrat v šoli in sem ji pripovedovala o čem in kako se učimo, je šla z menoj in sedaj tudi ona hodi. Zato bi priporočala našim Slovenkam, bodisi tu rojenim ali v starem kraju, da kadar se jim nudi prilika do takega učenja, naj jo ne zamudijo. Jaz sem v šoli med njimi, edina Slovenka - inozemka. Koristi tega učenja, ter poljudno in vztrajno učenje naše učiteljice, nas je vse tako navdušilo in se nam priljubilo, da bi rade dobile podaljšanje roka za učenje, seveda če bo mogoče.

In ta naša učiteljica je naša rojakinja, Slovenka iz E. 72 St., Miss Marion Candon.

Mary Tomšič.

Secretary's Corner

GREETINGS TO FINANCIAL SECRETARIES

Because of my personal contact with you folks, I would like to take this opportunity to bring you a special Xmas greeting.

A great deal of joy in life consists in doing perfectly, or at least, to the best of one's ability, everything which we undertake. The sincere and unselfish service you give toward your responsibilities has helped to make the Prog. Slovene Women what it is today, and I want to express my sincere appreciation for your cooperation.

May the blessed Yuletide season be one of peace and cheer; and may the happiness it brings be with you all the year!

ELECTIONS

Many of our members will be elected this month to important official positions in the Prog. Slovene Circles.

We feel sure the membership sees the wisdom of placing in these positions those who are best fitted to perform the various duties of officers. All members should make it a point to be present at the meeting when officers are elected. Ability, leadership and good will are essential qualifications of officers, particularly the president. When in possession of these qualities, the president cannot fall short of leading the circle she represents into paths of success.

Lists of all the elected officers and addresses should be forwarded to the Nat. Secretary immediately following the elections. It is important at all times that the home office have a complete list of circle officers on file. When changes are made, these also should be forwarded to us at once, so that our record may always be complete and up to date.

Naše geslo je:

Slehera napredna Slovenka spada v napredno žensko organizacijo "Progresivne Slovenke Amerike" Če se niste članica, postanite sedaj!

WHERE WE STAND

Last month we have discussed in our Slovene editorial the growth of our organization. We have stressed the fact, that even though our circles may not show great numerical increase in their membership, yet whatever increase they have obtained to date, it is really good and sound. This means that the members are of a type which is sincerely interested in bettering and enriching our family, community as well as our national life.

These fine members of ours feel that problems pertaining to the general welfare will not be brought to light, for improvement by mere indulgence in meaningless ceremonies, parades, etc., but by lectures, open discussions and hard work. — They also will not be solved by distasteful idolizing of this or that individual. Such childish means of attracting new members has been outgrown by our organization. The Progressive Slovene Women of America. To stoop down to such shallow machinations would be considered and offense against the intelligence and good taste of our members and protective members.

Of course our work may not be perfect, on the contrary it is from our final goal, yet we think that in the six years of our existence, we have carried out so many good ideas, helped so many important cultural institutions, presented so many educational lectures on literature, health, home economics, gardening, etc. topping it all with two most successful exhibits of needlework and a well presented drama "Razvalina življenja" — The Ruin of Life — that we have gained respect and admiration not only of our friends but of many members of our other women's organizations. Many of them come to us saying, that no similar work is being done elsewhere, despite the fact that these organiza-

tions were in existence long before ours. Some say, they would have joined us, but have hesitated upon hearing, that the "Progressive Slovene Women of America" is an anti-religious organization.

And since this "anti-religious" issue is being carried on in order to discredit our work, let us make clear our position on this religious matter beyond all doubts.

The truth is, that The Progressive Slovene Women of America as an organization, is not interested in religious matters. Religion is not a part of our program and our members are free to belong to any religious sect they may prefer. Furthermore religion belongs to churches and their organizations and ours being a civic organization, we adhere to this principle.

Of course, whenever a certain religious group takes a stand on social problems with which we differ, we feel we have a right to debate such issues not from a religious, but from a civic viewpoint. And according to our opinion, this is not anti-religious. We would say it is rather democratic and really American.

We are honest in our campaigns for new members and explain to them the nature of our work. Our wish is to get into our midst all broadminded, honest and sincere girls and women who are interested in the many difficult problems of this day and age which confront us all. In order to make our work more pleasant it is intermingled with subjects of entertaining nature.

Realizing to the full extent to what a fine organization we really belong, let us consider it a privilege to be able to invite into our circles some of our good friends and acquaintances, who cherish and understand the ideals of a real civic organization of women.

Imenik uradnic krožkov "Progresivnih Slovenk Amerike"

1940

KROZEK ŠT. 1

Seja se vrši vsak prvi torek v mesecu.

Preds., Mary Furlan
Podpreds., Anna Zaic
Tajnica, Mary Kaferle, 18807 Keewawee Ave.
Zapisnikarica, Marian Bashel.
Nadzornice, Frances Wolf, Sophie Person in Mary Kozelj
Prosvetni odbor, Mary Durn, Eva Coff in Josephine Levstik

KROZEK ŠT. 2

Seja se vrši vsako drugo sredo v mesecu.

Preds., Cecelija Subelj
Podpreds., Anna Grill
Tajnica, Mary Zakrajsek, 1038 Addison Rd.
Zapisnikarica, Anna Belle
Nadzornice, Jennie Poklar, Josephine Skabar in Mary Marn

KROZEK ŠT. 3

Seja vsak prvi petek v mesecu.

Preds., Frances Tegel
Podpreds., Frances Tegel
Tajnica, Mary Ster, 19302 Arrowhead Ave.
Zapisnikarica, Augusta Zupanec
Nadzornice, Frances Rottar, Mary Strekal in Mary Mezgec

KROZEK ŠT. 5

Seja vsako četrto nedeljo v mesecu.

Preds., Mary Zabrie
Podpreds., Anna Gabrenja
Tajnica in zap., Angela Mele, R. 155 Main St., Conemaugh, Penna.

Blag., Jennie Koss
Nadzornice, Mary Ule in Mary Cuk
Prosvetni odbor, Jennie Petrov-

cic, Mary Gracer in Frances Brezovsek.

KROZEK ŠT. 6

Seja vsak tretji ponedeljek v mesecu.

Preds., Vera Candon
Podpreds., Jean Turkovich
Tajnica, Helen Candon
Zapisnikarica, Joyce Gorshe
Nadzornice, Margaret Jeric in Nellie Stritof
Predsednica publicitete, Anne Gačnik
Predsednica prosvetnega oddelka, Agnes Jeric

KROZEK ŠT. 7

Seja vsak drugi ponedeljek v mesecu.

Preds., Mabel Rebol
Podpreds., Molly Zaller
Tajnica, Stella Simcic, 15704 Corsica Ave.
Zapisnikarica, Justine Pretnar
Nadzornice, Alice Mohorcic, Edith Coff in Rose Sanabor

Hitro za novimi članicami!

Kampanja se zaključuje 1. januarja, 1941

CHRISTMAS SEALS

Help to Protect Your Home from Tuberculosis

"GREETINGS"

Accordions and Repairing of all makes Accordions For a Most Complete Selection of Victor — Red Seal — Columbia — Decca — Okeh — Bluebird Records and Albums

Musical Instrument Strings — Reeds and Supplies Slovenian and Popular Piano and Piano Accordion Music

ANTON MERVAR & SON

6919 St. Clair Avenue

ENDicott 3628

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril vinarno (winery), kjer prodajam na kozarce, galone in večje množine.

Se priporočam

JOHN KRAMER

5303 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

WOLKOV JEWELERS, INC.

6428 St. Clair Avenue

Voščimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim odjemalcem in prijateljem.

SKOK'S BEAUTY SHOPPE

and Massage Parlor

6917 St. Clair Avenue

HEnderson 6830

F. J. SKOK, Mgr.

Expert operators and complete for every requirement for smart grooming.

Merry Christmas and A Happy New Year

Pri nas dobite vedno dobro sveže pivo, kakor tudi okusno pripravljena mrzla in gorka jedila.

MR. IN MRS. ARKO

1178 Babbitt Road

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim gostom in prijateljem!

BOŽIČNE ŽELJE

Vsem prijateljem in znancem, pevcem in pevkom odraslih in mladinskih pevskih zborov, ter njih pevodjom in vsem kulturnim delavcem, želim vesele božične praznike in srečno novo leto!

Louis Šeme

Janko N. Rogelj:

Pastarica Manca

J. N. ROGELJ

Pastarica Manca je služila samo tiste mesece, ko so se krave pasle po poljskih mejah in ozar. Predno je zapadel s neg, prišla je domov, v revno bajtarsko hišo, ki je imela eno sobo in vežo, majhna okna, da je debela glava s težavo pogledala skozi okno. Njen oče, od dela utrujen in zgaran tovarniški delavec, jo je pogledal izpod težkih in zmernih obrvi ter plunil z jezo na zamazano tla: "Lačna usta je prinesla k mizi, kjer manjka ajdovega močnika." Njena mati, sužnja, kadar so jo klicali k poljskim delom, je spravila tri sreberne krone, letni prislužek pastarice Mance; pogledala je moža, ki je sedel za uborno mizo in čakal. Pri peči sta sedela sinova Janez in Peter, oba mlajša od Mance, za pečjo je čepela hčerka Katra, ter pestovala otroka Toneta, nezakonskega sina nastarejše hčere Johane, ki je služila v neki tovarni na Jesenicah. Hčer Micka je služila za dekle v sosedni vasi, najstarejši sin Francelj je bil že krojaški pomočnik, katerega pa oče ni pripoznal za svojega sina. Bil je kletev nezvestobe, pritepenec lačne bajtarske družine.

Vsako leto, ko se je bližal božič, bližala se je tudi zima; manjkalo je dela, denarja ni bilo, in revščina je zakraljevala v čepeci in s slamo pokriti bajti. Sedem ljudi je čakalo in hrepenelo, da bi kaj kmalu prišla spomlad v deželo.

Na siromašno mizo je bajtarica postavljala iz dneva v dan krompir, močnik in sol, ob nedeljah kašo in zelje, včasih kos kruha, katerega je dobila skrbna mati pri sosedih.

Pastarica Manca je bila takrat stara deset let, ko jo je za božič povabila sosedja, da naj se z njenimi otroci razveseli božičnih praznikov.

Njena blede lica so zažarela v topli sobi, ko je opazovala sosedo, kako je pripravljala testo za potice, njene ustnice so bile napoln priprte, ko je sosedja potresala testo z rozinami, orehi in rožično moko. Odložila je kos belega kruha ter zrla na mizo, ko se je zavijalo testo ter vsajalo v posode. Topla peč v hiši pa je tako prijetno grela, ko so dišali orehi in rožiči. Sosedov sin, ki se je vrnil na počitnice, je prinesel v hišo mahu, da napravi jaslice v hišnem kotu. Pogledala ga je Manca skoraj s strahom, da bi je vendar ne videl, da ga gleda. Tako gospodki je bil, lep in čedno oblečen, da bi ga gotovo ne poznala, ako bi ga srečala na vasi. Z njim je prišel v hišo tudi njegov stric, poštni uradnik v Ljubljani. Kadil je dišečo cigaro, da je njen dim ščegetal v njenem nosu. Iz žepa je vzel lepe rdeče bonbone ter jih dajal otrokom v hiši. Tudi ona je dobila svetle sladkorce ter jih stisnila v roko. Kos belega kruha je držala v drugi roki.

Sosedov sin Ivan je med tem postavljaj jaslice v hišnem kotu. Joj, to je bil užitek za pastarico Manco. Tega še nikoli ni videla. Slišala je o vsem tem v šoli, toda na svoje oči še ni videla. Da, to bo pa res božič: Potice, jaslice, bonbončki, cigare, bel kruh, praznična hiša, vesele besede, smeh na ustnicah in skoro svečane priprave za največji praznik v letu. Poleg vsega tega pa ji je sosedova hčerka prinesla skledico tople in dišeče kave, da bo lažje pojedla kos belega kruha. Kar vroče ji je postalo, ko je zaužila par požirkov gorke kave, a na čelu je začutila drseti potno kapljico. Da, to je pa božič, ko je tako toplo

v hiši, da se rosijo okna, a kmečka peč greje tako prijetno.

Sosedja je razvaljala na beli javorjevi mizi zadnje testo, prav na tanko, da se je testo skoro trgalo. Sosedova teta Johana je prišla iz kuhinje ter prinesla v loncu kuhanega medu, da z njim namaže pripravljeno testo. Ah, kako je to zadisalo po hiši, ko so zavijali v testo medeno slaščico. Manca je kar dihala skozi usta, da bi se naučila medu. Za strica, ki je prišel iz mesta, je postavila sosedja na mizo v drugem kotu hiše male hlebčke belega kruha, na katerih je bila zapečena gosta in težka smetana. Tako pečeni kruh ima poseben, močan in prijeten duh, tako da je Manca, ki je vse to občudovala, obrnila svoje oči na strica in pečene hlebčke. Stric je to opazil, odlomil kos hlebčka ter ga dal pastarici Mancici.

Deklece je prišlo zapečeni kruhek s pečeno smetano. V kosčeni rokici bi ostal ta kruhek, kakor so obstali rdeči bonbončki, da ni rekla sosedina hčerka Micka: "Manca, hlebček le jej, saj dobiš še potice, predno greš domov." Pričela je jesti s slastjo, da se je pričela cediti gorka smetana po njeni mali bradi in med malimi prstki. Neskončno slastna je bila ta krušna pečenka, da je pastarica oblizavala z jezikom ustnice in masne prstke. To je bil res pravi božji in božični kruhek, katerega zmored gorenjska stran naše Slovenije. Najboljša božična slaščica je pač pečena smetana na trdo zapečenemu hlebčku, kjer se smetana ogreje od toplote zakurjenega ognja ter opeče od vročine pojemajočega ognja, ki gori na ognjiščih gorenjskih kmečkih pečeh.

Stric iz Ljubljane je pazil na pastarico Manco s kakšnim okusom in z naraščajočo slastjo, je uživala pečeni kruhek, sosedja Marijana je sklenila roke, vsa zazrtja v uboga otroka; njena sinova Ivan in Francelj, kakor tudi njena hčer Micka, vsi so obstali in gledali...

V hišo je stopil sosed Janez, pogledal navzoče preko očal, kakor bi hotel heči: "Kaj vsi molčite?" Ko je zagledal malo pastarico, je takoj razumel trenutno molččnost.

Stric je posegel v žep svoje suknje, ki je visela steni. V njem govoril je, ki je pokazala debela oranža, katero je izročil mladi pastarici.

Nasmejala se je Manca s tako hvaleznim nasmehom, da so zažarele njene motne oči od radosti božičnega večera. Nasmejala se so vsi drugi navzoči toda s pomislom: Kaj pomeni božič za enega, kaj za drugega.

V hišo se je vrnila teta Johana, z njo je prišla mati pastarice Mance, da odpelje domov svojo hčerko, ki je sedela na klopi ob hišni peči. Videla je svojega otroka z bonbončki v eni roki, a v drugi je držala rdečo oranžo. Videla jo je vso srečno in smehljajočo, rdečih lic in polnih oči. Spoznala je, da je njena hčer občutila skrivnost in resničnost božičnega praznovanja, katerega ji ona ni mogla dati. Na njenem ovelim in izmučenem obrazu se je potrojila vsakdanja spremljevalka — skrb, katere ji je črtala poteze v njena lica. Prijela je predpasnik ter obrisala vodene in ugašajoče oči.

"Sedi, Mica, malo pogrej se. Johana, prinesi ji skodelico kave in belega kruha odreži," ukazuje sosedja Marijana.

Nato so se pogovarjali o hitrem mrazu, ki je tisto leto prisilil že v decembru, o snegu, ki je zapadel visoko že okoli sv. Miklavža, o deklah in hlapcih, ki bodo zamenjali službe pred novim letom. Med tem je bajtarica použila kavo in beli kruh.

"Manca, si se kaj zahvalila, če ne, bom jaz rekla hvala za obe."

Vstala je s klopi, se zahvaljevala ter se pripravljala na odhod v lesono bajto pod klanec. Sosedja Marijana pa je takrat

pristopila k nji ter ji rekla: "Mica, jutri ne smete biti lačni. Tu sem ti pripravila krvavico, kračo, belega kruha, bele moke in ječmena, pa skuhaj svoji družini. Jutri še pridi po potico, da jo narežeš na mizo za božično kosilo."

Kar v Micin predpasnik je naložila Marijana božične darove, a mladi pastarici Mancici je dala dobro zapečen hlebček s pečeno smetano.

Z zahvaljujočimi besedami sta odšli iz hiše radarnosti in razumevanja božične misli, odšli sta v mrzlo in zaduhlo kmečko kajžo, kjer vlada tema ponedelja in ponoči, kjer sta beda in skrb neločljivi sestanovalki.

To je zapisan spomin iz mojih otroških let. Morebiti bi ga ne bil nikoli zapisal v Ameriki, da nisem oni dan čital odstavek iz knjige našega slovenskega pisatelja Stritarja, ki se glasi:

"Kdor je čul v svojih otroških letih doma blažene glasove božičnega zvona, naj biva onkraj morja, na drugem koncu sveta, naj mu bo otrplo srce v žalostnih izkušnjah življenja: ko mu pride sveti večer, tedaj se mu zbudi teh glasov spomin, zdi se mu, da mu zopet done, kakor so mu nekdanj doneli v daljni domovini, v srečni mladosti, ki je tako daleč, tako daleč za njim."

Vesele božične praznike in srečno novo leto!

Laž umirajočega

Sredi maja letošnjega leta je umrl v deželni bolnišnici v Ogrskem Gradišču 30 letni mesar Jan Vychodsky za zastrupitvijo z arzenikom.

Mož je navajal, da je na cesti našel zavitek s pecivom, ki ga je pokusil. Od tega se je zastrupil.

Tega mu niso hoteli verjeti. Menili so, da govori tako, da bi kril kakšno drugo osebo.

Sele sedaj so ugotovili da je bil ta sum upravičen.

Mladi mož, ki je bil poročen in oče več otrok, se je bil zaljubil v ženo nekega uglednega uradnika, ki je imela isto tako otroke. Razmerje sta skrivala, vendar so svojci zvedeli zanj.

Nastali so neprijetni prizori, tako da sta se na zadnje odločila izvršiti samomor.

Na sestanek sredi maja je prinesla žena večjo količino arzenika, ki sta ga raztopila v sodavici in izpila.

Med tem ko je Vychodsky tri dni pozneje umrl, strup na ženo, ki je veliko manj pila, ni učinkoval. Poskusila je potem v drugič samomor in skočila v neki vodnjak. Pri tem jo je opazovala njena hči, tako da jo je bilo mogoče še pravočasno potegniti ven.

Zaradi družine in njenega ugleda so stvar utajili. Sedaj pa je prišla na dan in so ženo zapirali ker je bila preskrbela strup.

POSEBNOSTI V ANGLESKIH HOTELIH

V nekem hotelu v Edinburghu na škotskem morja vsak gost, ki zakolne, vreči denarčič v posebno blagajno za dobrodelne namene.

Veseli in priprava za sveti večer

*Sneg pobelil je zemljo,
pastirici več ne pojejo.
Polet živahna ta ledina,
postala mrtva je ravnina.*

*Življenje šlo je v gorko hišo —
veselje šlo je v kmetov hram.
Preprosta ti slovenska kočja,
na veke Bog naj te ohrani.*

*Okrog peči na klop' sede
otroci in stari možje.
Pogledi so na vel'ko mizo,
in v mater, hiše gospodinj.*

*Na orehe čakajo težko,
kedar jih mati prinese,
da z njim povita bo potica,
simbol slovenskega božiča.*

*Zdaj orehe mati prinese,
na mizo jih posujejo.
Krog mize sede zdaj družina,
orehe tolče, jedra zbira.*

*Veselo vsi prepevajo —
božičnice — kako lepo!
Vsa sveta, tiha mirna noč,
njen dom je le v kmečki koči.*

J. Rotter.

Pri znani skoposti Skotov je razumljivo, da se v tem hotelu mnogo manj preklinja kakor v drugih.

V nekem drugem hotelu lahko dobi vsak gost samo eno vrsto pijače. Če je pa še žejen in hoče še drugič piti, mora najprej zapustiti hotel in se nekaj časa izprehajati. Po povratku šele lahko dobi drugo steklenico.

Posebno skrbno svare goste pred čudno navado, ki vlada v nekem hotelu v Aberdeenshireu. Tu namreč nihče ne sme pred vrata svoje sobe postaviti rjavih čevljev, kajti sluga namaže vse čevlje s črnim mazilom.

Če ima gost rjave čevlje in če jih noče izpremeniti v črne, jih mora imeti vso noč v sobi.

V Warwickschireu poziva neki hotelir svoje goste, naj gredo z njim in njegovo ženo vsako nedeljo k maši. Po vrnitvi iz cerkve pa dobi vsak gost brezplačno zajtrk. V Dumfriesu imajo v hotelu star naslanjač, v katerem

je nekoč sedel škotski pesnik Burns. In vsak, kdor sede v ta naslanjač, mora plačati zapitek vsem gostom v sobi.

KRIJE VELIK ČUDEZ V NAS SAMIH

Če se zbudete v prst z buciko, se pokaže kapljica krvi. Če je ta kapljica komaj tako velika, kakor bucika glave, s katero ste se zbudili, pa gotovo ne veste, da plava v tej majhni kapljici krvi pet milijonov drobnih rdečih plosčic.

To so rdeča krvna telesa, ki imajo nalogo, da sprejemajo v pljuča kisik, ki ga vdihavamo z zrakom, brez katerega ne bi mogli živeti.

Ta telesa dajejo krvi lepo rdečo barvo. Skozi žile odraslega človeka teče pet litrov krvi, ki poganja srce. Če bi ta rdeča krvna telesa položili drugo poleg drugega, bi z njimi pokrili ploškev, ki meri 80 m na dolžino in 40 m široka, torej 3200 kvadratnih metrov.

Vesele božične praznike in srečno, zdravo Novo leto 1941 želimo vsem našim rojakom in rojakinjam prav iskreno, ter se tem potom zahvaljujemo vsem našim cenjenim odjemalcem za dosedanje naklonjenost in se še nadalje priporočamo.

FRANK CERNE JEWELRY CO.

6401 St. Clair Avenue

V SLOV. NAR. DOMU

Merry Christmas and A Happy New Year

JOHN O. McWILLIAMS

Cuyahoga County Engineer

Perusek Furniture

807-809 EAST 152nd ST.

Jos. Perusek, lastnik

Iskreno se zahvaljujemo za naklonjenost v tekočem letu in se toplo priporočamo za 1941!

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

TONED-UP
APPEARANCETONED-DOWN
BUDGET

with a

WILSON

at \$2.95

Veseli Božič in srečno Novo leto želi vsem

JOHN POLLOCK

SLOVENSKI TRGOVEC

v Slov. nar. domu

na 6407 St. Clair Ave.

HOLIDAY GREETINGS

LEISY

BREWING CO.

By Your Christmas Gifts NOW
GIFT SUGGESTIONS

25c and up
HOSIERY SLIPS PAJAMAS
PANTIES PERFORMES
GOWNS HANDKERCHIEFS
ROBES MANICURE SETS
COSMETICS

SILK HOUSECOATS 1.95 & up
CHENILLE & CORDUROY 2.95 & up
PANDORA BOXES 3.95 and up
Purses for Daytime and Evening

A Small Deposit Will Hold Any Articles
at

GRDINA SHOPPE

Store open till 9 p.m.

6111 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

Merry Christmas and A Happy New Year

We wish all our friends and customers a Merry
Christmas and a Happy New Year

ELECTROLUX REFRIGERATOR
COMPLETE HOME FURNISHINGS,
FURNITURE, RUGS AND LINOLEUM
MAGIC CHEF AND GRAND STOVES
MAYTAG WASHERS AND IRONERS
RCA RADIOS AND VICTROLAS

Quality Furniture at lowest prices

KREMZAR FURNITURE

CLEVELAND STORE

LORAIN STORE

6405 St. Clair Ave.

3063 Pearl Ave.

in S. N. H. Bldg.,

Lorain, Ohio

ENDicott 2252

Lorain 7147

53

ROMAN

Vogal E. 62nd St. in St.
Clair Ave.

L. cor. E. 75th ST.
Lahki pogoji

Mi imamo avto-rack; najnovejšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

in na furnezi. Se priporočamo hišnim gospodarjem — delo je jamčeno in cene so zmerne.

... Oh, kje pa naj bi bila? —
Hči take matere!"

1700 Greenwood Ave.

spremljati odrasle osebe z izkaznico — PROSTA.

Malo predplačilo obdrži kakoršnokoli darilo do božiča

A. ANZLOVAR
Vogal E. 62nd St. in St.
Clair Ave.

A. J. Terbovec:

Dragocena pijača

A. J. Terbovec

Letošnji Zahvalni dan je bil pri nas v državi Ohio nenavadno lep, skoro pomladanski. Posledice nekaterih močnih snov in par pesti snega je izpral gorak nočni dež in lahne južne sapice so se igrale z belimi oblaki po sinjem nebu. Po parkih je mrgolelo izprehajalcev: otrok, mladih parov in starejših ljudi. Drevje in grmičje je bilo golo, toda trate sveže zelene in po njih je bilo raztreseno cekinasto cvetje regrata. Good old dandelion! Poleti je skrit v travi, kot da ga ni, v pozni jeseni in v zgodnji pomladi pa hiti trositi svoje zlato po livadah, kot bi vedel, kako si takrat človeško oko želi odpočiti na korajžni cvetki, ki si upa kljubovati vremenskim neprijetnostim.

V par krajih clevelandskega mestnega parka cveto tudi posajene skupine teloh, ki ga Američani imenujejo Christmas rose. Ta iz Evrope importirana divja cvetlica cvete ne samo v pozni jeseni in zgodnji pomladi, ampak tudi kadarkoli pozimi, včasih naravnost iz snega. Mnogi se ustavljajo in občudujejo veliko belo cvetje te optimistične cvetlice. Tu in tam celo zimzelen odpira svoja višnjeva očesa mehkim poljubom jesenskega sonca. Da je iluzija pomladi popolnija, se od časa do časa oglasi iz grmovja kratak in boječ ptičji spev. To so pač zakasneli selilci, ki jih je na njihovem poletu proti jugu za nekaj dni pridržala beautiful Ohio. Če bi nas pratike ne učile drugače, bi mislili, da je pomlad.

Dnevi pa so v tej sezoni kratki in kmalu se zvečer. Nenevarno dolg prehod po parku me je utrudil in zaželim si oddiha in kakšnega okrepčila. Stopim v znano gostilno, kjer naletim na skupino prijateljev, ki me povabijo k mizi. Saj res, si mislim, Zahvalni dan je treba nekoliko praznovati. Samo Amerika lahko s praviimi občutki obaja Zahvalni dan. Popularna pesem "God Bless America," ki dobi iz radija, me v tej veri še utrdi. Jasni obrazi vse na okoli, tu in tam tudi prava razigranost. Kako vse drugače je zdaj, kot je bilo v času velike depresije!

Pogovori naše skupine se sučejo o vsem mogočem. Natakarnam donaša pivo — saj je Zahvalni dan. Pa se domisli eden izmed družbe, da bi si za izpremembo privoščili kaj boljšega. Nekateri se branimo, toda končno se damo pregovoriti, saj je Zahvalni dan. Eden naroči brandy, drugi whisky, tretji gin itd. Vsak po svojem okusu.

"Ali ni čudno," pripomnim jaz, "kako si zdaj izbiramo, kaj bi, tekmo prohibicije je bilo pa vse dobro, in kako dobro! Še za medicino nam je bil munšajn. Skoro bi rekel, da mi je enkrat življenje rešil." Tovariši so že

leli vedeti kdaj, kje in kako, pa

sem jim začel pripovedovati: "Bilo je pred leti, ko je bila prohibicija še mlada, polna ambicij in domišljavosti. Nekako sredi julija me je bilo zaneslo v severno Minnesoto. Takrat se smeje ta naša severna zvezda v vsem svojem sijaju. Dnevi so takrat v tistih krajih vsaj eno uro daljši kot nižje proti jugu, noč pa mehke kot žamet in napojene z biserno roso, v kateri so se raztopile tisočere vonjave polja, gozda in jezerskih obal. Lepo je tam v tisti sezoni, in kdor ima čas, se kar ne more izmotati iz mehkih prelesti dežele severnega sija. In jaz sem takrat imel dosti časa, denarja sicer le bolj za spreti, toda nikakih skrbi in odgovornosti. Ustavil sem se pri že od prej mi znani Seliškarjevi družini, kjer sem bil takoj sprejet za začasnega boarderja. Poletna hiša ali vila te družine stoji ob jezeru White Iron, nedaleč od mesta Ely. Tam so mi odkazali prenočišče na zračni verandi, skrbno zamreženi proti komarjem. V ozadju hiše je bilo nekaj malih gospodarskih poslopij, nato pa izredno sočen zelenjadni vrt, šele nedavno izrgan tipični minnesotski divjini. Konci ograjenega vrta je gospodar postavil lično pikniško mizico s klopico, v neposrednem ozadju katere se je začel gozd šuščečih brez in smrek. Pri tisti mizici sem predsedel marsikatero popoldansko urico, včasih kaj čital, včasih pa tudi kaj pisal. Seveda, takrat sem pisal za zabavo, kadar me je veselilo, ne kot zdaj, ko mora človek pisati, če je razpoložen ali ne.

"Tisti, ki trdijo, da bi brez dela ne mogli živeti, ker bi jim bilo dolgčas, ne vedo kaj govorijo, ali pa niso moje sorte. Jaz sem tam preživel par solidnih tednov v idealnem brezdelju, nekako tako, kot pravijo, da živi bog na Francoskem. (Tista rečenica se nedvomno nanaša na čase pred vojno). S postopanjem ob jezeru, na obali katerega se je bilo prav takrat začelo razvijati živahno letovišče, in s še bolj navdušenim postopanjem po duhtečih gozdnih sencah, sem brez truda in napora pregledal vsak oblaček dolgotraja. V gozd s seboj sem vselej vzel lahko puško risanko 22. kalibra, kaj za pušiti in včasih kaj za čitati. Puška mi je bila kot nekaka tovarišica. Ne da bi mi bilo kaj posebno dosti za lov, toda če sem naletel na skupino gozdnih kokoši, ki so v popoldanski vročini lenarile pod smrekami ali se kopale v prahu gozdne stezice, sem marsikatero poslal v večna lovišča oziroma v kuhinjo Seliškarjeve mame.

"Oh, Seliškarjeva mama, to vam je bila kuharica! Takih je malo, če sploh kaj na našem severu. Divjačina vseh vrst je bila v njenih umetniških rokah material za čudeže. Prav tako božansko je znala pripraviti produkte domačega vrta: kolerabo, peso, krompir, korenček, grah, solato, stročji fižol itd. Minnesotska zelenjava je že sploh nenavadno sočna in okusna, ker se razvija v primerno vlažnem ozračju in ker v dolgih sončnih urah severnega poletja izredno hitro raste. Svežih rib

iz čistih jezerskih vod je bilo na preostajanje, za mlekarstvo stran pa je skrbela rdeča marogasta čuda Bessie, ki je imela vsakdanje bankete v sočnem poletnem zelenju, katero ji je segalo čez kosmati hrbet.

"Moja začasna gospodinja, Mrs. Seliškar, je bila že v letih in precej naglušna, toda zgovorna in živahna kot dvajsetletna deklica. V razgovoru je včasih zasotila kako tako originalno, da je kar sapa vzelo celo takim, ki smo si domišljali, da smo videli mnogo Amerike in sveta. Brez dela ni bila nikdar. Če se ni ukvarjala s kuhinjskimi in hišnimi posli, je delala na vrtu ali pa je šla v gozd nabirati maline in borovnice. Posebno v zdravilno moč borovnic, svežih in posušenih, je verovala. V veliki zelenki je imela vedno domače medicine: žganje, v katerem so bile namočene borovnice. Takrat, kakor že omenjeno, je v deželi gospodarila prohibicija, in take medicine so bile res medicinske. Včasih jih je kako čašico prodala, toda večnoma je brezplačno "tritala" z njimi hišne prebivalce in zanesljive goste. Kadar mi je bila lovska sreča naklonjena, da sem iz gozda prinesel par divjih kokoši, me je vselej povabila: "Zdaj boš pa enega, Tone, kaj ne!" In kdo bi se bil branil takih medicin v časih prohibicije, posebno, če je prišel iz gozda!

"Seliškarjeva mama zdaj že nekaj let počiva na elyškem mirovju, kjer ji šušče uspavano zeleno smreke in bele breze našega severa. Morda ji krasi gomilo lep spomenik; ne vem. Toda med tistimi, ki so blago ženo boljše poznali, ji je ohranjen lepši spomenik kot ga more izklesati kamnosek. Spominjajo se je kot materinsko dobre žene, skoro pretirano delavne, tipično originalne ter neprekosljive v kuharskih umetnostih.

Poznega popoldne po večerji, ko sem ugal, če bi si še privoščil kratak izprehod ob jezeru, ali bi stopil še malo v gozd, je prišel v vas rojak, ki je takrat zavzemal mesto managerja tamkajšnjega letovišča. Prinesel je culico debele poletne redkve in je naprosil Seliškarjevo mamo, da nam jo pripravi z jesiho in oljem za povečerko. Gospodinja je bila za take usluge vedno pripravljena, mi se pa okusne redkve, z domačim kruhom, tudi nismo branili. Za nameček nas je gostitelj še "trital" z nekaj steklenicami "near beera." Nekaj pozneje sem zakrmaril proti prodajalni ob jezeru, da dam nekaj zaslužiti tobačnemu trstu. Na zamreženi verandi prodajalne je pri mizicah sedelo nekaj skupin letoviščarjev, ki so srkali mehke pijske ali pa lizali sladoled. Med njimi sem opazil tudi Horvato družino, katero sem poznal še iz časov mojega bivanja v Chicagu. Povabili so me, da prisedem, in vabilu sem se drage volje odzval. Večer nam je pretekel v prijateljskih pogovorih, katere smo si osladili z nekaterimi porcijami sladoleda.

"Malo pred polnočjo sem prišel do mojega začasnega stanovanja, kjer je že vse spalo. Pred hišo sem si privoščil še

korec sveže vode iz domačega vodnjaka. Potem pa tiho, po prstih spat, da ne bi koga zbudil.

"Po par urah nemirnega spanja pa me prebudi silno zavijanje v želodcu. Pa sem se domislil: redkev, near beer, ice cream in voda! Ni čuda, da so se stekli in povzročili pravo revolucijo v notranjosti dežele! Krčil sem se in zvijal na postelji in skušal zaspati, pa ni šlo. Pet ali deset dolarjev bi bil takrat rad dal za kozareček žganja. Toda gospodar in gospodinja sta v sosedni sobi trdno spala, kar je pričalo njuno enakomerno dihanje. Buditi ju zdaj bi bilo greh. Kaj storiti? Revolucija v želodcu je divjala z nezmanjšano furijo naprej, da sem postajal kar desperaten. In v tej sili sem se odločil, da vzamem postavo in zdravljenje v lastne roke. Po prstih sem se splazil v družinsko sobo do omarke, pod katero sem vedel, da se skriva steklenica rakije z namočenimi borovnicami, nallil si pri luninem svitu velik kozarec zaželenih medicin in ga izpraznil v dušku. Revolucionarje v želodcu je ta strategična poteza tako panala, da so takoj sklenili premirje. Ko sem se prebudil, so se okoliške smreke in breze že kopale v jarkem dopoldanskem soncu.

"Pri zajtrku sem se gospodinja skesano izpovedal moje pregrehe, jo prosil oprosteno za mojo žganjarsko predrznost in položil pred njo bankovec, da si zaračuni, kar je prav. Toda Seliškarjeva mama se je samo materinsko nasmejala ter potisnila bankovec predme nazaj, rekoč: "Prav si storil! In nič ne boš plačal, samo da je pomagalo!" "Prijatelji, tiste dragocene pijske, čeprav je bila munšajn, se bom z odličnim spoštovanjem spominjal, dokler bodo moja usta znala razločevati med rakijo in vodo."

Po "Novi Dobi"

Urednikova pošta**Škrjančki vas vabijo**

Kadar se domislimo na stari kraj, se tudi domislimo kako lepo je bilo, ko smo po polju delali, v zračnih višinah nam je pa prepeval Škrjanček krasne melodije.

Še danes jih slišim, ko je že minilo mnogo let. Pa tudi v naši beli Ljubljani imamo mladinski pevski zbor, kateremu smo dali ime "Škrjančki".

Ravno ti škrjančki nam bodo prepevali v nedeljo 22. decembra popoldne ob 3 uri v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

Poleg tega bo pa vpriporjena tudi igra "Oh ta Poloma". Ko se bomo pa navzili lepega petja in se nasmejali prizorom v igri, pa

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem obiskovalcem in prijateljem in se priporoča za vbočje.

Y Louie Laundry

6221 St. Clair Ave.

pride naš stari prijatelj Miklavž z različnimi darili za mlade in stare.

Prijatelji in prijateljice petja in igre, ali bomo dopustili, da bodo stoli v dvorani prazni? Ne, pod nobenim pogojem ne! Koliko truda in potrpljenja je treba predno se pripravijo za nastop na koncertu ali v igri in kako mučno je ako stoli še niso zasedeni kadar se zagrinjalo dvigne, obratno pa je veselje, ako zagledajo polno dvorano občinstva in s tem se da priznanje in pogum pevcem in pevkom in igralcem in igralkam do nadaljnjega dela.

V imenu Škrjančkov vas uljudno vabim, da jih posetite, da jih podpremo, da bodo še nadalje z veseljem peli naše lepe slovenske pesmi in prirejale igre.

Prav lepo pa vabim tudi vse iz zunanjih naselbin, posebno pa naše sosede iz Collinwooda, da posetite to prireditel, ker roka roko umije in se bomo tudi odzvali na vaših prireditvah. Petje bo pod vodstvom pevovodje Mr. Šemeta, režija igre pa pod vodstvom Mr. Požarja.

Na svidenje in s pozdravom
Geo Nagode

Silvestrov večer pri Zvonu

Kakor vsako leto, že dolgo vrsto let, tako prireja tudi letos pevsko društvo "Zvon" takozvani zabavni večer na starega leta dan, 31. decembra, v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti.

To je eden tistih večerav, ko se vsak rad malo pozabava v veseli družbi, pa najsi bomo mlad ali starejši, saj je v družbi Zvonarjev vedno veselo.

Tako se tudi na ta večer obeta obilo neprisliljene zabave. Vsega bo dovolj. Za plesalželne bo skrbel Emeric Kordan in njegov štab. Za okusno večerjo pa imajo v oskrbi žene kuhinjskega kluba. In tudi vsega drugega bo dovolj, pa tudi lepega petja ne bo manjkalo.

Da bo pa vsak vdeleženeč zadovoljivo postrežen, pa priporočamo, da si vstopnico za ta zabavni večer vnaprej rezervirate, kajti ta večer se ne bo pri vstopu v dvorano vstopnice prodajalo. Vstopnice se lahko dobijo pri pevecih in pevkah kakor tudi pri podpornih članih društva.

WISHING YOU ALL A

MERRY
CHRISTMAS!

Tel. EN. 0670

Beros Studio

6116
St. Clair Ave.and a
HAPPY NEW YEAR!!
Mr. and Mrs. Beros, lastnika**National Beverages, Inc.**

4621 Denison Ave. WOODBINE 6080

- Distributors of -

ERIN BREW - BURKHARDT - DUQUESNE - PORTER - ALE
HALF & HALF

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

JOE PULZ

BOŽIČNO VOŠČILO

Božični prazniki so pred nami; čas, ko rajši človek misli na druge kot na sebe. V tem duhu želimo vsem požno veselja v božičnem času

Mr. in Mrs. August F. Szelek

478 East 152nd Street

Cleveland, Ohio

BOŽIČNI VEČER 1917

Tisto leto je bila disciplina že močno razrahljana. Ujeti Rusi so se nekako privadili avstrijskih prilik, njih stražniki so se privadili svojih varovancev; razen splošne siromašnine je skoraj izbrisala razliko med vojaki in ujetniki. Vseobča lakota in zaledju je bila zadela tisti prepad, ki je še prejšnja leta zijal med ujetniki in zmagovalci. V naši pisarni so bili zaposleni trije Rusi intelektualnega staleža; učitelj Arkadij Ivanovič, železničar Ivan Andrejič in mili naš Petruha, ki mu nihče ni vedel očetovega imena in ga nihče nikoli ni počastil z njim. Iz katerega družabnega sloja je bil Petruha, nisem mogel nikoli ugotoviti. Bil je odlično pisar, znal je na pamet vse basni Krilova, rad sem ga poslušal, ko mi je vedno v novih in različnih razlagah moral predvajati basni. Delal sem se trdega in vedno znova zahteval pojasnil. Še danes ne vem, kdo je koga vodil za nos: jaz Petruho, ali Petruha mene. Oba pa sva pokazala neskončno potrpežljivost v razglabljanju poučnih verzov Krilova. Arkadij Ivanovič, učitelj, je bil mož čisto drugačnega kova; dovtipen, šegav in oster. Dovtype je pravil vedno na ta način, da je svoj kozavi, toda zelo moško rezani obraz nabrajal v resne gube in se je delal začudenega, kadar smo planili v smeh. Arkadij Ivanovič je bil kacap, t. j., Velikorus, zato je njegov humor imel najčesče pike priokus satire. Seznanila sva se na zelo izviren način. Nekoč sem pripeljal v njihovo četo mladega Rusa, ki je bil odpuščen iz bolnice. Ko sva prišla v kadež, kjer so bivali tovariši, je stopil nasproti ravno Arkadij Ivanovič in me začel s svečanim obrazom zasmehovati, češ, da bo Avstrije kmalu konec, ako ima nje car že take leve za opričnike. Čestital mi je k moji visoki vojaški stopnji — bil sem namreč frajtar — in me z maziljenimi besedami zagovarjal, da bom na vsak način dosegel marsikako čast, če ne izgubim iz nahrbtnika one palčice, o kateri je dejal sam cesar Napoleon, da jo mora vsak pošten vojak nositi v svojem torbistu. Na koncu nagovora je njegov glas postal naravnost mil, besede pa so bile s tonom v strahotnem nasprotju. Bile so namreč psovke na Avstrijo, psovke v tri nadstropja, kakor pravijo Rusi krepkemu zmerjanju.

Sergej Klužkin, mož ki sem ga pripeljal, je med ljubkim nagovorom Arkadija Ivanoviča delal le-temu vsakovrstna znamenja, ki pa jih je govornik v svojem ognju prezrl. Sergej je dobro vedel, da jaz razumem vsako besedo in da mi ni ušel niti najmanjši odtok prorogljivosti, v kateri je bil Arkadij Ivanovič mojster nad mojstri, ki je prekrasno igral na tem veličastnem instrumentu, kakršni so rusčina, najlepši, najkrepkejši, najnežnejši in najizrazitejši med vsemi jeziki sveta. Nu, da po pravici povem, meni ni težko napraviti neduhovit obraz in to je zapeljalo Arkadija Ivanoviča, da je nadme iztresel ves svoj nakopičeni žolč proti Avstriji. Ko je končal, sem ga v njegovi materinščini zelo vladno in prijazno zahvalil za iskren pozdrav, rekoč da se v svoji skromnosti ne smatram vrednega teh ljubeznivosti, marveč da gredo slednje gotovo na račun visoke osebe, ki jo predstavljam v tem prijateljskem krožku. Pokazal sem pri tem na kapo in znak KI. Arkadij Ivanovič je kleknil že pri prvih besedah, nato je poblebel in iz ust se mu

bi, da bo res praznik in pirovanje.

Naneslo je tako, da sem imel tisto popoldne službo. Zvečer sem bil prost, po polnoči pa bi moral zopet nastopiti. Dežurni korporal mi je naložil vsa najneprijetnejša opravila. Arestantom sem moral preskrbeti večerjo ter poslušati njihove ostudne kletvine. Stotniku sem moral nesti v podpis dnevno povelje in bilo je znano, da si gospod prinašalca dobro ogleda ter ne šteti z opazkami. V stotnikovo stanovanje sem priropotal s svojimi podkovanimi čevlji ravno, ko je bilo božično drevesce končano. Otroci se niso poklicali, gospa pa je ravno prižigala svečice. Ozrla se je name in se nekoliko zamračila. Dočim je stotnik pazno čital dnevno povelje in sem stal jaz kot nem očiček, kažeč slavnostno razpoloženje, se je gospe prikrdala v dušo ljudomilost in milosrčnost. Videlo se je, da bi tudi meni rad naklonila kako božično darilo. Vzela je izpod drevesca zavojček in me ocenjujoče pogledala. Ocena najbrž ni izpadla v mojo korist, kajti zavojček je položila nazaj, nato pa se je po vrsti dotaknila še drugih zavojčkov, pa je ob ponovnem pogledu name zopet opustila mi-

sel, ki ji je vznemirila ljudomilost. V tem je gospod stotnik prečital in podpisal dnevno povelje. Podal mi je knjigo, udaril sem s petama skupaj in v tem trenutku je v gospejinem srcu ljudomilost premagala vse pomisleke. Na drugi mizi je uzrla zemljo in ta se ji je zdelala še najbolj primeren božični dar za socialno tako nizko stoječega kranjskega Janeza. Dala mi jo je z gesto radodarne kraljice. Vzel sem jo in dejal v predpisnem armadnem jeziku: "Danke gehorizamst!" Nato sem odropotal. Zemlja je bila lep prispevek k našemu božičnemu piru.

Odnese sem dnevno povelje v pisarno, nato pa zbral svoje skromne zaklade in jo mahnil k Rusom. Komaj sem stopil v sobo, sem obstal presenečen. Na mizi je stalo božično drevesce s tremi pravimi svečicami. "Smrečico sem odrezal jaz, svečice pa so sad ženskega znanstva Ivana Andrejičeva," je pojasnil Petruha. Drugače je bila miza prazna in nekako v zadregi sem nanjo pokladal prineseni prispevek. "Skoda, da si se trudil in zbiral, mi mam vsega, kar si poželil, prav z vsem smo zalozeni," me je zagotavljal Arkadij Ivanovič. "Ti morda še nisi opa-

zila, da ravno najvažnejše pango vojaškega gospodarstva upravljamo mi. Rusi so v pekarni, zato glej!" Odgrnil je zamazano odejo in pod njo je bilo pet štruc kruha. "Rusi so v klavnici, zato glej!" Odprl je polomljen zaboj, odstranil neke sunje in na dan je prišla debela klobasa. "Tudi vse krave pomolzejo, preden jih pobijejo, od njih imamo mleko. Kangla je seveda ukradena, rabimo jo tudi za čajnik. Rusi delajo v tovarni za likerje." Sklonil se je in mi globoko pod pogradom pokazal baterijo starih steklenic, vzdignil je blazino in videl sem skalo belega sladkorja. "Liker in sladkor je prispeval Ivan Andrejič, on zna "delež," zato ima v tovarni važno funkcijo, da pazi, da kdo česa ne ukrade."

Ozrl se je po mojih prispevkih in dejal: "Da, da, kar si ti prinesel, je vse pošteno pridobljeno, naše pa je vse ukradeno. Vidite, bratci, koliko danes premore poštenost. Bog oče pa, ki sliši naše do nebes kričeče siromaštvo in vidi v naša čista srca, ima gotovo veselje nad nami. On sam je, ki daje našim barbar-skim sarmatskim bučam dobre misli in ukane, da se branimo tukajšnje omike. Češčeno in hvaljeno bodi njegovi ime! S (Dolje na 2. strani)

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi

Dr. J. V. Zupnik

ZOBOZDRAVNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE

VHOD IZ 62. CESTE

★ ★ ★

Dr. Zupnik vam nudi kompletno zobozdravniško postrežbo, pa najsi potrebujete malo zalitje, izdiranje ali kako drugo zobozdravniško delo in ne glede na to, kako veliko je to delo. Vselej boste prijazno postreženi in dr. Zupnik, ki vam je dolgo let zvesto služil, vam bo hvaležen. Ne glede kje delate ali stanujete, vedno vam bo priлично obiskati dr. Zupnika ob vsakem času, ki je prikladen za vas. Ni treba nobenega dogovora poprej.

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto želi

Waterloo Department Store

Najlepša hvala vsem Slovencem in Hrvatom za naklonjenost, ter se priporočamo v bodoče. V naši trgovini dobite tisoče raznih stvari, pripravnih za božična darila, za celo vašo družino.

15504-12 WATERLOO ROAD

VOGAL EAST 156th ST.

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

NEW FASHION DRY CLEANING

Slovenska čistilnica oblek

NA SKUPNEM PROSTORU, 15515 Waterloo Rd.

Čistimo in likamo obleke po najmodernejšemu načinu. Pridemo iskat, ter dopeljemo na dom. Točna in dobra postrežba.

JOSEPH PERME

Slovenski krojač

Izdelujemo moške obleke po najnovejšemu kroju. Trpežno in fino obleko dobite po zelo zmernih cenah ter v popolno zadovoljstvo.

SVETE'S FLOWER SHOPPE

FRANCES SVETE, lastnica

6120 ST. CLAIR AVENUE

HEnderson 4814

Krasne cvetlice in šopke se vedno dobi v naši cvetličarni. Posebno sedaj za praznike imamo na razpolago veliko izbero.

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Vesele praznike in srečno novo leto želimo vam!

Se prav lepo zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost, ter se priporočamo še za v bodoče. Naši odjemalci so zadovoljni, kar je naše najboljšo priporočilo.

EDNA DAIRY

JOE KNAUS, lastnik

6302 EDNA AVENUE

Slovenska mlekarina

HEnderson 7963

Vino, pivo, pristno žganje, ter dober prigrizek dobite vedno pri nas. Se priporočamo in želimo vesele božične praznike in veselo Novo leto.

MR. IN MRS. ANTON GOMBAC

513 East 152nd Street

CHAS. WICK & SIN

TEXACO SERVICE STATION

920 East 185th Street

KEndmore 5797

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

JOHN MAVSAR

SLOVENSKA GROCERIJA IN MESNICA

23751 Lakeland Blvd.

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

B. J. RADIO SERVICE

Popravljamo vse vrste radije — vse delo garantirano.

STROMBERG - CARLSON RADIJE

RAYTHEON TUBES

1363 East 45th Street

HEnderson 3028

Janko N. Rogelj

6208 Schade Ave.

EN - 0718

Postrežba

je popolna in zadovoljiva.

Zavarovalnina in bondi.

Veseli božič in novo leto

RALPH CEBRON

MESNICA IN GROCERIJJA

4030 St. Clair Avenue

HEnderson 7182

Veseli božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim stariščinam, prijateljem in prijateljcem!

Se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenosti ter se priporočamo za v božice. Pri nas dobite najboljše vrste svežega in doma sušenega mesa, kot dobre šunkke, klobase, prate, itd. Vse po prav zmerni ceni.

FAJDIGA IN KLANČAR

Slovenska pekarija v Slovenskem narodnem domu

6413 St. Clair Avenue

Za božične praznike kupite vaše potice, kolačke, pecivo in kruh v slovenski pekarni.

Veseli božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

FRANK PAULIN

ATLANTIC GASOLINSKA POSTAJA

Vogal East 61st in St. Clair Avenue

Želimo prav veseli božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Naša postrežba vam bo v zadovoljstvo ter Vam bomo za Vaš obisk hvaležni.

MR. IN MRS. JOHN PIANECKI

SLOVENSKA PEKARIJA

6036 St. Clair Avenue

HEnderson 2996

Želimo prav veseli božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da si naročite pri nas potice in druge potrebščine. — Postregli bomo najboljše.

BOŽIČNI VEČER

Proti večeru se je mati ogrnila z veliko črno ruto, da bi, kakor ji je tudi bilo težko, izprosila pri sosedovih kos kruha. Že nekaj dni ni mogla postaviti otrokom na mizo drugega kakor krompir. Na današnji večer pa — —

Nekoč davno nekoč, se je na današnji večer rodil Kristus sin božji, ves ubog, v preprostem hlevcu. Na današnji večer.

Mati je vzdihnila. Tesneje se je zavila v staro, že oguljeno ruto in se s počasnim trudim korakom napotila v vas.

V kuhinji so ostali sami: Miha, Jožek in Marijanica. Stisnili so se k toplemu štedilniku. V kuhinji je bil polmrak. Rdeči prameni svetlobe, ki je prihajala skozi razpoke štedilnika, so risali na tleh široke, po dolgovate svetle lise, ki so neprestano vztrepetavale. Otroci so molčali. V kuhinji je bila tišina, ki jo je tu pa tam prekinil prasket ognja v štedilniku.

"Ti, Miha," se je oglašil šestletni Jožek, "kaj praviš, ali bo oče tudi danes streljal?"

"Tepček, saj pri nas ni vojne," je resno odgovoril komaj dobro leto starejši Miha.

"Zakaj pa je potem moral k vojakom?"

"Samo na vaje je šel. In tam streljajo s slepimi patronami."

"Ali te tudi zadenejo?" je radovedno vprašala petletna Marijanica.

"Ne! Zato pa jim pravijo slepe."

"Zakaj pa je mama zadnjič rekla da je spet vojna in da spet streljajo ljudi?"

"Že, ampak to ni pri nas, to je nekje daleč."

"Ali boli če koga zadenejo?" je vprašala Marijanica.

"Seveda boli."

V kuhinji je za hip zavladala tišina.

"Ti, zakaj pa se streljajo?" je zamišljeno vprašal Jožek. Miha je trenutek pomislil. Ne vem, je rekel počasi. "Streljajo se pač" ... Otroci so znova umolkli. Na zemljo se je spuстила noč. V kuhinji se je stemnilo, da niso videli drug drugega v obraze. V vasi je povznelo Avemarijo.

Jožek se je s komolci oprl ob kolena in glavo položil v dlani. Misli je na vojno, na resnično vojno, ki je nekje daleč. Skušal si je predstaviti kako je v resnični vojni. Popoldan so se s fanti igrali vojake. Imeli so pravo bitko. Snežne kepe so bile krogle. A to vse skupaj ni nič. V resnični vojni imajo puške, kanone, letala. Zelo lepo mora biti v vojni ... Stojiš ob kanonu in streljaš, streljaš, sovrznik se umika, hitiš za njim, čez hribe in doline, vpiješ hura in streljaš, dokler ... Nena doma se je domislil — nekoč bi rategnil iti tudi njegov ata v pravo vojno — tudi njegov ata ata ... lahko bi ga zadela krogla ... Nekje pri sreču ga je zazdelo — in vojna se mu ni zdeli prav nič več lepa stvar. Vojna ...

Tudi Marijanica je mislila na očeta. tSisnila je k sebi noge, jih objela z obema rokama, naslonila brado na kolena in razmišljala ali bo tudi njenega ateka danes obiskal Jezusček z angelci. Mama ji je pripovedovala, da pride vsako leto enkrat na zemljo, pogledat, če so še hudobni ljudje na svetu. Angelci ga spremljajo. Eden varuje tudi njo ... Kakšen neki je? Zakaj ga nikoli ne vidi? Včasih zvečer zatiska oči in se dela, kakor bi spala. Morda se bo nekoč angel, ki sedi ob njeni postelji, le pozabil napraviti nevidnega. Pritajila se je, potem pa naglo odprla oči — toda angel je vselej uganil njene misli. Nikoli ga ni zagledala. Sveti angel ... Še bolj se je stisnila skupaj in zaspala.

Miha je ležal zleknen na klopi kraj peči. Položil si je roki pod glavo in z napol priprtimi

očmi strmel v strop, kjer je trepetal droben pramenček svetlobe. Bil je žalosten in jezen. Prejšnja leta sta vselej z očetom postavila jaslice na mizici v kuhinjskem kotu. Letos bi jih napravil sam. Že pred štirinajstimi dnevi je prinesel iz gozda mah. Posušil se je lepo, ko pa ga je popoldne prinesel v kuhinjo, se je mati, ki je pravkar pomivala tla, obregnila: "Kaj pa hočeš s to nastavo?" Tako vesel je bil! In z enim samim stavkom mu je mama tula vse vse, mu uničila svetlo pričakovanje ...

Marijanica je nena doma zajokala.

"Kaj pa se smeriš?" jo je osorno vprašal Miha.

"Ma-ma ... lačna!"

Jožek je na široko odprl oči. Tudi on je bil zadremal. Počasi je vstal in se pritipal do vrat. Narahlo jih je odprl in pogledal ven.

"Strah me je!" je z jokavim glasom izpregovorila Marijanica. Miha je vstal, da bi našel petrolejko. Jožek je zaprl za sabo vrata. Iz vasi so se skozi temo in sneg veselo bleščale rdeče lučke. Jožek je prisluhnul, da bi zaslišal materine korake. Noč je bila tiha le nekje za vasjo se je oglašal pes in sneg je še vedno naletaval. Jožek se je stresel in šel nazaj v kuhinjo.

Zdaj je na mizi gorela petrolejka. V kuhinji je bilo svetlo, a hladno, ker so pozabili naložiti na ogenj.

"Se ne gre?"

"Ne se."

Marijanica je znova zajokala.

"Tak, nikar se ne smeri!"

Jožek je znova odšel ven in prisluhnul v noč. Nekje so se zaslišali koraki.

"Mati!"

Nihče se ni oglašil, samo pes za vasjo je znova zalajal. Jožek je obšel strah in vrnil se je v kuhinjo. Miha je medtem prinesel iz dvorane mah in pastirke. In Marijanica, ki se je preselila na posteljo ob steni, je z zanimanjem sledila delu svojih bratcev.

Medtem je mati delala pri gostilničarju. Z veseljem se je oprilela ponujenega ji dela. Tako bo vsaj nekaj zaslužila in ne bo ji treba prositi ... Zdaj je hitela domov. Misli je na otroke — in spet na pismo, ki ji ga je med potjo izročil pismoonoša. Bilo je od moža. Samo toliko je utegnila prebrati, da je zdrav in da se na Božič vrne ...

Preskrbite se s premogom, da boste praznovali božične praznike lepo na toplem. Imamo premog vseh vrst. Postrežba prvovrstna.

THE BLISS RD. COAL SUPPLY COMPANY

22290 ST. CLAIR AVENUE

KENmore 0808

Veseli božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Veseli božične praznike in srečno Novo Leto!

MERRYMAKERS' CAFE

4814 Superior Avenue

Pri nas imamo najnovejši muzikalični aparat "Automatic Hostess" na katerem slišite preko tišoc komadov — samo dvajset enakih v mestu!

FRANK IN MARIAN SODNIKAR

"Zdaj pa še svečko za hlevček ... tole!" je tiho klical Jožek.

"Gotovo!" Miha in Jožek sta obstala pred jaslicami. Bile so preproste, njima pa so se zdele nad vse lepe. Na postelji je spala Marijanica.

Pred hišo so se zaslišali koraki.

"Mama!" — Jožek je stekel k vratom, prijel mamo za roko in jo vlekel k jaslicam. "Poglej, ali niso lepe."

"Lepe, zelo so lepe!" Mama se je smehljala.

"Lačna!" se je nakremžila Marijanica in se prebudila. Tedaj sta se spomnila tudi Jožek in Miha, da že od polneve nista jedla. Sedla sta za mizo, mama je odgrnila s košare ruto in ji-ma dala jesti. Potem je spravila otroke v posteljo, sama pa je sedla k mizi in čitala možovo pismo. Počasi, besedo za besedo ... Njena glava je bila nizko sklonjena nad mizo, njene ustnice so se smehljale. Tako je sedela napremična, dokler na vasi niso zapeli božični zvonovi ...

Meta Koren

Božični večer 1917

(Nadaljevanje s 1. strani)

praznikom svetlago roždestva Hristova, dragi prijatelj! Pod tvojimi avstrijskimi cunjami bi je dobro slovansko, skoro rusko srce," je končal govor s čestitko, ki sta se ji pridružila tovariša.

"S prazničnikom," je ponavljal mili Petruha in me objemal. Nato smo se lotili jedade in pijače. Dobrote nam je solil Arkadij Ivanovič s svojimi domislicami in za zaključek sem ga preprosil, da je ponovil oni govor ob najinem prvem srečanju. Posrečil se mu je imenitno, kar valjalo smo se od smeha, kajti raztegnil ga je z dodatki in zabellil s krepkimi izrazi besednega, zaklada volških burlakov.

Bil je eden najlepših božičnih večerov, kar sem jih doživel. Samo tega se več ne spomnim, kaj se je zgodilo z zemljo, ki mi jo je dala izpod drevesca ljudomila gospa stotnikova.

Eligij Kocutar

Pri izpitu

— S čim se kaznuje obdolženec, ki je obtožen bigamije?

— Z dvema taščama!

— S čim se kaznuje obdolženec, ki je obtožen bigamije?

— Z dvema taščama!

Veseli božične praznike in srečno

Novo leto želim vsem

JUDGE

FRANK J. LAUSCHE

FRANCES GRDANC

LINGERIE — HOSIERY — GREETING CARDS

1513 East 55th Street

HEnderson 3332

Veseli božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim gostom in prijateljem!

Veseli božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim stariščinam, prijateljem in prijateljcem!

JOSEPH GLOBOKAR

REAL ESTATE — HOUSES — LOTS AND FARMS

986 East 74th St.

ENDicott 6607

Vaše prijateljstvo nam naredi trgovsko poslovanje toliko bolj prijazno.

Zahvaljujoč se za vašo naklonjenost v preteklih tridesetih letih, vam voščimo veseli božične praznike in srečno in veselo Novo leto!

MANDEL HARDWARE COMPANY

Mr. in Mrs. Christ Mandel, Jr.

ZA BOŽIČNA DARILA. — Predno greste kam drugam, pridite k nam, ter si ogledajte našo veliko zalogo vsakovrstnih stvari, primernih za celo družino.

ANTON GUBANC

16725 Waterloo Rd.

IMAMO LEPA DARILA ZA VAS

Za 25-letnico naše trgovine, bomo dajali lepa darila.

Veseli božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

PRIJATELJ'S PHARMACY

PRESCRIPTION DRUGGISTS

St. Clair Ave. cor E. 68th Street

Endicott 4212

We deliver

Želimo veseli božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

MR. IN MRS. FRANK MIHCIC

7114 ST. CLAIR AVENUE

GOSTILNA

Pri nas dobite prvovrstno 6% pivo, vino, žganje ter okusen prigrizek. Se priporočamo za obilen obisk.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

FRANK SERSHEN IN SIN

GULF SUPER STATION

Vogal Waterloo Road in 158th St.

Damo vedno najboljšo poslugo

Prav vesele božične praznike in srečno veselo Novo leto 1941 želimo vsem in se priporočamo.

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

ANTON BARAGA

15322 Waterlao Rd.

BONDED WINERY NO. 113

Imamo polno zalogo legalnega vina, dobro, pristno kapljico, ter se priporočamo za nakup društvom in posameznikom.

J. KREČIČ

1054 East 61st Street

MESNICA IN GROCERIJKA

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo

leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da nas obiščete še v bodoče. Postregli bomo najboljše z dobrim pivom, vinom in žganjem, ter dobrim prigrizkom.

ANTON IN JULIA MAROLT NIGHT CLUB

1128 East 71st St. - 1129 East 68th St.

KAZNJENČEV BOŽIČNI VEČER

"Danes moram na vsak način domov... moram..."

Jetnik iz celice števil. 4 je obupno zakričal.

"Dajte, pomirite se," mu je dobrodušno in mirno dejal ključar.

"Moram... na vsak način moram..."

"Toda, dragi moj, bodite vendar pametni!" Ves osupel od začudenja ga je miril paznik. Ravno jetnik števil. 4 je bil vedno tako razumen. Vseh enajst mesecev ga je bil vedno tako razumen. Vseh enajst mesecev ga je bil vedno tako razumen.

Na osemnajst mesecev je bil bil obsojen kovaški pomočnik Tone Polec zaradi hude telesne poškodbe. Vsega je bil kriv čisto navaden gostilniški prepir. Tonetova nenavadna telesna moč je postala zanj usodna. Tako je zdelal svojega nasprotnika, da je začel hirati. Sicer nagle jeze je drugače bil Tone vedno na dobrem glasu. Izvrsten obrtnik — srečen mož ljubke žene in oče prikopne, sedemletne hčerke.

V kazilnici so mu kmalu bili naklonjeni malone vsi predstojniki. Saj je bil vedno tako poslušen, prijazen in skromen.

In danes...

"Saj razumem, moti vas misel na božični večer, kajne? Je dejal ključar, še vedno kar se da dobrohotno — "ne kaže pač drugega, ko da se pomirite. Prihodnje leto boste lahko že doma — prihodnje leto..."

"Ne," ga je rezko prekinil jetnik, "že letos — in sicer danes... prav zdajle..." In iz ust druge dni tako molčečega se je izmenanada usul roj besedi: "Gospod! paznik, dovolite mi, da stopim domov... Samo danes... vrnem se, kakor gotovo je Bog v nebesih. Zares se vrnem, prav zares..."

"No, zdaj je pa dovolj teh neumnosti!" je rekel ključar in se nehal zgovarjati. In stopil je vstran s svežnjem ključev v rokah.

Ravno ko je kanil oditi iz celice, pa ni opazil strahotnih potez, ki so se v enem samem trenutku zarisale v jetnikov obraz.

Sicer prikupne zunanosti je od togote ves obraz zaripel... oči so mu bile izbuljene... in čokato, obilno telo je drgetalo v sleherni mišici in slehernem živcu.

Paznik ni videl ničesar. Cutil je le, ne da bi se bil povsem jasno zavedal, da mu je nekdo potegnil ključke iz rok...

Nato mu je val tople krvi zalil oči... Sesedel se je, ne da bi kaj zastokal.

Tone ga je s težkimi, železnimi ključki usekal po glavi.

Vse se je zgodilo z nepopisno naglico. Posadil si je na glavo ključarjevo čepico — se odel z njegovim temnim plaščem — in zaklenil celico. Nato je varno krenil po hodniku.

Daleč zunaj v predmestju je v mično urejeni kuhinji sedela jetnikova žena in zamišljena strmela v daljo. V ljubki obraz se mlade žene so bile zarežane trpke poteze — sledovi ponižanja,

bolečine in pretresljivega hrepenenja.

Nema žalost ji je sijala iz modrih oči — roke v sklepu so ji bile kakor odvečene — in ustnice nekam bolestno zategnjene.

Tako bolestno, da ji ni bilo kar nič lahko, ko se je slednjič morala odzvati čebljanju svoje hčerke. Stala je za mizo, ki je na nji drobna smrečica z nekaj svečkami medlo razsvetljevala kuhinjo.

"Seveda Lizika, kar jej piško-te — zakaj bi jih pa ne, saj so tvoji..."

"Oh, ali res — ne, ne, ne bom jih jedla. Počakala bom na očka..."

"Saj ga ne bo."

"Kako, da ne — saj pride. Pisala sem mu vendar, da more priti na božični večer. In rekla, da mi prinese punčko — veliko — takšno s kodri, veš, kakor jo ima zdravnikova Betka."

"To ni zate, Lizika. Saj si dobila že drsalke. In punčko v zibelki..."

"Že, ampak tako veliko... Vse v hiši imajo tako lepe punčke. Betkina je seve najlepša — žametno oblečko ima — joj, ko bi jo videla! Samo malo sem se je hotela dotakniti, imela sem umite roke — — in misliš, da mi je Betka pustila? Kaj še! Rekla je: 'Da se mi takoj pobereš, ti, gadja zalega!' Povedala bom očku — naj si jo sam ogleda."

"Eh, kaj bi, za take reči se nikar nič ne meni!"

"Pa vseeno povem očetu! Saj pride danes — če rečem, da pride!"

In na to je bilo spet tiho v mali, preprosti kuhinji. Mati se je borila v nemi bolečini — otrok je drhtel v vselem kovanju sladkih nadah.

Vse je bilo tiho, slišalo se je le enakomerno tiktakanje stenske ure, ki se je nanjo sleherni trenutek ozirala Lizika. "Precej kasno je že — zdaj bo skoraj tu!"

"Samo ne govori tako neumno, Lizika."

"Zakaj!... saj ga že slišim, ko prihaja... no, pogledj."

Nekdo potrka.

Otrok skoči k vratom in jih sunkoma odpre. "Oh, očka — dober večer očka..."

Žena plane kvišku. "Tone!" krične z odmrlim glasom in se opoteče v objem moža, ki je stal pred njo v paznikovem plašču in čepici.

Vprašanja in odgovori se kar usipljejo — vsi nagli, zasopli...

Žena se ni mogla vzdržati pokonci — noge so se ji zašibile in z vso težo je omahnila na stol, zbegana in na vso moč začudena strmela v moža, ki je dvignil Liziko in jo krepko prižel k sebi.

"Pa moja punčka?" kriči otrok. "Tu jo imaš..." in z obema rokama se krčevito oklene velike, lepo oblečene punčke.

"Oh, ali si mi jo res prinesel, očka — saj sem vedela, pa še zobke ima — pogledj, prave zobke!"

Vsa srečna poljubljuje punčko

na živordeča usteca in plavalase kodre. "No, zdaj bodo ljudje vsaj videli, kako dober je očka. In kaj neki poreče Ančka — pa vratarjeva Olga... ali smem kaj nima, da jo pokažem — saj smem, kajne?"

"Le!" je rekel očka, "kar pojdi — se bova še z materjo malo pogovorila!"

Ali ni jima bilo do besede. Minute dolga sta molčala v tesnem objemu, srečna, da stojita drug ob drugem in se spet vidita...

In nato so nastopili mučni trenutki, ko se je mož moral izpovedati in ji priznati, da je pobegnil in da je punčko ukradel v neki trgovini. Vendar videl ga ni nihče, ko je odnesel punčko.

In v kaznilnico se tudi vrne — prav gotovo! Še malo ne misli, da bi se odtegnil kazni. Cisto mirno bo odsedel svoje — saj ne bo več tako dolgo — samo, da njegovi dobri Mariji ne bo več tako neznansko hudo — in v kaznilnico se vrne — prav zares...

"In ječar te nemara spusti nazaj, ne da bi kaj rekel. Saj si vedno pravil, da je tako dober in ljubezniv človek," je z ihtočim glasom vzdihnila žena.

Kljub temu dobro razume njeno vprašanje. "Ječar... seveda," je stisnil iz sebe.

Nato je vzdrgotala. "Tone... kaj je... reci, kaj je z ječarjem?"

Zagrizen molk mu ne da govoriti.

"Tone!" Žena ne kriči več. Le vsa onemogla šepetaje: "Pa ga vendar nisi ubil?"

"Tako hudo menda ne bo —" je rezko odvrnil.

"Oče treh otrok," je pristavila sama zase, vedno z enako pritaženim šepetom, "pripovedoval mi je o otrocih, ko sem te prišla obiskat."

"Kaj hudega se mu najbrž ni zgodilo," je nadaljeval mož. Vendar je ob teh besedah strahotno pobledel.

Docela nepremično, sedi na stolu. In niti se ne gane, ko stopi Lizika v kuhinjo.

Nesla je veliko punčko, tesno k sebi prižeto, in z zvonom, nekam prešernim glasom našopirjeno zaklicala: "Ampak veš kaj, očka, sosedovega Milana moraš pa pošteno nabiti — ker me je zmerjal z ničvredno punčaro!"

"Za božjo voljo!" je vzdihnila žena. Kaj so že vsi tako nori, da še pomislijo ne, kako bo otrok pač vse izblebetal...

"Zdaj pa pojdi, Tone, pojdi!" ga prosi Marija s poslednjim nočmi, "drugače sami pridejo pote!"

Silen odpor — obupen boj s samim seboj — slednjič vendar zmagaajo ženske solze.

In gre. Odpravi se po težki, neverjetno težki poti nazaj... v kaznilnico...

Ravnatelj kaznilnice si ogleduje zamišljen malo pismo, ki so ga našli v celici pobeglega kaznenca. Bila je neokretna otroška pisava.

"Ljubi očka, za božične praznike moraš priti domov in mi prinesiti veliko

(Dajte na 4. strani!)

KUPITE CVETLICE ZA BOŽIČ

Za božič smo založili našo cvetličarno z najrazličnejšim, ter najlepšim umetnim in svežim cvetjem. Priporočamo vam, da pridete k nam po vaše božične vence in šopke za okras vašega doma.

Svež šopek cvetlic je najlepši dar za ženo, mater ali dekleta. Razveselite jih!

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

Ignac Slapnik

CVETLIČAR

6102 St. Clair Avenue

HEnderson 1126

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

VALENTIN PLESEC

16901 Waterloo Rd.

Točna postrežba z najboljšim SOHIO gasolinom. Najboljše olje. Prodajamo baterije in tajerje. Se priporočamo za naklonjenost. Dajemo lepa darila za božič.

NOTTINGHAM WINERY

THOMAS KRAŠOVEC IN SINOVI

17721 Waterloo Rd.

Se zahvaljujemo za naklonjenost in preteklosti in se priporočamo za nakup vsakvrstnega domačega, pristnega vina. Imamo tudi sladka vina.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem!

LUDVIK METLIKA

1151 Addison Road

GROCERIJKA

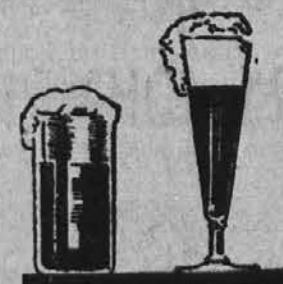

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

FRANK MODIC, JR.

Gostilna

6025 ST. CLAIR AVENUE

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Z najboljšim pivom, vsakovrstnimi žganji, ter dobrim prigrizkom postrežemo vsem obiskovalcem. Imamo fino, moderno urejeno plesno dvorano, znano pod imenom TWILIGHT BALLROOM.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

Euclid Dairy Co.

Mleko, sir, smetana, sladoled (Ice Cream)

515 EAST 200th ST.

Kenmore 0515

Mleko je najbolj zdravo in najbolj redilno, ne samo za otroke ampak tudi za odrasle.

MARN'S DRY CLEANING CO.

6518 ST. CLAIR AVENUE

Za dosedanje naklonjenost naši čistilni tvrdki, se vsem najlepše zahvalujemo in se enako priporočamo za naklonjenost v bodoče!

Naša čistilnica je opremljena z najboljšimi modernimi stroji, da nam je mogoče nuditi zadovoljivo postrežbo vsem.

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

ACME HARDWARE & RADIO

7002 St. Clair Avenue

ENdicott 3880

ANTON ZELEZNIK

1368 East 53rd Street

HEnderson 6653

MLEKARIJA

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo za obisk.

MR. IN MRS. JOHN PAULICH

5238 St. Clair Avenue

RESTAVRACIJA

Pivo, vino in žganje

Domača kuhinja. Prijazna in točna postrežba. Rojakem se priporočamo za naklonjenost.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

ANTON BARTOL

1425 East 55th Street

GROCERIJA

Za praznike bomo imeli veliko zalogo. Se priporočamo, da nakupite pri nas najboljše vrste grocerijo. Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

PETER KEKIC

6622 St. Clair Avenue

GOSTILNA

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

Pri nas dobite vedno dobro vino, pivo in žganje. Se priporočamo za nadaljni obisk.

Zaletel Vinko:

PRI DERVIŠIH ..

Skopje. Četrtek zvečer v razmazu. Ta večer muslimani že pristejajo k petku, ki je njihova nedelja. Ramazan je muslimanski postni čas, ki je trajal letos od 14. oktobra do 14. novembra. V tem času so vsakodnevne molitve v džamiji in popoln post od sončnega vzhoda do zahoda.

S Turki gremo skupaj, da vidimo obredno umivanje pred džamijo, nato pa na derviški večer. Med potjo slišimo mujezina, kako z minareta vabi vernike h klanjanju in kako razglasa na štiri strani neba osnovno misel muslimanske vere: "Alahu egber... Eškedu Eplja iljah illela, Eškedu enne Muhammedun resu ljalah..." "Bog je največji, ni drugega Boga razen enega. Edinega in Mohamed je božji poslanec. Pridite h klanjanju, pridite k zveličanju."

Hitimo, kajti veliko radovednežev, zlasti tujcev bo tam, da dobimo prostor. Že zagradba (teke) v povsem turškem delu preseneti. Minareta nima, pač pa je notranjost (semane) podobna džamiji. Soba, nekak še sterokotnik, je močno razsvetljena. Središče je mirab, sveti kot, v smeri proti Mekki. Na obeh je črna preproga (sedžade), v kateri sta dva simbola: Miri Suliman (Salomonov pečat — zvezda) in čivte teber. Na tej preprogi sme biti samo poglavar dervišev. Nad preprogo vise na steni razni predmeti: zarb, to je krogla z veržicami in 30 cm dolgo konico, s katero se prebadajo, teg (manjše igle) in sulicam podobno orožje. Na obeh straneh kota sta dva sandžaka, 2 zastavi z Mohamedovimi izreki. Te zastave je baje dal sam Mohamed onemu, ki je šel od njega posvetiti in imati edino ta zgradba 2 zastavi, vse druge je po eno. Po vseh stenah so obesene table z arabskimi napisi.

Turki se že klanjajo Allahu, seveda vsi sezuti. Stojijo na ovčjih kožah in preprogah. Te molitve, skoraj enake kot v džamijah, trajajo malene vso uro. So precej enolične: hodža poje koran in po nekaj izrekih zapoje: Allahu egber, pri čemur vsi vstanejo, roko dvignejo k ušesom, kar naj pomeni, da obrnejo roke od vsega na svetu in se posvečajo obrnejo k Allahu. Pri besedah: slava velikemu Bogu se priklonijo z vsem telesom in ko poje: slava Bogu najvišjemu, padejo z obrazom na tla in tako tiho nekaj časa molijo. Vmes nekajkrat pojo skupno himno: Alla hume salli... Molitve se končajo s plošnim vzdihom: Allah, Allah.

Sedaj šele pridejo sami derviši — muslimanski menihi. Njihov poglavar gre prvi. To je šeh — gospodar. Star je že in slaboten, dva ga podpirata. Obraz ima suh, častljiv, spominja me na prvi pogled na starca Zosi- na v "Bratih Karamazovih." Obleden je v zelen plašč, pokrit z zeleno čepico z belim vrhanjim delom. Drugi derviši so oblečeni v črne plašče, zeleno obrobljene. Pokrivala imajo visoka, bela. Obrazi tipično turški. Šeh gre na preprogo v mirab, sveti kot, drugi vstopijo v krog. V sredi so učenejši, ki pojejo koran. Kmalu so vsi razgibani, vrsta dervišev se giblje na levo in desno, dolgo, vsaka beseda ima svoj gib. Pri besedah Allahu se klanjajo naprej, vedno buče neje, sliši se kot nekako lajanje. Ko šeh da znamenje, prenehajo. V krogu stoječi podelijo nato dervišem instrumente: kudam (na bakreno posodo napeta koža in z usnjem tolčejo nanjo), zil (činele) in masar (nekak boben). Instrument poljubi oni, ki ga daje in oni, ki ga prejme. Šeh vzame s stene kroglo z bodico, jo očisti s slino, pokima dervišu, da pride po kroglo. Šeh mu da zarb in derviš poljubi šehovo obleko in zarb. Šest dervišev prejme zarb in tvorijo poseben

krog. Dva dečka-derviša prejmeta manjše igle. Na šehovo znamenje začno po taktu tolči na instrument, dvojica dervišev poje, oni v krogu stopajo po taktu v krogu in vrte zarbe, veržice pa zaradi sredobežne sile lete v vodoravni legi. Godba je vedno glasnejša, derviši prehajajo v ritmični ples in v bige, ki nakazujejo prebadanje. Zarbe nastavlja na lica, na grlo, gibi dajejo vtis, da si hoče predreti grlo, trebuh. Vidi se, kako se konica vedno bolj udara v lica in grlo. Takti godbe so hitrejši in močnejši, vzkliki dervišev silnejši, ritmika je divja, postaja nam čudno pri srcu. Derviši prehajajo v zanesenost, nekako ekstazo in na šehov namig predro za prst debele konice eno lice, nato še drugo. Nikakega znaka bolečine ni, nobene spremembe na obrazu, samo zamaknjen obraz in predrti lica. Dečki si prebadajo ušesa. Gledalci strmijo, neki gospodični postane slabo, nato celo nekemu oficirju; živci so odnehali. Ko si derviši izderejo, ne priteče iz ran kri. Samo s slino si omoči prst in se dotakne predrti kože — in vse je dobro, kot bi se nič ne zgodilo. Samo pri enem opazim, da mu je pritekla kri in padala na tla. Derviši se postavijo v vrsto, instrumente oddajo, šeh poje še nekaj in z vzdihom: Allah, Allah končajo svoje bogoslužje.

Kritičnost in radovednost sta me še nekaj časa zadržali pri derviših. Ogledal sem si orodja. Bares ostre konice, nisem vzdržal navpične teže na roko. Z nekimi dervišem sem se razgovarjal: prav nič ga ne boli. Potipal se mu kožo, rano: prevare ni! Pravi mi, da od tedaj, ko mu je šel dal zarb, ni vedel nič za sebe in tudi tega ne, da se prebada; da je tedaj šeh popoln gospodar nad njim in mora delati samo to, kar hoče šeh.

Kot posebni gostje smo bili povabljeni v njihovo gostinsko sobo: moj tovariš in prijatelj zdravnik in jaz. Častno mesto v kotu ima šeh, drugi imenitniki sede na preprogah in blazinah ob steni. Nam so prinesli prave stole. Šehu sem izročil fotografije; že prej sem fotografiral njega in razne stvari v hiši in si s tem povečal naklonjenost. Šeh je izčrpan, bolan. 65 let ima, raka na želodcu. Tovariš zdravnik ga sicer skuša zdraviti, toda pomagati mu more samo z dobro voljo. Vsi derviši mu izkazujejo izredno spoštovanje in so mu z vsem srcem vdani. Zelo se bojijo za njegovo zdravje. Iz mnogih posetnic pa vidim, da so imeli derviši obiske velikih učenjakov iz raznih držav, ki so se zanimali za derviške metode.

V sosednji sobi nam kuhajo kavo. V nizkem lesenem podstavku je bakrena posoda, v njej žerjavica. V žerjavici je posoda z vročo vodo. V manjšo bakreno posodo (vse ročno delo) vlijejo vročo vodo, pridenejo sladkor in čez malo čase šele kavo. Prinesejo jo najprej šehu, nato nam. Vselej, ko kdo pride v sobo ali izide, pozdravi šeha s poklonom in z roko na srcu. Prav tako nas, ko nam prinese kavo. Deček (ki si je prej bodel uho) prinese v posebni posodici žerjavico da si z njo prižgo cigarete. Vsak ima pred seboj posebno mizico za črno kavo in cigarete.

Neki derviš mi razlaga, kako je nastalo dervišstvo. Nekateri so hoteli bolj služiti Allahu kot drugi, ne samo klanjati se, ampak tudi trpeti. Njihova svetilna sta Elijeva sinova: Hasan in Husein. Prvega so umorili tako, da je od žeje umrl, drugega s sabljo. Mohamed je poslal po svetu nekatere svoje ljudi, da časte nad vse Allaha. Šeh je Mohamedov zastopnik na zemlji. Po 12 apostilih je 12 vrst dervišev. Sicer pa nimajo jasnih in

enakih pojmov o vlogi in nastanku dervišev.

Pripomnim še to: derviši — turški menihi so bili včasih najbolj učeni "bogoslovci," razlagali korana in zato tudi najbolj spoštovani. Šeh je bil vedno najspodobnejši in najučenejši in vplivna osebnost. Tudi so bili včasih neporočeni (Terakudunja). Danes dervišstvo propada, četudi so ponekod še znani zaradi neverjetnih, rekli bi fakirskih načinov (prebodejo si celo vrat ali pa trebuh, hodijo po ognju). Sedaj so oženjeni, nepoučni in nevlivni. Pravoverni muslimani so zelo proti njim. Očitajo jim, da so sekta, krivoverci da so popačili pravo dervišstvo, da samo lenarijo in žive od starih zapuščin, da uporabljajo pri molitvi godbo, kar je največje nasprotje zbrani molitvi in da pač igrajo cirkus. Pri nas že odpravljajo derviške hiše, njih premoženje pa priključujejo vakufu, muslimanski verski imovini.

Še nekajkrat sem bil s tovarišem pri njih. Veselo so naju sprejeli in govorili, da naju je usoda, notranji nagon pripeljal k njim, baš naju izmed vseh ljudi. In ko smo si rekli prijazno besedo, ki prihaja iz notranjosti, smo postali za vse življenje prijatelji — živa beseda prehaja v drugega. Da nas je vse isti in eden Bog ustvaril, vsi smo rojeni iz očeta in matere in zato pred Bogom vsi enaki. Bog ne gleda na uniformo, na čast ali bogastvo ali na narodnost, ampak samo na to, kar je v nas. V vsakem človeku da moremo videti samega sebe in ga zato moramo ljubiti. Če drugemu storim kaj slabega, s tem sebi škodujem in sebe sovražim.

Pri črni kavi smo se marsikaj pogovorili in videl sem, da imajo osnovne misli o Bogu in našem življenju precej slične krščanskim, njihovo versko prepričanje pa je tako fanatično in zakoreninjeno, da je spreobrnjenje v drugo vero nemogoče. Tudi njih poštenost in življenje sploh ima mnogo povalnih črt.

Poslovil sem se od gostoljubnih dervišev z željo, naj bo njihov šeh kmalu zdrav. Odgovorili so mi: "Allah ga zdravi, v njegovih rokah je."

Kaznjencev božični večer

(Nadaljevanje s 3. str.)

punčko. Nama obema je tako dolgčas po tebi in kolikokrat mamica joka ponoči, ko misli, da jaz spim...

Pismo je imelo pravičen poštni žig in tudi pripombo, da ga je vodstvo kaznilnice pregledalo.

"Prav za prav bi mu pisma ne smeli dati," je pomislil ravnatelj kaznilnice.

Nato je dejal: "Pripeljite Antona Polca."

Ubeznika, ki se je že po nekaj urah spet vrnil v kaznilnico, sta privedla v dvorano dva paznika. "Pokličite še ključarja Gudlerja," je ukazal ravnatelj.

In stražar, ki ga je Tone udaril, je z obvezano glavo stopil v sobo.

"Opišite natančno, Gudler, kako se je vse zgodilo."

Ključar je dolgo gledal kaznjence in molčal... Spomnil se je malega pisma, ki ga je bral...

"Omedlel sem, gospod ravnatelj," je izjavil počasi in določno, "onesvestil sem se — in jetnik je izrabil priložnost..." "A tako," je rekel ravnatelj, "torej ne gre za takšno nasilno dejanje — če je tako — no, potem —"

V zimsko noč pa done božični zvonovi:

"In mir ljudem na zemlji..." (Spisal Jack Comon.) (Prevedla: Zar.)

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

HAFFNER'S INSURANCE AGENCY

6106 ST. CLAIR AVENUE

J. Breskvar A. Haffner J. Haffner

DELICIOUS CANDIES

ANTHONY USS

6502 Superior Avenue

CIGARS AND CIGARETTES — ICE CREAM

ENdicott 9711

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem

JOHN PAULIN

GASOLINSKA POSTAJA

Vogal E. 152nd St. in Waterloo Rd.

Pri nas dobite Mobilgas. Nobene nepravilike pri stanju in ne po vožnji, ker Mobilgas je priznan kot najboljši. V zalogi imamo tudi najboljše olje.

A. BROFMAN

DEPARTMENT STORE

Dry Goods, Ladies' and Gent's Furnishings

6806 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

ANDY RASPAR

7011 St. Clair Avenue

CAFE

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim gostom in prijateljem!

Se priporočamo, da obiščete našo gostilno. Postrežemo vedno z dobrim pivom, vinom in žganjem in prigrizkom.

JACK IN ANTONIA SUSEL

1301 East 54th Street

GOSTILNA

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

Se priporočamo za nadaljni obisk.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

LYON DAIRY

Slovenska mlekarina

Anton Znidaršič in sinovi

1160 East 60th St. Henderson 8492

V naši mlekarini boste vedno najboljše postreženi z najboljšim mlekom in smetano. Postanite odjemalec domačega podjetja, kjer je vsa oprema v mlekarini sanitarna.

DOMINIK LUŠIN

GASOLINSKA POSTAJA

East 60th in St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da nas obiščete kadar potrebujete gasolin ali olje za vaš avto.

ANTON MARTINČIČ

5919 Prosser Avenue

MESNICA IN GROCERIJA

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim gostom!

MILLER CAFE

6933 St. Clair Avenue

Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje, ter dober prigrizek. Zahvaljujemo se vsem, ki so nas obiskali ter se priporočamo za v bodoče.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

KALISH DEPARTMENT STORE

MODNA TRGOVINA — 7010 St. Clair Ave.

BILL'S SHOE STORE

7008 St. Clair Avenue

Se priporočamo tudi za v bodoče.

MOLLY'S TAVERN

7508 St. Clair Avenue

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

Pri nas vam postrežemo z dobrim pivom, vinom in žganjem in z dobrim prigrizkom. — Se priporočamo za obisk.

J. FUCIČ, lastnik

ČEBELJI BOŽIČ

Spominjam se iz svojih otroških let, da je bila pri nas doma navada, da smo obhajali tudi božič čebel. Ko smo na sveti večer opravili molitve v sobi, smo odšli z očetom na vrt, kjer je bil čebelnjak. Otroci smo stopali drug za drugim za očetom. Večkrat je bil hud mraz, in zvezde so svetlo sijale skozi gole veje dreves. Časih pa je snežilo in je burja tako brila, da so snežinke frčale okoli nas, ki smo kot nočni romarji strašili skozi nedotaknjeno tišino vrta.

Prvi čebelnjak je bil daleč, vendar hiši še najbližji. Jaz sem ga od vseh naših petih čebelnjakov najrajši imel, saj se mi je zmeraj doždevalo, da so njegove čebele najbolj krotke. Malokdaj se je zgodilo, da bi me bila poletila, ko sem očetu v tem čebelnjaku kaj pomagal, kaka čebela pičila, zakaj tiste, ki so bile najbolj hude, so koj sfrčale na stransko okno in so skozi rezo med šipami zlezle skozi in odbrčale ven. Ta največji čebelnjak je vseboval tudi največ čebel, ki so imele svoj odlet obrnjen na južno stran. Na drugi strani je stala velika omara za ličinke, dalje omara za orodje in modro preplekana miza. Poleti je sijala skozi okno in skozi prirodni zastor divje trte zelenkastomračna svetloba, ki je bil zaradi nje ta čebelnjak s smolnatim in medenim vonjem še posebej očarljivo skrivnost.

Ko so bili čebelji zarodi v pozni jeseni še poslednjikrat pregledani, in ko smo se prepričali, da bodo čebele in matica mogle zimo lepo prestati: ko je bilo nato po čebelnjaku vse do najmanjše pičice pospravljeno in urejeno, ga je moj oče zaklenil. Odtlej ni smel nihče več stopiti v čebelnjak, zakaj čebele so morale imeti nemoten mir.

Ko smo šli za sveti večer k čebelnjak na obisk, se je moralo to opraviti čim bolj tiho in čim z najbolj skrbno previdnostjo. Otroci smo vedeli, ne da bi nam bilo treba to prejši povedati, da bi že najmanjši šum, kak nagel korak ali kak sunek na steno silno razburil vse čebele in bi takšno motenje povzročilo to ali ono škodo pri čebelah. Še preden je oče obrnil ključ in pritisnil na kljuko, smo si otepli sneg z obleke in si očistili čevlje, nato smo vstopili v temni prostor.

Že popoldne je bil oče vse pripravil za čebelji božič in je zdaj še svečke prižgal. Na vsakem panju je stala po ena svečica, ena smrekova vejica in nad belo pogrnjeno mizo je visela smrekova veja, kjer je bilo nekaj prižganih svečk.

Cudovito je bilo stati s pridržano sapo v tej topli svetlobi sveč in prisluškovati prav tihega in enakomernega brnenja čebel. Zares, bilo je kakor bi posumevalo v daljnem, daljnem gozdu, kadar zapihlja vanj lahna sapica. To tiho posumevanje nam je naznanjalo, da je bilo tu budno tisočerno življenje in da se je ohranjalo in živelo dalje.

Še dandanes v osiveli starosti si rečem, da sem srečen, ko sem že tako zgodaj imel priliko, da sem si osvojil ponižno, hvaležno začudenje spricho delovanja prirode in spricho del velikega Stvarnika, in da me takšno začudenje in mišljenje še danes ta dan ni zapustilo in me pač ne bo zapustilo nikoli.

Ko smo tako v popolni tišini in čistem pokoji stali ob nalahnem plapolanju sveč v čebelnjaku, sem si bil zmeraj svest, kar sem vedel o borbi čebel za njihov življenje in zmago čez zimo, in tiho šelestenje, ki smo ga slišali, je v meni naraslo v močnejšo hobečo pesem življenja in bojevanja.

Čebele seveda niso o tem ničesar "vedele", da smo tu stali in mislili nanje in da so lučke gorele zanje. Tudi ni, da bi vprašali o koristnosti tega malega in neznatnega obhajanja

KRVAV BOŽIČ NAŠIH POMORCEV

Pred Perastom v Boki Kotorški se ogledujeta v zrcalni morsk gladini dva ljubka otočka. "Sveti Jurij" zadivi potnika o sobito v mraku. Beli zidovi njegove cerkvice se skrivajo med temne ciprese in ustvarjajo sliko, dostojno Boecklinovega "Otoka mrtvih." Malo dalje in Perastu bliže se dvigata iz morja mogočni kupoli zaobljubljene cerkvice, ki se k njej stiska enonadstropna stanovanjska hiša. Vse golo, sam kamen, kot strma pobočja, ki vsenaokoli vise nad valovi.

"Mati božja Škrpelska" ali kratko "Gospa" je umeten otok. Ribiči in mornarji iz Boke, največ pa iz Perasta, so ga dvignili iz morskih globin. Vsaka ladja, ki je spustila tam v morje tovor kamenja, dokler ni skalna čer, ki je ondi molela iz slanega obzema, in kamor se je vedno znova iz peraste cerkve vračala slika Svete Bogorodice, bila obdana s celim skalnim otokom. Na njem so hvaležni pomorci postavili svoji Zaščitnici in njeni sliki dom, ki je danes natrpan z dragoceni zaobljubnimi darovi. Cerkevna zakladnica na otoku je vredna ogleda.

V oni cerkvi je shranjena tudi slika, predstavljajoča dogodek, ki se je pogumni mornarjem iz Perasta pripetil pred 223 leti. Bilo je prav o božiču leta 1716.

Vsi bokeljski brodolastniki in njihovi mornarji so živeli od prevažanja tovorov na svojih jadrnicah. Prevažali so domače in tuje blago, šli so za zaslužkom, ki jim ga v onih časih nikdar ni primanjkovalo.

V alabanskem Draču so krajevne oblasti prepovedale izvažanje žita. Preraščani so se za to bore malo zmenili. Njihova mala barka, ki jo je vodil Jurij Bane, je pristala in vseh 25 mornarjev posadke je urno naložilo žitne vreče. Komaj pa so dvignilo sidro, da bi odpluli, jim je zaprla pot velika tartana, turška gusarska ladja, ki se je po svojem umazanemu poslu priključila iz severne Afrike. Na njenem krovu je bilo sto dvajset do zob oboroženih klatežev.

In tem grabežem in morilcem naj bi se bil naš Dalmatincec vdal! Za vse na svetu ne!

Pa so se udarili. Pet in dvajset Perasčanov proti sto dvajsetim gusarjem, ki jim je priskočilo na pomoč okoli petdeset plena željnih Dračanov. Skoraj sedemkratna premoč!

In uresničile so se besede pesnika Njegoša, čigar duh z visoke lovčenske grobnice budno bdi nad usodo podnožnih Bokeljcev:

"Ne bije boj orožje svetlo, bije ga srce junaško!"

Deset polnih ur je trajal boj, pravo mesarsko klanje. Padel je kapitan Bane in z njim je padlo devet njegovih tovarišev. Toda ostali Perasčani niso omagali, junaško so sekali dalje.

božiča, saj je bilo to le znamenje da smo se oče, in z njim mi vsi, spomnili teh naših gojenk. Zares, v ljubezni smo mislili nanje, saj so te naše čebelice spadale v krog naše družine, in nesramno bi se nam bilo zdelo, če bi tega na sveti večer ne bili priznali in obhajali.

Čez nekaj časa je šel oče od panja do panja in upihnil lučke. V čebelnjaku se je bolj in bolj temnilo, in ko je bila upihnjena poslednja svečka, smo odšli tiho in skrivaj, kakor smo bili prišli, iz čebelnjaka, nakar smo v naslednjem obhajali vsi, tihi, sveti večer.

Potem pa smo se, malce premrženi, vrnili v toplotno sobo, in vonj po medicini in medeni potici nas je praznično sprejel, in naš molk se je umaknil radostnim pogovorom, ki so se ljubeče vrstili tudi o naših prijateljih — čebelah.

(Stari čebelar).

Ne tako gusarji. Tudi njihov poveljnik je padel v boju, ker je ostalo tolpo popolnoma zmedlo. Sedemnajstotica najbolj junaških je na majhnem čolnu-pobegnila z ladje in se srečno rešila. Toliko huje je bilo ostalim. S prezirom smrti so razredčeni naši mornarji, vsi več ali manj ranjeni, udri na gusarsko tartano, zasejali grozo in pomandrali vse, kar se jim je približalo. Preplašeni roparji so se umaknili v ladjino notranjost. Ujeli so vse v past, ostali pa so vsaj živi. Po ohranjenem poročilu očividca, tedanjega častnika ne peraski ladji, poročnika Krsta Mazarovića, je vse drugo, to je 86 gusarjev, obležalo na bojišču ali pa izginilo v morskem dnu.

Perasčani so urno osvobodili pet krščanskih ujetnikov, ki so bili uklenjeni na turški ladji, potisnili so jim v roke orožje in dvajset junakov je ukrotilo sedem in šestdeset divjakov. Pobrali so jim orožje, jih povezali in prepeljali na svojo barko. Nato so razpeli jadra in sprejela jih je neskončna morská cesta. Odvlekli so s seboj tudi zaplenjeno gusarsko tartano ter jo z ujetniki vred oddali benediktinjskim oblastnikom na otoku Krfu. Slovesen sprejem, čast, slava, odlikovanje in bogati delež obilnega plena so bili nagrada hrabrim Perasčanom.

Gornji dogodek opeva v veza ni besedi tudi rokopis, ki je v posesti Jugoslovenske akademije v Zagrebu.

(vipi.)

KRIK IZ BOJA

Necoj ne bomo rok držali
k molitvi sklenjenih,
dokler poslednji krik
ne utone v mir,
dokler poslednji vzdih
ne ugasne v noč,
dokler poslednji naš
ne pade bled in tih.

Zato pa, brat, kdorkoli si
odmaknjen smrti in krvi —
naj bodo roke Troje sklenjene
za mir,
naj bodo sklenjene tako
ves sveti večer,
o brat, da jih ne razpusti
do polnoči.

tako nam bo lažji, lažji križ
naše svete noči ...

(Jože Čukale.)

ZNANIMIVOSTI

Tropske kače se lahko izredno hitro premikajo. Kačo, ki beži, komaj lahko zasleduješ z očmi, mož, ki teče, je ne more ujeti.

Aristotel je prišel v marsičem do zelo čudno "znanstvenih" dognanj. Tako je trdil, da imajo moški več zob nego ženske. Menda mu ni nikoli prišlo na um, da bi pogledal nekoliko ljudem obojega spola v usta.

V Vzhodni Afriki živi nenavadna riba, in sicer živi na kopnem, ob obali. Samo rep mora imeti v vodi, ker z njim — diha.

Ponekod dajejo banke klijentom na razpolago črn pivnik. Na belem pivniku se namreč odražajo podpisi in to bi utegnili izkoristiti kakšni sleparji za ponarejanje.

Najstrašnejša lakota, kar jih je kdaj bilo, je divjala v letih 1790, do 1792, v Indiji. Od gladu je takrat pomrlo toliko ljudi, da jih ni bilo mogoče vseh pokopati ali sežgati. Še več let pozneje so ležale kosti pobednikov na cestah in poljih.

Jetnik ima svoje ime od tega, da so ga v prejšnjih časih uporabljali kot pripomoček zoper kašelj in obolenje v jetrih.

Na otokih Južnega morja so začeli domačini postajati žrtev jetike, hripi in pljučnice, čim so začeli nositi evropske obleke.

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME, INC.

POGREBNI ZAVOD

6016 ST. CLAIR AVENUE

ENdicott 3113

Zahvaljujemo se vsem za dosedanje naklonjenost ter želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem Slovencem in Hrvatim!

FRANK VIDMAR

1038 East 74th Street

MESNICA IN GROCERIJA

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da si nakupite pri nas dobrega, svežega in suhega mesa, ter dobro grocerijo. Postregli bomo najboljše.

LOUIS ERŠTE

BONDED WINERY NO. 156

6802 St. Clair Avenue

HEnderson 3344

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem, ter se priporočamo za nadaljni obisk.

RUDY'S MEAT MARKET

4506 Superior Ave.

HEnderson 8638
AGNES BUKOVEC

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da si nakupite pri nas najboljšega, svežega in doma prekajenega mesa.

ADDISON FURNITURE

7210 St. Clair Avenue

HEnderson 3417

Nova trgovina z najmodernejšim pohištvo. Pri nas dobite vedno dobro blago po nizki ceni. Se priporočamo za obisk.

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

MR. IN MRS. JOE GERK

7403 St. Clair Avenue

CONFECTIONERY

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo za nadaljne obiske.

LOUIS CIMPERMAN

1115 Norwood Road
Grocerija in mesnica

Želim vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno ter zdravo Novo leto! Se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost ter se priporočamo za v bodoče.

ANTON KOROŠEC

BONDED WINERY

6629 St. Clair Avenue

Se priporočamo, da si nabavite za praznike dobro vino pri nas.

JOHN LADIHA

1242 East 74th Street

ENdicott 4717

GROCERIJ IN MESNICA

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

ANTON KOREN

4426 Hamilton Avenue

GOSTILNA IN RESTAVRACIJA

Mi vam postrežemo z najboljšo domačo hrano, ob vsaki priliki. Imamo 6% pivo, vino in vsakovrstno žganje. Se priporočamo za poset in obenem želimo vsem vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

FRANK LAURICH

15601 Holmes Avenue

MULberry 9467

COMPLETE FOUNTAIN SERVICE
Candy and Tobaccos

ANTON IN ANČKA LUZAR

6723 St. Clair Avenue

GOSTILNA

Pri nas dobite vse vrste dobro žganje, dobro pivo in vino in dober prigrizek. Ob priliki se oglasite pri nas. Vesele praznike in srečno novo leto želimo vam!

SVETI VEČER MED MALAJCI

Nisem videl, kdaj je sonce zatonilo v zeleno, rdečesrebrno morje listja. Ko sem se spotaknil ob korenino, sem šele zapazil, da je bila trda noč, črna — neprodorna. Takšna, da so se veliki netopirji zaletavali v široka debela in vejevje. Zapalili smo ogenj, ki je rdeče vzplapolal. Čudne, gorostasne sence so skakale od debela do debela — od veje do veje, tlačile nas, potem se izgubile v nič — druge so sledile. Murnček je bojazljivo začrvel. Netopir je priletel, si osmodil peruti, in padel v plamen poleg fazana, ki smo ga pekli na ražnju.

Veličasten, mrko gledajoč mesec je stopical od listka do listka, dokler ni na sivo modrem oboku zakraljevalo veselje. On je gospodar sveta, tako pravijo Malajci južnega pogorja, in ima dve ženi. Prva je sonce, druga zvezda Venera. Ker mesec daje prednost drugi, je jasno, da vzbuja ljubosumnost prve. Ko vziđe mesec v največjem sijaju, ko ravno sonce zaide in stoji nekaj sekund nasproti izbirnežu, vrže nanj šop žarkov in ga napravi bolnega. Mesec nato pada polagoma, dokler ne pogine (Malaj.) Druga žena, Venera, sledi možu v smrt. Toda tam ga reši. Po nekaj dnevih mesec spet vstane kot nežna in šibka prikazen. Z njim pride tudi Venera, ki svojega moža v tem stanju najbolj ljubi. Morda je treba v tem iskati tudi staroindijsko navado, da so vdove sežigali žive poleg mrtvega moža. Danes bi seveda tako globoko, tako iskrene in nesebične ljubezni zastoj iskali pri ženskah.

Zaspala, mehka noč! Poleg mene je smrčal kot obstreljen nosorog moj Malajec. Široko odprta usta, roke in noge daleč proč od telesa so pričale, da mu je prijala pečenka in počitek. Mesec je že davno izginil, le utrinek, zlatordeč, je mignil mimo špranje v vejevju. Ogenj je polagoma pojenjeval, a je takoj zaprasketal živahneje, ko sem pridal nekaj polen. Ker nisem mogel spati, sem se lotil ananasov. Slonel sem na debelu ter se zazrl v pod drevesi stlačen temo. Nekam tesno mi je bilo pri srcu — ne strah. Sam, brez človeka, s katerim bi se mogel pošteno pogovarjati v tej divjini, v teh skoraj nedostopnih krajih, med samimi divjaki. V tej pošastni noči, polni prividov, sem zasanjal o miru, ki ga nisem nikdar našel, o ljubezni, vzplamteli v mladosti, ki je ne bom več poznal. Ves svet je bil moj, ves svet sem ljubil, ves svet sovražil. Izgorela polena so se zrušila v žerjavo — neobičajen svet je privlekel metulja ponočnjaka. Sedel je Malajcu na čelo. Vrtal je z dolgimi tipalnici v popuščajajočo temo, nato pa izginil. Z njim je šla tudi neprespana noč. Bog Shiva je razprostrl svoja srebrnosivlnata krila nad prebujajočo se naravo in iztrosil nanjo na milijone in milijone drobnih biserov, ki so postopoma padali na liste in bilke ter čakali, da vstane gospodar dneva — tako pravijo pogani — in se s temi biseri okraši.

Dregnil sem Malajca pod rebra. Kot gazela je skočil pokoncu. Se zaspal je stopil v žerjavo, izbulji oči — a kaj kmalu se je zavedel. K žerjavici je pristavil lonček in čaj je kmalu vrel. Najprej sva pospravila ostanke pečenke, nato si s čajem oplaknila usta.

Zdaj pa dalje. Sicer me je še tresla mrzlota — toda kam bi prišel, če bi se v teh krajih oziral na te malenkosti! Malajec, ki je šel pred menoj, se je naenkrat pogreznil v zemljo — nobenega glasu nisem slišal. Akoravno je bila dežela polna čudežev, polna čarovnij in čarovnikov, katerim sem se vedno smejal, sem stal zdaj pred uganko. Pospešil sem korak. Pred

menoj je zijala široka odprtina, deloma pokrita z vejevjem. Nagnil sem se in na dnu jame sem zapazil Malajca, ležečega med zaostrenimi, v zemljo zabitimi koli, v nezvesti. Padel je revež v past, namenjeno tigru. V okolici sem nabral dolge ovijalke, jih pritrdil k drevesu ter se spustil v jamo. Malo ruma in pomagal je, da sva oba čez hip zlezla spet na svetli dan. Sreča v nesreči je bila, da revež ni padel na kole.

Sonce je spet pripekalo. Sledilo nama je ves dan in ni se odmaknilo, dokler ni zamenjalo straže z bledo luno. To noč sem bolje spal, tako da smo drugo jutro krepko nategnili korake in okrog poldneva prišli v malo malajsko naselje. Takoj sem opazil, da mora biti v bližini katoliški misijon, ker sva prišla v naselbino ravno, ko so nekoga pokopavali, ne zažigali ali izpostavljali ujedam, kot je to pri njih običaj. Sicer so kljub temu v jami prej zakurili ogenj, da so na ta način zle duhove izgnali iz nje. Zažgali so tudi svojo imovino mrtvega. Vaščani so ga položili v še neugaslo žerjavo, nato pa zasuli jamo. Grozno kričanje in tuljenje je bilo okrog groba. Ženske so si praskale lica in ruvalle lase, a to komedijo žalosti bi najmanjši povod za smeh spremenil v dobro voljo — takšni so ti ljudje. Le vdova bo pet dni, dan in noč, ležala na grobu brez hrane in vode ter žalovala za izgubljenim soprogom. Tu smo izvedeli, da bomo prišli do večera v misijonsko vas "Dhavar." Nadaljevali smo pot brez odlašanja. Prehodili smo mala riževa polja, palmovje gaje kokosovih orehov, gozdnata pobočja, porasla z dragocenim lesom in poprom. Prekrasni metulji so srkali nektar iz glavic cvetja, razmetanega po širokih jasadah.

Pozno zvečer smo prišli v vas. Misijonar, švicarski frančiškan, me je takoj sprejel, pogostil in mi kljub mojemu ugovarjanju odstopil svojo posteljo. Ravno sem odpiral oči, ko je pater prišel od jutrnje maše. Bilo je jutro pred svetim večerom. Po dobri, s slastjo zaužiti kavi so me hoteli videti vaščani, v kristjane spreobrnjeni pogani. Prišel sem na verando misijona in kar nisem mogel verjeti očem, ko sem videl kakšnih petdeset Malajcev, ki so se mi smehljali, mi stiskali roke ter mi poklanjali s seboj prinesene darove — ananas, kokosove orehe, riž, smokve, jagode. Naravnost presenečen sem bil ob tako pri srčnem sprejemu. Pater se je v

mojem imenu zahvalil domačinom, ki so ravno tako spoštljivo, kot so prišli, tudi odšli.

Do poldne sva kramljala s tem res interesantnim božjim namestnikom v tej oddaljeni divjini. Nisem se mogel dovolj navediti njegovi prijaznosti, požrtvovalnosti in odkritosrčnosti. Žal ga je popoldne klicala svedeniška dolžnost v drugo naselje, a obljubil je, da se vrne do večera. Kljub njegovi odsotnosti je popoldne naglo minilo. Spoprijateljil sem se z domačini, ki so hoteli meni v čast v odsotnosti patra prirediti ples bogu ognja — stara poganska naveda. Sonce se je baš potapljalo na obzorju, ki je zagorelo krvavo rdeče v tropskem večeru.

Kaj kmalu je bila nanešena grmda lesa in ravno tako hitro je zaplapolal precejšen ogenj v nebo. Mesec je posvetil izza vejevja, ko je prišla vrsta skoraj golih deklet in sedla okrog ognja. Tudi godba se je postavila ob stran. S palčicami so tolkli po ogromnih bobnih in vse "občinstvo" jih je v taktu spremljalo s ploskanjem rok ter sladkim, otožno melodičnim pevanjem, s katerim so vabili "Taupu" k plesu.

Čez trenutek se je pokazala mlada deklica, krasno oblikovane postave, z resnim obrazom — svečenica božanstva ognja. Na glavi je nosila "turgo" spleteno iz malih rdečih cvetk. Okrog vratu venček istih cvetlic, ki je padel preko mehko oblikovanih prsi in izklesane boke. Pomlad v polnem cvetju. Z lahkimi koraki in kraljevsko hojo se je bližala skupini in sedla poleg prijateljic. Resno kot v svetišču so se v taktu godbe upogibale device z gornjim delom telesa ter vile roke v simboličnih figurah. Vedno več življenja je prihajalo v telesa, vedno hitreje gibanje in vedno bolj pozivljajoča pesem. A naenkrat, na znak "Taup" je vse obstalo, kot okamenelo — a le za hip. Na drugi znak je začela nova pesem, nov ples, nova godba, vedno bolj opojna, razigrana — vedno bolj strastna... Vsa telesa so se divje razgibala, vse se je opajalo v uživanju božanskega plesa.

Kot vzmet se je dvignila "Taupu." Njeno telo je zadržalo in nadaljevalo je črdašluhičen ples. Postajal je vedno bolj vzbujen, vedno bolj opojno se je njeno telo gibalo, zvijalo se kot v krčih. Plamen je metal mavrične barve na zagorelo telo, ki je drgetalo in se opajalo z nevidnimi duhovinimi silami, ki so jo spravile v ekstazo.

Ogenj je pojemal — le še malo (Dalej na 7. str.)

JAMES SLAPNIK, JR.

6620 ST. CLAIR AVENUE

Cvetličar

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Iskreno se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost, ter se cenjeni javnosti priporočamo za v bodoče. Mi imamo vedno najlepše cvetlice in šopke ter vence za vsak slučaj, najsibo vesel ali žalosten.

CENE ZMERNE

SE PRIPOROČAMO

MIKE POKLAR & SON

That Good Gulf Gas — Gulfpride Oil and Lubrication
Tube in tajeje — baterije in avtomobilske potrebščine

Ignition Work

East 43rd & St. Clair Avenue

ENdicott 9181

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

MARTIN ŠORN

6034 ST. CLAIR AVENUE

Slovenska restavracija

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim gostom!

Z našo točno in prijazno postrežbo, ter finimi gorkimi in mrzlimi jedili, zadovoljimo slehernega gosta. Obiščite nas ob priliki tudi vi. Točimo tudi fino pivo.

WATERLOO RECREATION

15721 WATERLOO RD.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

KUNSTEL'S CAFE

6616 St. Clair Avenue

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje, ter se priporočamo za naklonjenost.

Odperto do 2:30 zjutraj

HEnderson 0139

Music for All Occasions

Your Credit Is Good. — No Finance Charges

HOEDL'S MUSIC HOUSE

7412 ST. CLAIR AVENUE

Radios and Musical Instruments

Pianos and Accordions Lower than Half Price

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

DANIEL STAKICH

(JOHN ROZANCE in WM. ALLGIRS, prodajalci)

Insurance Agency and Real Estate

Fire, Auto, Tornado, Plate Glass, etc.

15813 Waterloo Rd.

KENmore 1934

MARY'S CAFE

1194 East 71st Street

GOSTILNA

Dobro vino in pivo ter dober prigrizek se dobi vedno pri nas. Se priporočamo za obisk.

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

MARY IN FRANK BRANDULA

ST. CLAIR WINDOW SHADE CO.

6532 St. Clair Avenue
ENdicott 3154

OKENSKI ZASTORI IN STENSKI PAPIR

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem
odjemalcem in prijateljem!

ROGEL IN SIN

6526 St. Clair Avenue

KROJACNICA IN ČISTILNICA OBLEK

Vesele božične praznike in srečno Novo leto
želimo vsem!

Se priporočamo, da si daste obleko napraviti pri
nas, kakor tudi, da se poslužite našega podjetja kadar
daste obleko izčistiti ali zlikati.

FRANK SUHADOLNIK

1196 Norwood Road

GOSTILNA

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo
leto vsem obiskovalcem in prijateljem, ter se priporo-
čamo v bodoče.

PETER MUKAVETZ

1231 East 61st Street

Pri nas dobite najboljše vrste 6% pivo in vino. Se
priporočamo za obilen obisk!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto
želimo vsem!

MR. IN MRS. RUDY BOŽEGLAV

1125 East 60th Street

Vsem gostom in prijateljem želimo vesele božične
praznike in srečno Novo leto!

Prodajamo vino na kozarce in steklenice.
Se priporočamo.

FRANK GABRIEL

1383 East 53rd Street

MESNICA IN GROCERIJA

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto
vsem odjemalcem in prijateljem!

Priporočamo se v bodoče.

JERRY GLAVAČ

KLEPAR

1052 Addison Road

HEnderson 5779

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto
vsem odjemalcem in prijateljem!

Kadar imate kaka popravila ali druga dela, spada-
joča v našo stroko, pokličite nas. Prvovrstno delo, po
zmerjeni ceni.

LEO ZUPANCIC

1140 East 67th Street

GROCERIJA

HEnderson 0336

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto,
ter se priporočamo v bodoče.

Prav vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem našim gostom!

FRANK'S CAFE

Frank in Josephine Cigoj, lastnika

768 EAST 200 ST.

Pivo, vino, žganje, ter okusen prigrizek dobite vedno
pri nas. Se priporočamo.

Mrtvo mesto, nase-
bina slepih in drugi
čudni kraji

Mesto mrtvih imenujejo me-
stece Silverville v Skalnatih go-
rah v Ameriki.

Prebivalci so to mesto tako
rekoč čez noč zapustili in se ni-
so več vrnili. Ostala so še cela
okna in v mnogih hišah najde-
mo tudi pohištvo.

Kljub temu vlada v vsem me-
stu mrtvaška tišina in v hišah
so se naselili sove in netopirji.
Vse je zapuščeno in na cesto ne
stopi živa duša. Le en sam pre-
bivalec živi v Silvervillu. Je to
Tom Sawyton, star že 90 let.

Zgodovina tega mesta je ne-
navadna. Leta 1892 so našli v
neposredni bližini Silvervillea
ležišče srebra in ljudje so z vseh
strani sveta začeli prihajati tja.

Predvsem so prihajali pusto-
lovci, ki bi radi naglo obogateli.
Nastala je nova občina z 8.000
prebivalci. Prebivalci novega
mesta so živeli v silnih težkočah
ker je imel kraj zelo malo pitne
vode.

Lov za srebrom je trajal le
pol leta. Nekaterim se je res po-
srečilo pridobiti veliko bogastvo,
večina pa je ostala siromašna,
kakor je prišla. Srebrna žila je
bila kmalu povsem izčrpana. —
Vse nadaljno iskanje je bilo zam-
an.

Kakor je mesto naglo nastalo,
tako je začelo tudi naglo izumi-
rati. Najprej so ga zapustili pu-
stolovci, ki so hoteli čez noč o-
bogateti. Ker so bili življenjski
pogoji v Silvervilleu zelo težavi,
ni, so ljudje novo mesto toliko
laže zapuščali.

Po nekaj mesecih je ostalo v
njem le nekaj sto vztrajnežev,
ki so kljub vsemu verjeli, da so
v bližini še ležišča srebra. Naj-
vztrajnejši so zapustili kraj, ko
je pitne vode skoro povsem
zmanjkalo. Eden izmed iskalcev
srebra je namreč z razstreljevan-
jem skal po nesreči zaprl edini
izvirek pitne vode. Življenje
v Silvervilleu ni bilo več mogoče.
Ostal je le stari nočni paznik.

To se je zgodilo že pred 40 le-
ti. Že 40 let živi Tom Sawyton v
čudnem mestu sam. Po več ur na
dan zbira vodo, da bi ne umrl od
žeje, toda mesta noče zapustiti.
On je edini, ki še vedno verjame
da bo našel nova ležišča srebra.
Hiše so začele počasi razpadati,
ceste sta prerasla trava in ple-
vel, v hišah pa se naseljujejo ne-
topirji. Stari čudak, ki živi sam
v tem mestu, tako podobnem
zakletim krajem, ne spregovori
nikdar besedice.

Ali je morda na svetu še čud-
nejše mesto kakor je zapuščeni
Silverville? Da. Sredi nedostop-
nih gor v Ekvadorju so pred leti
odkrili skrito dolino. V tej dolini
živi pleme domačinov, ki šteje
okrog 150 ljudi. To je okrog 30
družin. Najčudnejše pri tem je,
da so vsi slepi in da se slepota
podeduje od roda do roda. Ti
ljudje se pa zaradi tega vendar
ne čutijo nesrečne, ker nimajo
nobenih predstav o drugačnih
ljudih, ki niso slepi. Preživljajo
se vsi sami s kmečkim delom.
Njive obdelujejo zelo preprosto.
Izdelujejo si sami vse orodje in
celo obleke.

V Avstraliji blizu mesta Cool-
gardie je na koncu peščene pu-
ščave občina samec, ki se ime-
nuje Calgoney. Zakaj se prebi-
valci te vasi nočejo ženiti? Ali
so morda takšni sovražniki
žensk? Dan za dnevom se od-
pravljajo moške iz tega naselja
v puščavo na lov za zlatom. V
občini ni izvora vode, tako da
morajo vodo shranjevati v veli-
kih posodah za dalje čase.

Pogoji za življenje so v tej va-
si tako trdi, da bi jih najbrž no-
bena ženska ne prenesla. Razen
tega bi pa navzočnost žensk zbu-
jala prepire, ki bi se lahko krva-
vo končali, kajti lovci za zlatom
niso nikakor nežni ljudje, tem-
več zelo razdražljivi.

V kraljevini Hedžasu je me-
stece Saafed, ki šteje okrog
1.200 prebivalcev. Skoro vsi so
oboževalci hašiša, tega grozne-
ga opojnega sredstva, v primeri
s katerim je morfij prav nedolž-
no mamilo. Trdijo, da uživanje
hašiša nudi rajsko razpoloženje,
a odškodnina za to je prehuda.

Ljudje, ki uživalo hašiš dalje
časa, morda nekoliko let, prej
ali slej zblaznijo.

Predstavljajmo si zdaj to čud-
no mesto: prebivalci sleherni
popoldne pijani blodijo po ulicah
na pol blazni. Moške, ki štejejo
nad 45 let, so že razvaline v te-
lesnem kakor duševnem pogledu.
Življenje nekaterih posamez-
nikov, ki so še zdravi, ni v tem
kraju posebno prijetno.

Med najčudovitejšimi naselji
na svetu so nedvomno tudi ne-
pristopni kraji v sosedstvu A-
mazonke, kjer živi edino plemo,
ki se ni naučilo nikdar izražati
svojih misli z besedami. To divje
pleme govori samo s kretnjami
in nima niti pojma o govorje-
nem jeziku. Svoje mrtve izpo-
stavljajo na solnce, da opravi
svoje. Neki nemški učenjak je
privedel s seboj mlado dekle te-
ga plemena, ki se celo po petih
letih utrudljivega učenja ni mo-
glo naučiti več kakor pet besed.

Te divjake je treba prištevati
med ljudi najnižje stopnje. U-
čenjaki mislijo, da je bilo to ple-
me v pradavnih časih ločeno od
drugih plemen zavoljo neke ve-
like nesreče v prirodi in da se
od tedaj ni več duševno razvija-
lo.

Izvor božičnega praz-
nika

Cerkev je začela praznovati bo-
žič šele v 4. stoletju

Kristusov rojstni praznik še
od daleč ni toliko star, kolikor
krščanstvo samo. Prvi kristjani
se za rojstni dan Odrašenikov
sploh niso zanimali, in to tem
manj, ker določenih podatkov o
tem ni v evangeliju.

Šele v 4. stoletju je začela
cerkev praznovati božič in prvič
navajajo 25. december kot Kris-
tusov rojstni dan leta 354. Do-
ločitev tega dneva je bila ne-
dovomno v zvezi s praznikom
sončnega povratka v Mitrovem
kultu, kakor je cerkev po svoje
preuredila še marsikakšen dru-
gi poganjski praznik, da bi ljud-
stvo pozabilo na njegov prvotni
pomen.

Že prej so sicer razmišljali in
razpravljali o tem, kdaj se je
Kristus rodil, a večina domnev
se je nanašala na pomladne dni.
Cerkev sama se za razlike v da-
tumih ni dosti zanimala. Zani-
malo se je osredotočalo vse zani-
manje na Kristusovo smrt in
vstajenje. Orientalni kristjani
pa so se vendarle zanimali tudi
za vprašanje in skrivnost božje-
ga utelešenja. Čutili so potrebo,
da bi ta dogodek praznovali.
Tu se je pojavilo tudi krivover-
stvo, da se je Kristusov pojav
na svetu, epifanija, in zveza z
zemeljskim telesom zgodila ob
krstu v Jordanu, medtem ko je
pravoverstvo učilo, da se je
zgodilo to že ob rojstvu.

Privrženci aleksandrijskega
gnostika Bazilida so postavljali
ta dan tega dogodka na 6. janu-
ar, ki so ga pogani praznovali
kot Dionizov praznik. V 4. sto-
letju so 6. januar praznovali po-
vsod kot praznik Kristusovega
rojstva in krsta. Temu prazni-
ku se je priključeval praznik
pojave s čudeži, tako z zvezdo
modrijanov, kar se je do danes
ohranilo kot praznik Treh kra-
ljev. Rojstvo so slavili večino-
ma v noči od 5. na 6. januar.
Veliko vlogo so pri tem imele
luči kot Kristusovi simboli, kot
simboli luči iz teme.

Božična misel je obstajala to-
rej že pred dokončno določitvi-
jo datuma in je dobila liturgi-
ni kakor simbolni izraz. Toda
na koncu v Nikeji je cerkev iz-
rečno zavrgla nauk, da bi Kris-

tus ne bil božji sin že ob svo-
jem rojstvu. Tako je nastala
potreba, da bi se dan rojstva
praznoval pred dnevom krsta.
Po drugi strani je v cerkvi v že
omenjenem Mitrovem kultu na-
stal resen tekmeč in njegovemu
sijajnemu praznovanju nezmag-
ljivega sonca. 25. decembra so
hotel predvsem rimski cerkveni
krogi postaviti nasproti poseben
praznik. Tako je nastal božični
praznik 25. decembra. V prid-
gah cerkvenih očetov je bilo
čutiti še dolgo to nasprotova-
nje poganjskemu naravnemu kul-
tu. Kristus je novo sonce. Ne
gre za to, da bi sonce častili,
temveč tistega, ki ga je ustva-
ril.

Orientalne cerkve so se dolgo
in trdovratno borile proti nove-
mu prazniku, najdlje v Pales-
tini, kjer se je uveljavil šele v
sredini 5. stoletja. Armenija še
danes slavi 6. januar kot božič-
ni dan. Šele v tej polemiki zve-
zi so začeli novi datum s cer-
kvene strani jemati resno.

Sveti večer med
Malajci

Nadaljevanje s 6. str.

li plameni, ki so blazili večeren
hlad. V tem hipu je nepričako-
vano skočila Taupu preko ogn-
ja — za njo druga za drugo
njene družice, mladeniči, vsi o-
krašeni s cvetjem, so sledili —
njih duša je bila v ognju očiče-
na, ples končan.

Med tem se je pa tudi pater
že vrnil. Bil je sicer presenečen
nad početjem svojih ovčic, ali
odpusil jim je spozabljenje. Na-
glo je opravil priprave za pol-
nočnico. Majhen, grbast paglov-
ček je vlekel za ovjalko — slad-
ko in mirno zvonjenje se je raz-
legalo preko divjine v temno
božično noč. Na ta klic so pri-
hajali domačini v malo kapeli-
co, a ne več goli, okrašeni sa-
mo s cvetjem, nego oblečeni v
dolge bele halje — tako je hotel
oče misijonar. Vsedel sem se
mednje na primitivno klop. Cer-
kvica je bila polna svetlobe, pol-
na svečk, ki so brlele, da se mi
je zdelo, da sedim med zvezda-
mi rimske ceste, zagoreli obra-
zi so gledali v majhen oltarček.
Poleg mene je sedla lepa Taupu.
Mirno so njene oči plavale od
lučke do lučke, dokler se niso
srečale z mojimi. Zazvonilo je,
pridelek svetega obreda. Vse je
bilo tiho — zamišljeno — po-
globljeno v pozabljenost in bla-
ženost. Le želva, ki je zašla, je
počasi lezla med klečeti tele-
si in iskala izhoda. Malo prej
tako divji narod, ki se je vživel
v prošle običaje pragozdnih taj-
nosti in poganjskega kulta, je
zdaj tu, pokristjanjen, ležal na
zemlji pohleven in skesan pred
božjim obličjem. Krist se je ro-
dil. — Človek, ki je s svojo ve-
liko ljubeznijo spreobrnil nara-
de in katerega duh je plaval
med tem preprostim ljudstvom.
Srebrni glasovi malega zvona so
spet valovali v polno noč. Nebo
se je privilo tesneje k zemlji,
kot bi jo hotelo objeti v znak
sprave in ljubezni. Krist se je
rodil — mir naj bo ljudem na
zemlji. Amen, je zapel misijo-
nar pred božjim razpelom med-
tem ko se je začela med njego-
vimi verniki razlegati v božično
noč — tropsko divjino, pesem:
— Tiha noč — blažena noč...
Stane Konjedić.

Slaba vest

— Mamiča, prosim te, glej, da
prideš kako do papanovega rob-
ca. Na njem ima velik voz in
te prosim, da ga po možnosti
razvežeš.

— Zakaj?

— Mislim, da gre zame.

Hvaležen sin

Oče: "Zakaj si nalepil mojo
sliko v zvezek?"

Sinko: "Ker mi je rekel uč-
telj, da bi rad poznal tistega
osla, ki mi pomaga pri nalo-
gah."

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

ANTON PRIMC

985 Addison Road

HEnderson 0160

GROCERIJA

L. R. MILLER COAL CO.

1007 East 61st Street

QUALITY COAL ANYTIME AND ANYWHERE

ENdicott 1032

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo
vsem odjemalcem.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

MODIC'S CAFE

6201 St. Clair Avenue

IZVRSTNO PIVO, VINO IN ŽGANJE

HEnderson 9103

MR. IN MRS. LUDVIK VIČIČ

959 East 67th Street

GOSTILNA

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo
vsem gostom in prijateljem!

Se priporočamo za nadaljne obiske. Postregli vam
bomo najboljše, z dobrim pivom, vinom in prigrizkom.

J. METELKO, O. D.

PREISCE OČI IN DOLOČA OČALA

6417 St. Clair Ave.

v Slovenskem narodnem domu

ST. CLAIR AVE. CAFE, INC.

JOSEPH DOLINAR, Mgr.

BEER, WINE, LIQUOR — LIGHT LUNCH

6737 St. Clair Avenue

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo
vsem prijateljem.

Se priporočamo za obilen obisk in vam bomo postregli
najboljše.

EAST 61st ST. GARAGE

FRANK RICH, lastnik

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo
vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo za nadaljne obiske.

JOE IN JENNIE LOGAR

6525 St. Clair Avenue

TRGOVINA Z ZELENJAVO IN GROCERIJO

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto
vsem odjemalcem, prijateljem in znancem!

Se priporočamo še v bodoče. Postregli vam bomo
najboljše. Pripeljemo vam tudi na dom.

MR. IN MRS.

FRANK GREBENC IN SIN

1297 East 55th Street

ENdicott 9692

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo
vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Priporočamo se, da nas ob priliki obiščete. Imamo
vsakovrstno žganje, 6% pivo in vino, kot tudi fine
sendviče in cigare.

Vsem trgovcem, obrtnikom in naročnikom "Enakopravnosti" želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

JOHN RENKO
JOHN STEBLAJ
JOHN PETERKA
Zastopniki "Enakopravnosti"

Prav vesele praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim gostom in prijateljem, ter se vsem zahvaljujemo za naklonjenost v preteklosti in se toplo priporočamo v bodoče.

ANDREW GERL

756 East 200 Street

SLOVENSKA GOSTILNA

KEEnmore 1980

Vedno sveže 6% pivo, pristno vino in dober prigrizek.

LINDBERG CAFE

JOSEPH IN MARY STARINA

689 East 200 Street

Želita vsem prav vesele božične praznike in srečno in veselo Novo leto 1941!

Prav vesele praznike in srečno Novo leto želita vsem

LOUIS IN ROZI ZDESAR

687 East 200 Street

KEEnmore 3788 W

Kuhinjske peči in radio. V naši hardware trgovini imamo polno zalogo stvari za vaš dom.

JOHN ROBICH

BUILDING CONTRACTOR

20421 Arbor Ave.

KEEnmore 5152

Želi svojim odjemalcem kakor tudi vsem drugim vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Prav vesel božič in srečno Novo leto 1941 želi vsem

FRANK'S SERVICE

FRANK BARTOL, lastnik

351 East 156th St. and Arcade Ave.

HIGH SPEED GASOLIN — NAJBOLJŠE OLJE
KEEnmore 4381

GORDON GRILL CAFE

928 East 72nd St.

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim gostom in prijateljem. Se zahvalimo za dosedanje naklonjenost ter se priporočamo za v bodoče. Postrežemo vam z dobrim pivom, vinom in žganjem ter z dobrim prigrizkom.

FRANK TELIČ, lastnik

ŠIHT NA SVETI VEČER

Nekako takrat je bilo, ko se je končal tako in tako prvi rudarski štrajk v drugi polovici prejšnjega stoletja. Ded po materi, človek, ki je stal v prednjih vrstah v boju za rudarske pravice, mi je pripovedoval zgodbo o perkmandelju in kako je bil na sveti večer stari Učakar določen za stražo v Marijinem polju hrastniškega premo-govnika.

Vem, — je dejal ded, — da še ne veš kdo in kaj so perkmandelji, zato bom povedal, da boš vedel. Veš, perkmandelji so ti duhovi, čisti duhovi, ki se rudarjem prikazujejo v jami, kadar koli in kjer koli nanese priložnost. Perkmandelji so zvesti čuvarki rudarja na delu. Oni so povsod in nikjer, ali kadar se rudar pregreši zoper kakšno postavico in običaje, se mu prikaže in ga tako ali tako opomni, češ to ne sme biti ali to se ne sme počenjati. Kadar je rudar v dvomih ali če obupuje nad samim seboj in nad svojim garanjem se mu prikaže in ga izmaže. Kakšen je prav za prav in kako izgleda, je težko povedati, pravijo pa, da je podoben možičku v rdeči suknji, da poska-kuje in menca z nogami in v roki da mu gori zelena svetilka. Ker nič ne govori, le prikaže se, pa zopet izgine kakor kavra. Jaz ga sicer še nisem nikoli in nikjer videl in sploh prekleto malo v vse skupaj verjamem. Da pa je natančno takšen, kakor sem ti ga opisoval pravijo — ali pa...

Potlej so ded namršili obrvi in na moje vprašanje, kako je bilo tisto z Učakajem, so nadaljevali: Ja, ja Učakar... Čudna reč je bila z njim. Učakar. Zabij si v spomin, kar ti bom povedal o njem. In ded so začeli pripovedovati: Bilo je na sveti večer, ravno na sveti večer. Dolina je bila v lučkah, vsepovsod je bilo nekam praznično. Se gori po izspinih, se je zdelo, da lepše gori, čeprav drugače gori in smrdi. V jamo ob takih prilikah nihče ne gre, razen straž, ki pazijo, da se še kaj več ne vžge. Posebno tiste čase ga je bilo hudimano mnogo. Pa saj o tem sem ti že pravil. Za Marijino polje sta bila določena Učakar in njegov kamerad Bašelj. Rečem ti, dva, taka dva, ki nista verjela ne v boga, ne v hudiča. Posebno Učakar je bil od zlomka hudoben človek in kolikor vem, je bil pri tistem štrajku eden tistih, ki ga je prvi polomil in se izneveril kameradam. Prodral se je in pod varstvom orožnikov je šel na delo v jamo. To je dalo tudi drugim korajžo in tako so nas zlo-mili. Od samega trepetanja je bil in delal se je celo pametnega in če mu je kdo vrgel v obraz, da bo vrag vzel, je zmeraj bahavo odpisil: "Tudi hudiča se ne bojim."

Pa se je vseeno izkazalo na tisti večer, da je bil velik stra-hopetec in človeče slabe vesti: Učakar in Bašelj sta šla ta-krat v jamo in bila sta kakor se spodobi za take prilike, oba malo okajena. Doli pri Birtiču sta se ga nalezla, ker sta vedela, nocoj bosta imela "ta pravega." Garati ne bo treba kakor na-vadne dni, takole počasi ga bo-sta drobila in tu in tam malo pogledala za smrdom po ognju, zakaj jamska straža ima za ta-ke dni pravico, da se malo po-palčka. Saj veš, kaj to pomeni? Paliti ali prižgati se pravi le-nuhariti, no in Učakar pa Bašelj sta šla v jamo na svoj od-delek. In sta šla, šla in šla. Po-rovu, ki se vleče kakšne pol-ure. Nato sta krenila v drugi-rov, pa malo gori, malo doli skozi šahtelje in nazadnje sta se odložila. Sedla sta na križi-šče desete proge. Ob boku proge sta sedla in potegnila čutarico iz žepa.

"Ga boš malo kljunil," se je oglasil Bašelj in ponudil Učakarju čutarico s spiriitko. Po-tem sta si izmenjala, kar sta imela s seboj. In sta jedla ter počasi kljuvala iz svojih čutaric. Seveda sta bolj pila kakor jed-la. Pogovor je zaživel, beseda je dala besedo, razlagala sta si kri-že in težave, govorila sta o sla-bem zaslužku, o davno minulih časih, marsikatero sta pogrun-tala in končno sta prišla do strahov.

"Veš kaj, ti?" — je pobaral Učakar Bašlja, "kaj ti praviš, ali je perkmandelj ali ga ni? Ali je ali ga ni? Jaz pravim, da so to same čenče, larifari. Veš, mene zmeraj dražijo zaradi štrajka, češ, da sem bil izdajalec in pravijo, da bom že še izvedel ta svoje. Ti, Bašelj, kamerad, in da se v jami na sveti večer marsikaj zgodi v jami. Pravi-jo..."

"Beži, beži," de Bašelj, "fi-bule fabule so to, ga ni boga, ki bi me prepričal. Naj le pri-de, rad bi ga videl, kakšen je ta fičenk! Beži, beži, kamerad — le kaj si še tako bol overen? In sta premlevala to in ono. Potem sta zadremala.

Učakar mi je takrat dejal: "Res sva malo zadremala, toda natančno se spominjam, Bašelj je zaspal kot klada, jaz pa ni-sem mogel in nisem. Kar na-prej sem premišljeval o tem, kaj lahko takle sveti večer pri-nese. Na koncu — bilo je okoli polnoči, me je še mamila slast po spiriitki, vendar me je skr-belo, kakor to predkopaču gre, da bi pogledal, kaj se godi po etaži tam, kjer je bilo v resni-ci nevarno, da se kaj ne skuha. Pa sem si mislil, Bašelj, ti si pač Bašelj, povsem brezskrben fant, otrok nimaš, odgovarjam za" službo pa le jaz. Pustil te bom tam, kjer si, sam bom pa stopil doli na etažo in pregle-dal, pa četudi sam. In sem šel. Grem, — grem, — grem in kar nekam bolj trezen postajam! Lej ga, si mislim, kako je dobro, če se malo razhodim. Pa kaj mi štemiš pred očmi? Ali sem res še okajen? Nekaj se mi je zde-lo, da vidim in čudil sem se, vraga, saj sem bil vendar brez Bašlja. Paznik ne bo hodil tod, kdo drugi pa tudi ni v našem od-delku. Napenjal sem oči, buljil sem in pri moji duši: Nekakšno luč bo. Luč? In lej ga, zelena luč in nikjer človeka. Kajpada sem se takoj spomnil na govoril-ce o perkmandelju čeprav sem videl le luč. Obstal sem in za-držal sapo. Priluhnil sem in re-čem ti, kar zagomazelo je po menih. Hočem dalje, že sem sto-pil, napravil nekaj korakov in glej, iz tiste zelene lučke sem zmeraj določneje videl nekakšno smešno postavko. Zdaj sem videl, da je bila tista zelena lučka na-vadna leščerba in čudil sem se in strah me je spreletaval. Pa vseeno sem si mislil, korajža velja. Ampak kdo bi bil to? Šel sem naprej, med menoj in tisto pritikavo postavko je bilo še komaj par korakov, pa sem si mislil, kdor si, si, in jaz se te ne bojim. Kdaj se je rudar še česa bal, sem si dejal. Že sem menil, da bova trčila skupaj, previdno sem šel naprej, tista figura pa kar pred menoj. Do-bro, — sem si mislil, rekel pa nič. Ne bojim se te ne, bom pa za teboj stopal, čeprav me je pri srcu le nekaj gredo. Kar ti-ščalo me je. Obhodil sem del etaže, figura še vedno pred me-noj. Kakor da me vodi, nobene ti ne črhne, jaz pa tudi ne. Pa res, on pred menoj, jaz za njim in lej ga šmenta, kakor da bi bil včeraj postal rudar in še ne bi znal hoditi sam v jami. Tako natančno me vodi in za moj na-men ti je vedel. Nekaj mi je re-klo, da ga pobaram, kdo da je in kaj išče tod. Že sem obljajal celo etažo z njim, pa še nisva spregovorila, le tu in tam sva obstala in povohala če kaj smr-

di po ognju, in nazarensko ne-zaupljivo sva si izmenjala po-glede. Vračal sem se in sem me-nil, tamle nekje, kjer sem te dobil, boš tudi šel od mene. Kaj še! Naprej me je vodil, v čisto neznan smer, tja v neki zapu-ščen rov, ki je včasih služil, saj veš, za glavni izvoz in ki je sedaj porušen. Tjakaj je stopi-cal ta preklemanec in mene je vleklo za njim. Na Bašelja sem se bil spomnil, češ, da sva dva bi že kar koli opravila z njim, toda že tisti trenutek me je ob-šla misel, če ni ta prikazen sam perkmandelje. On je šel naprej, jaz za njim. In potlej sva ob-stala tako, kakor bi se bila zmenila.

Da — ravno tam, kjer smo tiste dni pred štrajkom vse po-trebno ukrenili in se je potlej tako žalostno končalo. Stala sva. Tiste njegove oči, pri moji amin duši, da si jih videl! Maj-hne toda strupene so bile in va-me jih je zasajal in jaz si ni-sem vedel kaj, strašna utruje-nost se me je lotila — sam nisem vedel, kaj je bilo potem z menoj. Vem le, da sem se zgru-dil ob bok in zaspal. Kam je bil šel ta hudič ne vem, le to vem, da se je šele začelo naj-hujše z menoj. Sanjal sem gro-zne stvari. Ubrala sva jo potem po nekem komaj prehodnem ro-vu, on pred menoj, jaz pa za njim. Jaz sem se plazil po tre-buhju, po vseh štirih, ves krvav in brez svetilke, lačen in žejen, on pa lepo pokonci, tako majč-ken je bil šment in na hrbtu je nosil košek jedač, v eni roki zariglo vina, v drugi pa svojo zeleno leščerbo. In me je vodil, vodil in prediral z očmi, obsi-paval me s kletvicami in veno-mer me je doklicaval: Učakar, boš iz vrca? Pa kako ti je go-voril! Še danes nosim v spo-minu tiste njegove doklice, ki jih je kar prelival!

Poglej moj koš jedače, boš, Učakar, mal' pijače? In se sam ne vem, kaj vse je brundal. Lahko mi verjameš, kako mi je bilo in da sem jokal nad vsemi njegovimi očitki, ki sem jih bil deležen.

Boš, Učakar, mal' pijače, poglej, moj koš jedače. Bil si svojim nevernikom, zdaj kolne te rudar slehernik. Seveda sem se spomnil na naš štrajk... Saj veš... Kako se je potem izteklo, ne vem, zastonj si priklicujem v spomin, ali so bile to sanje, toda ena sama stvar mi še danes stoji pred očmi. Pokojni Kantužar, saj si ga poznal, oni, ki je bil zaradi štrajka v kehi, tega se spomi-njam, da me je pozneje enkrat, ko smo po štrajku prišli za de-lo, zabrusil v obraz: Boš že še videl hudiča. In res sem ga vi-del, čeprav menda le ni bil hu-dič, ampak perkmandelje je pa bil. Tega Kantužarja se spomi-njam in čeprav ne verjamem mnogo v strahove, ali tistega ših-ta na sveti večer ne bom ni-koli pozabil."

Tole mi je nekoč pripovedo-val Učakar, jaz, fante, te opo-minjam na to, da so perkman-deljci, da živijo in se po potrebi rudarjem prikazujejo in ga ali izmažejo, če mu preti nevarnost, ali pa namažejo, če je kdo kaj zlega svojemu bližnjemu storil. Perkmandelji so dobri ali zli duhovi.

Dobri za dobre ljudi in ne-štetokrat rešitelji v nevarnosti, zlobni za hudobne in mučitelje, če so se kdajkoli pregrešili zo-per bližnjega."

Ded me je modro pogledal, pljunil in utihnil.

Fr. Kozar

HA! HA!

Nerodna zadeva

— Pogledj to lepo, mlado že-no! Pred par dnevi se je ločila od svojega moža.

— In kdo je kriv ločitvi?

— Mož!

— Kaj neki ji je storil, ta do-bričina?

— Prišel je pol ure prezgodaj domov ko običajno.

JOE TREBEC

MEAT MARKET

1423 East 55th Street

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem, prijateljem in znancem!

JOS. TREBEC

JOE IN JOSEPH PERKO

6304 St. Clair Avenue
SLAŠČICARNA

Pri nas dobite vseh vrst božična darila, za okrasiti božično drevesce, lepe zabojčke, slaščice in razglednice. Pridite in si oglejte našo zalogo.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

EMERY KRIZMAN

LIQUOR

961 Addison Road

Endicott 9193

Vam želi vesele božične praznike in srečno Novo leto!

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem.

KOMIN'S PHARMACY

6430 St. Clair Avenue — Vogal Addison Rd.

SLOVENSKA LEKARNA — NASPROTI SND

Vsem rojakom se zahvaljujemo za dosedanje na-klonjenost in se priporočamo za v bodoče.

ANDREW RUZIK

6704 St. Clair Avenue

BRIVNICA

Želimo prav vesele božične praznike vsem našim obiskovalcem in prijateljem!

JOSEPHINE JEGGLICH

1188 Norwood Rd.

GOSTILNA

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim gostom in prijateljem.

Se priporočamo za v bodoče. Postregli vam bomo z dobrim pivom in vinom.

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

MR. IN MRS. ANTON PETKOVSEK

965 Addison Road

HEnderson 4893

ZGANJE — PIVO — VINO

MR. IN MRS. ANTON NOVAK

6218 St. Clair Avenue

PEKARIJA

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem! Se priporočamo, da si nakupite pri nas dobrega peciva.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

MR. IN MRS. ANTON KOTNIK

7513 St. Clair Avenue

BEER GARDEN

Našim gostom postrežemo z različnimi likerji, 6% pivom in vinom ter sendviči. Se cenjenemu občinstvu toplo priporočamo za obilen obisk.

Rojstvo v jasliah

JOE SIRCEL

Od vseh strani se je ljudi nabralo,
napolnjeno je mesto Betlehem.
Vse roma, da Bogu bi čast skazalo,
v to mesto sveto, tja v Jeruzalem.

Tu noč jih vjame. Iščejo nočišča ...
in v jutru zopet romaajo naprej.
Po krčmah, do najmanjšega zatišja,
je polno ljudstva, kot nikdar poprej.

Pri Filu v Betlehemu krčma
je polna gostov zgodaj na večer.
Pa pride zdaj novica slabosrčna,
da bo noč pri Filu kanceljer.

To davkar je iz Rima, Kvirinilo,
in s polnim štabom pride, kakor je.
Na tiho, brez pritožbe, čuti Filo,
da to za njega krčma je gorje.

Ko ta novica se med nje razlije,
so mnogi morali iz krčme ven;
čez noč odzunaj spe, kjer mrav jih brije;
zatisniti oces ni dal jim sen.

Ko na dvorišče se povorka vije,
gledalcev ob straneh vse polno je;
nadzornik Kvirinila z bičem bije
in dela pot, razganja sužnje te.

Mladenč blizu vrat stoji, Johato,
postave čvrste, z drugimi gledač,
kako neso v povorki zibelj zlato,
v nji mlad'ga sina Kvirinila speč.

Nadzornik dela pot in z bičem sika,
kot druge, Johata objame bič.
Zavpije: "Spoti, ti berač, spotika!" —
pa stopi ta k nadzorniku mladič ...

Zastaven, kakor je, gonjač bradati,
mladenič višji je za palcev več;
in strah mu zdaj je na obličju brati,
mladič za roko vjame ga, veleč:

"To zadnji dan je moje beračije,
drugačen svet od danes bo naprej ...
Je vaša čast le zlati bog kupčije
in vpreganje trpinov v brod galej? ...

Človeka čast ne pride z bogatije, —
pravica, plemenitost nam jo da!
Postava vladavine vaše gnije,
ni daleč čas, ko zgine iz sveta.

Potem rodil se bo nam kralj vseh kraljev,
ljubezen bo takrat sveta vladar;
pravičnih mnogo bo pri nas krmarjev,
kot kralji Gašper, Milhar, Boltezar ..."

Gonjač osamljen je in brez podpore,
premagan v njemu je ponos ognjen ...
Da bi se branil Johatu, ne zmore,
drugačen tam stoji, osramočen ...

Obrne se, za sužnji on odide,
ki Kvirinila na rameh neso;
kot bil je prej, ni več; ko v hišo pride,
osamljen čuti se in brez drugov.

Pripravlja sobe, sužnjem ukazuje,
kako naj stanovanje okrase,
zdaj to bogastvo se mu vidi tuje,
mu čudne misli v glavo se vale ...

Osamljen pozno v noči in brez spanja,
sprehajaj se on na dvorišče gre.
Sprehajajoč si dolgi čas preganja,
kaj sam s seboj storiti, on ne ve ...

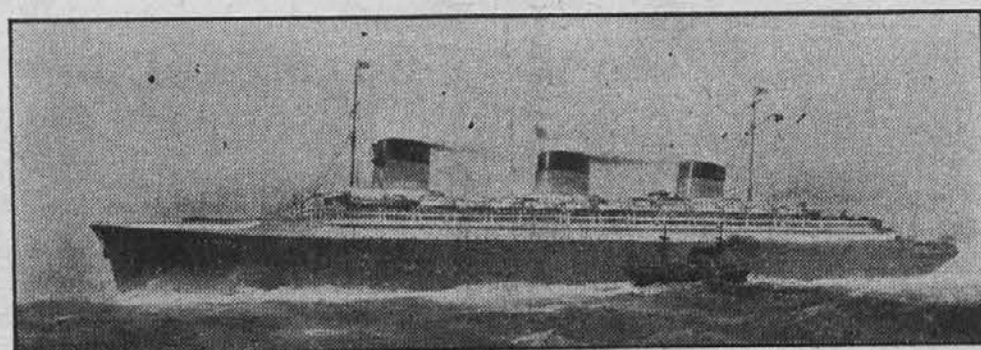
V bližini tam so romarji nočili,
kurili ogenj so, ker bil je mrav.
Prijazno drug so z drugim govorili,
se blagohotno slišal je njih glas ...

Pa zdajci se zasliši v tihi noči —
nekdo prihaja, sliši glas podkov,
misleč, da pozen gost prihajajoči,
prinesel bo prijaznosti mu snov.

Ko novoprišlec se dvorišču bliža,
z osličkom drobnim le prihajajoč,
tako nadzorniku se up poniža,
da novi gost bo borna mu pomoč.

Visoki mož in suh pri glavi hodi,
in na osliču žena je sedeč;
na krčme vrata mož potrkati sodi ...
ker žene čas prihajal je pereč ...

Odpre se krčme okno, kaj da išče
ta mož, ga Filo vprašal je, rekoč:
"Če hočete dobiti prenočišče,
drugod ga vi poiščite to noč."

AUGUST KOLLANDER

6419 ST. CLAIR AVE.

V SLOV. NAR. DOMU

Cleveland, Ohio,

želi svojim številnim strankam, prijateljem, znancem in vsem našim priseljencem v Girardu, Barbertonu, Akronu, Lorainu in drugih naselbinah: PRAV VESEL BOŽIČ TER SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1941. Ob tej priliki se tudi prav iskreno zahvaljuje vsem, ki so se v teku tega leta poslužili njegovega urada pri pošiljanju denarja v stari kraj, pri dobavi krstnih in rojenih listov iz domovine ter pri drugih poslih, ki so v zvezi s starim krajem. Priporoča se tudi za naprej za vse posle, ki spadajo v njegovo področje.

Enako želita VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO njegova uslužbenca

Charles Hudina in Daniel Postotnik!

PREJ HRAM LJUBEZNI, ZDAJ VOJNI ARHIV

Lepa markiza de Pompadour bi se v grobu obrnila, če bi vedela, kako je sedaj v tisti sobani, kjer je nekoč doživljala svoje ljubezenske ure. Namesto omar z zrcali in mehkih divanov, namesto elegantnih steklenic z dišavami toaletnim priborom rokokojske dame, so postale omar z akti inventar tega budoara. Njihovi dobro zaklenjeni predali hranijo najbolj tajna

poročila francoskega vojnega ministrstva.

Skriva vrata, ki so vodila iz spalnice nekdanje kraljevske metrese v ta budoar, so zaprta. Kadar se danes francoski generali sestanejo na najtajnejše posvete, sledijo s tem le stari tradiciji, kajti tudi Napoleon je prihajal nekoč sem, da je svoji materi Leticiji pripovedoval o vseh svojih načrtih in skrbih. Več nego sto let je trajalo, da so ta kabinet spet odkrili. Vanj vo-

di poseben vhod, ki se odpre le na pritisk na skrit gumb. Ljubezni in diplomacija sta na Francoskem vedno vedeli za umetnost, kako naj ostaneta tajni.

MALO ZA SALO

Slamnata streha dobro drži. Če se njiva ne gnoji, slabo obrodi.

Miš beži pred mačko v luknjo. Zvesta žival je pes, a vendar se ga čuvaj!

Nekatere palače so višje od zvonika.

Miha na skrivoma igra hazardne igre.

Daj vojaku boben in troben, to!

Oprtaj si že enkrat koš na pleča!

Kako čvrst je ded Jakob, učakal bo sto let.

Mali Tonček svojega dobrega kuma rad obiskuje.

V vsakem gornjem stavku je skrit po en poljski sadež. Iščite, najдите.

Pošiljamo Vam vesele pozdrave in novoletna voščila!

Zahvaljujemo se vam za vašo naklonjenost v letu 1940 ter želimo, da bi še nadalje uživali vašo naklonjenost v letu 1941.

Imamo tisoče različnih stvari, pripravnih za darila. Krasne zavojčke Candy-ja, Kodaks, Parfuma, itd. Zdravniške recepte izvršujemo natančno in točno.

John E. Cass

DRUGGIST

Vogal Cherokee Avenue in E. 185th St.

Telefon: KEnmore 2877

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto 1941 želita

Mr. in Mrs. John Polc

Four Points Tavern

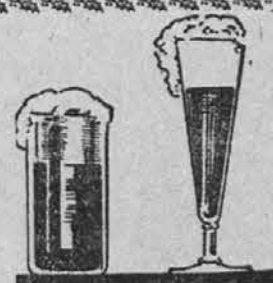
SLOVENSKA GOSTILNA

660 East 152nd St. cor. Saranac Rd.

MULberry 9504

NIGHT CLUB — Odprto vsako noč do 2:30 zjutraj

Pri nas vam prijazno postrežemo s finim žganjem in dobrim 6% Standard pivom, ter pristnim vinom inokusnim prigrizkom. Dobra godba za ples, vsak petek, soboto in nedeljo.

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želita vsem

MR. IN MRS. ANTON NOVAK

17406 Grovewood Ave.

KEnmore 3597

Pristno žganje, sveže pivo in dobro vino, ter okusen prigrizek, dobite vedno pri nas. Se priporočamo.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem

Zahvaljujemo se vsem za naklonjenost v preteklemu letu in se priporočamo v bodoče.

FRANK BRICEL GARAGE

24465 Lakeland Blvd.

KEnmore 1087-R

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

MR. IN MRS. A. KALAN

SLOV. PEKARIJA

863 East 185th Street

Ivanhoe 3179-W

SKULLY'S SERVICE STATION

790 East 185th St. cor. East Park Drive

AMOCO GAS AND OIL

WILLARD BATTERIES TIRE, LUBRICATION
KEnmore 5869

Merry Christmas and a Happy New Year!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto 1941 želita vsem

MR. IN MRS. FRANK YAKOS

669 East 159th St.

Vedno postrežemo z svežim pivom, dobrim vinom in pristnim žganjem. Okusen prigrizek.

LOGAR'S BEAUTY SHOPPE

Complete Beauty Service by Expert Operators

PERMANENT WAVING HAIR DYEING

17216 Grovewood Ave.

KEnmore 0645

Wishing You All a Merry Christmas and a Happy New Year.

JAKSE'S NIGHT CLUB

882 East 200th Street

MARY JAKSE, lastnica

Odprto do 2:30 zjutraj. Ples vsak petek in soboto.

Fino žganje, sveže 6% pivo, ter pristno vino.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem

Na Silvestrov večer bomo imeli pečene kokoši!

GREETINGS

MAYOR KENNETH J. SIMS

EUCLID, OHIO

POLJUB NA SILVESTROV VEČER

Ura je odbila polnoči — deset, enajst, dvanaest... Pri zadnjem udarcu so se odprla železna pokopališka vrata, vstopila je črna postava, počasi je šla po peščenih poti proti grobovom in obstala pred gomilo s preprostim križem. Mesečina je ob sevala napisa: Pedro Batres, umrl v 27. letu starosti...

"Umrl?" je zašepetala Maria, "ne, nisi umrl, Pedro, umorjen si bil, ustreljen po moji krivdi!" Zgrudila se je na kolena. "Ubogi moj Pedro, zakaj ne miruješ v svojem grobu? Zakaj me vsako leto na ta dan znova kličeš k sebi? Ali me boš vedno preganjal? O, Santa Madonna, ali nisem že zadosti trpela? Dragi, čuješ me? Odpusti mi poljub, s katerim sem te umorila, nikoli se ne bodo tuje ustnice dotaknile mojih. Do smrti me mora spremljati tvoj poslednji poljub..."

S suhimi očmi je strmela Maria v križ, pred njo je vstajal spomin na srečno ljubezen, ki se je v Silvestrovi noči tako strašno končala.

Bilo je med državljansko vojno, ki je razsajala po vsej Španiji, Maria je bila vneta pristajinca stranke. Vsako noč so se člani na skrivaj zbirali pri Juanu Vallarosi, bili so tovariško povezani med seboj, zunanja nevarnost jih je še tesneje združila. A nekega dne so nasprotniki izvedeli za zborovanje. Polnoči so vdrl v hišo in postrelili vsakogar, komur se ni posrečilo zbežati, med njimi tudi Marijinega brata, ki ga je nadvse ljubila. Prisegla je krvavo maščevanje izdajalcu, ni hotela mirovati, dokler ga ne najde, pa če tudi bi mogla iti do konca sveta. A vsa njena poizvedavanja so ostala zaman, podli denuciant se je še dalje skrival med njimi.

Nekega večera je Pedro spremljal Mario domov. Ko sta se ustavila pred hišo, je vzel njene roke v svoje in dejal:

"Maria, ali ne bi bilo bolje, da vse to opustiš?"

Vprašujoče ga je pogledala. "Da, Maria, prosim te za to. Saj ne boš nikoli prišla do cilja..."

"Pedro" je rekla trdno. "Prisegla sem maščevanje pred podobno Madonne. Ta prisega mi je sveta in ne moreš mi prisoditi, da jo opustim iz strahu pred nevarnostjo." Njene oči so fanatično žarele. Pedra je mrzlo spreletelo. "S kakšno pravico me moreš pregovarjati," je nadaljevala. "Ali ne veš, da vselej storim, kar sklenem?"

Nekaj časa sta oba molčala, potem se je Pedro počasi okrenil.

"Vem, da se ne bojiš nevarnosti," je tiho dejal, "a jaz se bojim zate, ker te imam rad..." je še tiše pristavil. "Lahko noč Maria!"

S težkimi koraki je odšel. Za trenutek je stala Maria kakor ukopana. Ni mogla verjeti, kar je pravkar slišala. Že dolgo je nosila v sruu skrito ljubezen do Pedra — ali tudi on v njej več kakor dobrega tovariša?

"Pedro!" planila je za njim. "Počakaj, nekaj ti moram povedati!"

Obstal je. Vsa zasopla se mu je vrgla okoli vratu.

"Poljubi me, dragi! Še. Še!"

Dolgo sta stala objeta v mračni ulici.

"Zdaj je življenje spet lepše," je zašepetala Maria. "Ko bom izpolnila svojo nalogo, se bova popolnoma posvetila drug drugemu. Poročila se bova, dragi, in otroke bova imela, veš, take črnele debeleharčke. O, kako bo lepo, Pedro!"

Zresnil se je. "Da, lepo bo —. Toda, Maria, ali res ne gre brez one stvari? Predaj meni svojo nalogo, jaz bom maščeval tvojega brata Navarra."

Odkimala je.

"Ne. Prosim, ne skušaj me pregovoriti, brezuspešno bi bilo, Pedro... Povedi me zdaj domov, dragi, zebe me!"

Pri slovesu jo je nežno poljubil.

"Želim ti vso srečo, hrabra mala Maria!"

Po dolgih tednih je našla sled, majhno sicer, in kmalu je z gotovostjo vedela, da je Pepito Concharaz krivec onega strašnega pokola in smrti ubogega Navarra. Pepito! Kdo bi si to mislil! Tako prepričevalno je znal govoriti, nihče ga ne bi mogel osumiti izdajstva. Maria je skrbno čuvala svojo skrivnost in čakala priložnosti, da ugonobi odpadnika. Nekega dne je prišel ves obupan k nji Fernandez Salazar.

"Maria, pomagati nam moraš! Vsi iščemo podleza, pa še nismo mogli najti najmanjšega sledu. Mislim, da se že od vsega začetka nismo pravilno lotili zasledovanja. Ti si ženska in imaš finejši instinkt gotovo si že kaj odkrila. Vsi slutimo, da nekaj veš, ker si se v zadnjem času tako spremenila. Iz oči ti berem, da nekaj prikrivaš. Maria, mi spoštujemo tvojo zaobljubo, vendar te prosimo, da nam izdaš, kaj si dognala."

Trenutek je pomišljala, potem je odgovorila:

"Da, Fernan uganil si! Našla sem ga!"

Fernandez je skočil pokonci. "Kdo je? Povej!"

Zamahnila je z roko: "Ne pričakuj od mene, da ti povem ime! Hočem ga imeti čisto za sebe. Sama ga bom ubila, le da se mi ponudi prilika!"

Strmela je nekam v daljavo, mahoma je kakor v ekstazi razprla oči. "S temi rokami ga bom

ubila, Fernandez Salazar. Pogled, te lepe bele roke bodo krvave."

"Maria!" je zaklical, "groza me je pred tabo. Spametuj se, ne smeš tako govoriti! Izpolnila si svojo prisego s tem, da si zasledila izdajalca, a ubiti ga ne smeš! To prepusti nam."

Vzravnila se je.

"Ne veš, kaj govoriš. Umoril mi je brata, pa ga ne bi smela maščevati? O, malo me poznaš!"

Fernandez je stopil pred njo. S tihim, a odločnim glasom je govoril:

"Ti praviš, da hočeš maščevati brata. Kaj pa naj počemo mi? Vsak izmed nas je izgubil sorodnika ali prijatelja. Rodrigu sta bila ustreljena oče in brat. Perezu najboljši prijatelj, Ines Manchia je danes vdova s tremi otroki, preveč bi bilo naštevati... Ali nimajo vsi iste pravice ko ti? Zato pusti maščevanje nam moškim. Kako boš mogla še kdaj moliti k Madonni z rokami, ki jih je oskrnila kri? Kako boš mogla na teh rokah nositi svojega otroka? Kako ga boš mogla uspraviti z nežno uspravanko, če boš videla pred seboj krvav, mrtev obraz, ki si ga razpraskala s svojimi nohti?"

"Nehaj!" Maria se je zrušila na stol in zakrila obraz z dlanimi. Trepetala je po vsem telesu. "Povej mi njegovo ime!" je dejal Fernandez.

Maria ni mogla spregovoriti. Stopil je k vratom.

"Jutri se spet oglasim. Verjemi, da je bolje tako, Maria. Pomiri se. Adios!"

Drugi dan je oklevaje dejala: "Fernan, ne morem ti še danes povedati njegovega imena. Prehitro je prišel ves ta preobrat, nisem se še čisto sprijaznila z njim. Prosim, pridi čez nekaj dni in nikomur o vsem tem ne govori."

Pedro ni vedel za boje v Marini notranjosti.

"Leto se bliža svojemu koncu," je dejal nekega dne: Novo leto bomo slavili pri Perezu Laavedri, vsi člani bodo zbrani najino zaroko. To bodo gledali! Lepo presenečenje jim pripravljamo za vstop v novo leto. Do takrat... pst!"

Položil je prst na njena usta. Maria pa je nenadoma postala zamišljena. V njeni glavi se je rodil načrt.

"Pedro, to bo najlepši dan mojega življenja," je počasi dejala. "Pred svetom si bova prisegla zvestobo in najina ljubezen mi bo edini cilj in smoter življenja. Ne bom mislila na nič drugega več, kajti na ta dan bo moja naloga dovršena in moj brat Navarro bo maščevan. Ne izprašuj dragi, ne smem ti povedati, kako in kaj." — O, da bi mu vsaj povedala takrat, da bi mu vsaj razodela svoj načrt! Vse bi bilo drugače danes.

Ko je Fernandez spet prišel, mu je rekla:

"Odločila sem se, da vam prepustim izdajalca. Prav si imel, Fernan, bolje bo, da ga ubijete vi! Poslušaj, kako sem si vso stvar zamislila: v Silvestrovi noči se bodo vsi zbrali pri Perezu. Ko bo ura odbila polnoč, se bomo vsi med seboj objeli in poljubili v znamenje trajnega prijateljstva in skupnosti v Novem letu, kakor je to navada po vsej Evropi. Dobro pazi, koga bom poljubila, on je izdajalec in morilec naših tovarišev!"

"Kakor Judov poljub!" se je nasmehnil Fernandez. "Toda zakaj odlašáš do konca tega leta? Se štirinajst dni naj ta lo-po-živi, Santa Madonna!"

"Ker je ta dan najlepši v mojem življenju. Moj brat Navarro bo našel mir in tudi jaz ga bom našla. Srečna in prerajena

bom stopila v novo leto in pustila staro daleč za seboj. Živela bom le še za svojo ljubezen — toda tega ti še ne smem povedati, zvedel boš ono noč... Pojdi zdaj, Fernan, in zapomni si, kar sem ti prej povedala!"

Prišel je zadnji december. Zvečer so se zbrali vsi člani stranke pri Perezu. Maria je bila na zunaj mirna, a srce ji je burno utripalo. Fernandez je njen načrt razkril še Perazu. V hlačnem žepu sta imela oba nabit samokres, nameravala sta izdajalca na mestu ubiti, čeprav je Maria prosila, da počakata do jutra.

Kazalec na uri je kazal deset minut na dvanajst. Maria je šla počasi proti kotu, kjer je stal Pepito Concharaz. Pedro je na drugem koncu napiljal Rositi in Manuelu, dvema zaljubljenca, in ves čas z očmi zasledoval Mario. Ko je manjkalo še pet minut do polnoči, je Fernandez stopil na mizo in zaklical:

"Prijatelji! Bliža se rojstvo novega leta. Želim za nas vse, da bo to leto srečnejše, pa da nam bo uspelo maščevati zločin nad našimi brati. Slutim, da je ta trenutek blizu in vem, da ga boste vsi z zadoščenjem pozdravili. Prijatelji, v častno slovo starega in pozdrav novega leta bom točno opolnoči ugasnil luč, da nam bo tem lepše zažarela. Ko bo napočil svečani trenutek, se objamite, voščite si srečo in senorite naj poljubijo svoje izvoljence. Novoletni poljub naj poravna prepire, odkriva nove ljubezni, zapečati zvestobo..."

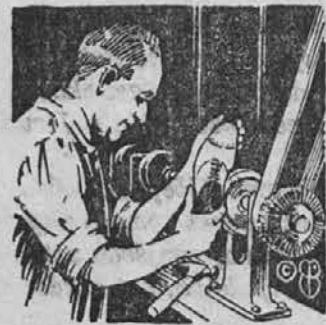
Vesel odmev je zaoril po sobi. Maria je nejevoljna pogledala Fernandez. Zakaj je drugače govoril, kot so se bili zmenili? Zdaj bo Pedro gotovo užaljen, če ne gre takoj k njemu — toda — stresla je z glavo — polbom našla. Srečna in prerajena

(Dolgo na 4 strani)

SLOVENSKI ČEVLJARJI

v St. Clairski okolici, želijo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem svojim obiskovalcem in prijateljem.

Naše popravilo čevljev je znano po kvaliteti izbornega dela. Pri nas je popraviljanje resnična umetnost.

FRANK URANKAR
7226 St. Clair Ave.

RUDOLPH KOZAN
6530 St. Clair Ave.

JOE GRBEC
6026 St. Clair Ave.

JOHN GABRENJA
1102 East 63rd St. — 22010 Ivan Ave.

FRANK LONGAR
6630 St. Clair Ave.

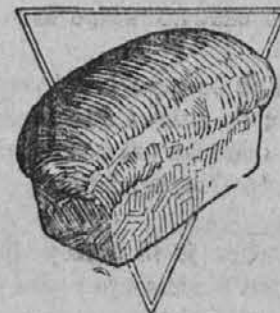
FRANK SKUFLANC
4126 St. Clair Ave.

JOHN HACE
6210 Bonna Ave.

JACK & JILL
5906 St. Clair Ave.

JOE PODBORSEK
1167 East 76th St.

Collinwood Baking Co.

Želi vsem Slovincem in Hrvatom prav vesel Božič in srečno polno Novo leto 1941!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

MR. IN MRS. MATH KUČER

481 East 152nd St.
Liberty 9577

Točimo legalno žganje, dobro vino in sveže pivo. Se priporočamo.

FRANK KURE
1118 East 77th St.
KLEPAR

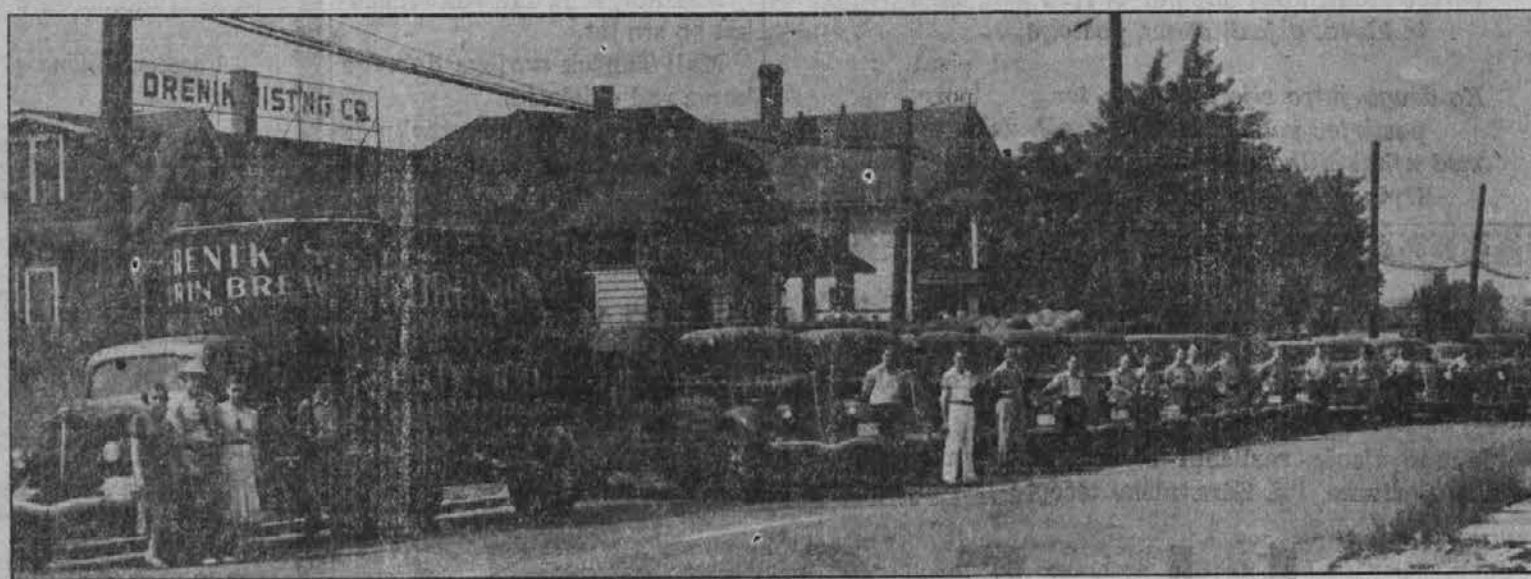
Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Kadar potrebujete pri vaši hiši kakšno kleparsko delo, pokličite nas in mi vam naredimo vse kar rabite, v vaše zadovoljstvo.

JEANETTE'S RESTAURANT
1022 East 63rd Street

Vedno postrežemo z najboljšo domačo hrano in 6c pivom ter vinom. Se priporočamo za obisk.

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim cenjenim posetnikom!

Najlepšo zahvalo izrekam vsem mojim cenjenim odjemalcem tako posameznikom kakor društvom in klubom za vso naklonjenost v preteklosti in se toplo priporočam vsem v bodoče. Voščim in želim vsem prav vesele božične praznike in srečno in zdravo Novo leto 1941!

Drenik's Beverage Distributing, Inc.

ERIN BREW

DUQUESNE BEER and ALE

AND

PIEL'S PREMIUM BEER

23776 St. Clair Ave.

Kenmore 2430-2739

150 LET PRVE SLOVENSKE IGRE

Linhartova "Županova Micka" Zagreb je letos proslavljala letnico hrvatske drame in slovenskega razvoja hrvatskega gledališča. Mi Slovenci pa bomo t. m. doživeli stopenjdesetletno, ko je bila igra prva slovenska drama v tedanjem mestnem gledališču v Ljubljani. Bil z njo postavljen temelj slovenski novodobni dramski umetnosti sploh. Tako se mo- prav Slovenci ponašati s svojo razmeroma staro gledališ- tradicijo ter se gotovo spo- radimo s hvaležnostjo in po- nost tistih mož, ki so v svo- idealizmu, narodni zaved- in z lastnimi žrtvami po- vili v tedanjem, za Slovence narod skrajno neugodnem tako trdno osnovo našemu gledališču. Linhartova "Župa- Micka," ki so jo igrali 28. embra 1789 v mestnem gle- ališču v Ljubljani diletanti iz višje ljubljanske slovenske je, je tisto delo, ki je po- alo svetu, da je tudi sloven- jezik sposoben za gledališko nost, in si je steklo slavo moderne slovenske odrske ivotritve.

Poskusi pred Linhartom

Sicer je bilo več poizkusov, predstavljanje slovenski jezik predstavljanju na odru ali prosti naravi, že pred "Žu- panova Micko," vendar so bili najšega pomena ter so nam noma neznani. Sem spadajo dijaški nastopi za časa reformativne, kakor nam po- ajo zapiski, ko so dijači ljub- skega jezuitskega kolegija arjali po ljubljanski okolici l. 1697, in 1689, igro "Hoja aradižem." Zapiski nam po- ajo samo o slovenskih na- jih teh dijakov ter z naslo- igrice, dasi ne vemo, kdo je pisatelj niti če je bil tekst staljen in ni bilo vse mor- e improvizacija. Za pravi za- slovenskega jezika v dra- ome smatrali dolgo časa prve ore Molierove komedije eorge Dandin," ki jih je dve o izidu knjige v Parizu vedel hrvatski mučenik grof to Frankopan v zaporu v ajskem Novem mestu, pre- o ga usmrtili; toda ti pri- naj bi bili samo slovensko lektično pobarvani govori

najbolj smešne osebe v komedi- ji, ki naj bi bila v ostalem pre- vedena v hrvaščini, do česar pa ni prišlo. Pa tudi sicer ta poiz- kus ni imel nobenega vpliva na slovensko dramatiko. Prav tako niso vzbudile dramskega zani- manja slovenske verske igre, ki so jih v Rušah na Štajerskem uprizarjali učenci latinske šole okrog leta 1700. Tudi slovenski prevod nemške pasijonske igre p. Romualda v škofji Loki, ki je najstarejši slovenski v celoti ohranjeni dramski tekst, spa- da po svojem bistvu v srednjeve- ške misterije, ne v moderno dra- mo, ter prav tako in prav zara- di tega ni dal pobud za svetno dramsko dejanje. Šele v dobi klasicistov in prepovedov je pre- vel Jurij Japelj melodramo ita- lijanskega pesnika Metastazija "Artakserkses." V prvem sloven- skem literarnem almanahu "Pisanice" pa je priobčil pater Damascen Dev tekst prve slo- venske opere "Bein," sestavljen po zgledu istega Italijana. Slo- venski napravi, arije, so se ogle- šali le od časa do časa iz ust italijanskih ali nemških pevcev z odra ljubljanskega gledališča, katere je prevajal za take iz- redne prilike mecen in ljubitelj umetnosti baron Zojs. Kopitar piše o tem: "Ko se včasih nihče ni nadejal (med l. 1770-1778), da se bo pela slovenska pesmica med laškimi, je začel pevec ali pevka sredi spevoigre peti do- mačo pesmico, ki jo je zložil Zojs, v parterju in v ložah pa je zadonel vesel hrup in plosk, da ga ni mogoče popisati." Pa to so bili vse skup samo poskusi in nekaka priprava za začetek prave slovenske dramatike, ki je prav tako vstal iz literarnega kroga barona in mecenca Žige Zoisa.

Anton Tomaž Linhart

Samo par besed o njem, ki je bil menih — zaobljubljen, a še ne posvečen v stiškem samosta- nu, pa je kot privrženec jože- finskih liberalnih reform slekel meniško haljo, a ne kot Vodnik, ki je postal svetni duhovnik, temveč kot človek, ki se je že navzel svobodomiselnosti in bil že daleč od Cerkve, h kateri se ni hotel vrniti niti v smrtni uri. Studiral je po izstopu na Duna- ju trgovske, policijske in fi-

nančne vede s podporo kranj- skih plemičev ter z lastnim za- služkom, ko pa je prišel v Ljub- ljano nazaj leta 1780, ga je vzel v laično službo liberalni škof Herberstein. Toda, ko sta se za- radi načel kljub vsemu razšla, je dobil službo kresijskega pro- tokolista, postal šolski komisar ter imel lepe dohodke. Umrl je leta 1795 v 39. letu starosti, za- puščajoč ženo in dve hčerki.

Toliko v civilnem življenju. Sicer pa je bil pesnik in zgodo- vinar ter dramatik. Kot nem- ški dramatik je napisal grozo- vito tragedijo pod Shakespearo- vim vplivom "Miss Jenny Love" (1779), kot nemški pesnik pa zbirko klasicističnih pesmi oseb- nega značaja pod naslovom "Blumen aus Krain" (1781), v kateri pa sta samo dve pogladi iz kranjskih korenin (Turnir med Peganom in Lambergar- jem ter Jasmin in njegova ne- vesta), pa še ti dve sta bili na- peti na boročni leporečni patos. Kot nemški kulturni delavec je bil tudi član prenovljene ljub- ljanske Akademije operozorov (1781), katero je pozdravil kot Agilis z navdušenim govorom. Tedaj pa se je v njem izvršil tudi notranji preobrat iz nem- štvu k slovenstvu, k jeziku nje- gotove matere, ter se je odločil pod Zojsovim vplivom, da se po- sveti pisanju "Kranjske zgodo- vine," ki jo je izdal leta 1783 sicer v nemškem jeziku, pa v slovenskem duhu, toda samo mi- tološko dobo.

"Županova Micka" in njen uspeh

"Županova Micka!" Ni to de- lo slovenskega izvora, temveč je predelan prevod tedaj znane nemške dvodejanke "Die Feld- mühle" avstrijskega komedio- grafa Richterja. Linhart jo je videl sam na Dunaju ter je ni niti mnogo prenejal. Razen nekaj nepomembnih malenkosti je ostalo vse, kakor v izvorniku ter je Linhart samo priredil prevod. Toda tudi kot prevod ima veliko ceno, kajti Linhart ga je podal povsem v duhu slo- venskega človeka ter ga notra- nje popolnoma ponašil. Če jo človek bere še danes (opozarjam na izdajo dr. Šlebingerja v zbir- ki "Oder" iz leta 1923!), se čuti v tem okolju domač, seveda do- mač v okviru tedanjega časa, ko so meščane predstavljali samo še ovlasuljeni plemiči. Zgodba

je namreč tale: Mlada, bogata vdova pl. Sternfeldova v prvem dejanju pojasni mladi, lepi žu- panovi hčerki Micki, zaljubljeni v pl. Tulpenheima, ki se je njej predstavil z izmišljenim ime- nom pl. Schönheim, da ji s taj- nim zakonom, ki ji ga ta plemič obljublja, grozi velika nevar- nost. On je namreč zaročen že z njo, kar se vidi iz prstana, ki ga zdaj nosi Micka, ter bi tako rad obe onesrečil: eno bi vzel zaradi denarja, drugo iz lju- bezni, toda varal bi obe. Zato obe skleneta maščevanje, ki pri- de v drugem dejanju. Mestni plemič s svojim tovarišem Men- kofom in pisarjem Glazkom se vjamejo v past in pridejo k žu- panu — namesto na svojo za- snubitev in prepisovanje, na za- roko Micke s kmečkim fantom Anžetom; v svojo sramoto mo- rata zaročno celotno podpisati kot priči ter na zahtevo Sternfeldov- ke podariti nevesti in ženinu ves denar, ki ga imata. Tudi s Stern- feldovko se zaročno razdre.

To je kratka vsebina te kome- dije v dveh dejanjih, ki je po svoji zgodovinski pomembnosti, ne pa notranji dramski vred- nosti, ki tudi sicer ni slaba, po- stala najslavnejša slovenska igra. Najslavnejša, ker odpira novo dobo v naši kulturni zgo- dovinu ter smo si Slovenci osvo- jili z njo zopet eno kulturno področje, ki ga tedaj še nismo imeli, obenem pa nasočili tudi trdnjavo nemškega gledališča v Ljubljani. Kakor je dognal dr. Bleiweis 58 let pozneje od še ži- ve udeležke prve predstave 28. decembra 1789, so v tede- njem mestnem gledališču pred- stavliali to komedijo člani naj- višje družbe v Ljubljani: župa- na Jako je igral odvetnik dr. Mrak, pozneje c. kr. svetnik na Dunaju, županovo hči Micko Linhartova žena, Sternfeldovsko gospa pl. Garzaroli, žena kan- clista, kmečkega fanta Anžeta odvetnik dr. Piller, Tupenheima lastnik suknarske fabrike v Se- lu pri Ljubljani, sicer Nemec Desselbrunner, njegovega tova- riša Monkofa dr. Makovec, ljub- ljanski zdravnik, izgubljenega pisarja odvetnik dr. Repič, še- petalec pa je bil pisatelj Lin- hart sam. Kakor poroča tede- nja "Laibacher Zeitung" 29. dec. 1789, so imeli ti slovenski igral- ski diletantje velik uspeh. Ta- kolo piše (v prevodu): "Včeraj so naši gledališki prijatelji zo-

pet stopili na gledališki oder in so nam takoj dali prepričujoč dokaz, da ima tudi slovenski (kranjski) jezik dovolj prožno- sti, gibčnosti, poudarka in pev- nosti ter se prav tako kot ruski, češki ali poljski lepo sliši iz Ta- lijinih ust... Županova Micka, prav za prav znana veseloigra "Die Feldmühle," je bila po no- ši popolnoma preienačena slo- venskemu narodu. Točna pre- stava je dala temu delu vso no- tranjo polnost in že znana umet- nost teh igralcev je previšala vse pričakovanje občinstva. Vam, moje dame in gospodje, te družbe, ne bodo hvaležni samo ubožci (igrali so v dobrodelne namene!), temveč tudi ves na- rod bo na vas ponosen in vas bo v letopisih literature ovekoveča- li, rekoč: Tule so bili, ki so po- stavili temelj za izpopolnitev svojega rodne jezika in ga na- pravili uporabnega tudi za o-

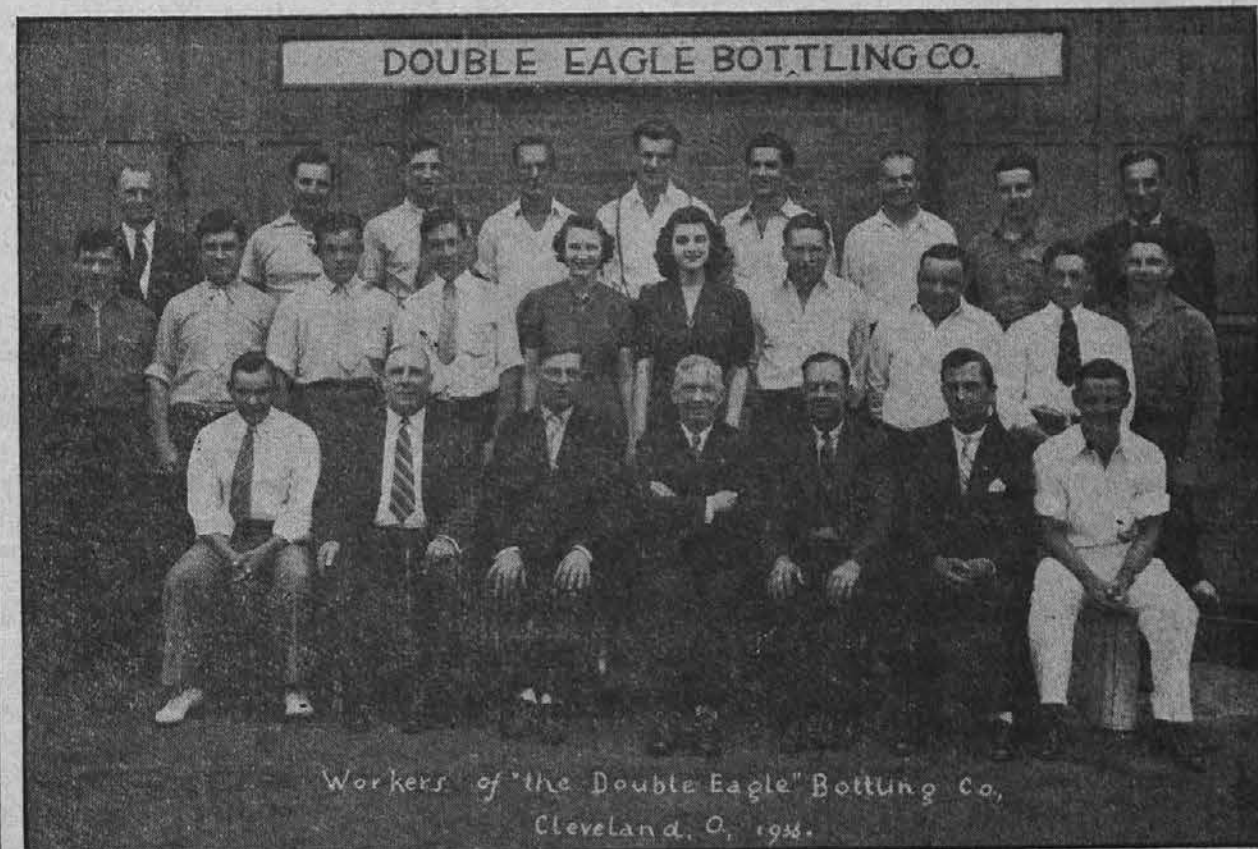
der." "Wochenblatt" istega dne pa je samo registriral, konsta- tirajoč, "da je igra doživela, ka- kor se je naravno dalo pričako- vati, nedeljivo odobravanje ob- činstva." Igra se je ponovila le- ta 1790 z istimi igralci, le enega je nadomestoval grof Hohen- wart.

Tradicija "Županove Micke"

Tako so nemški časopisi že te- daj dali tej predstavi zgodovin- sko vlogo in podčrtali njen po- men, ki ga ji literarna zgodo- vina daje še sedaj. Ja, ne samo literarna zgodovina, temveč vsa slovenska tradicija. "Županovo Micko" so ponovili še drugo le- to, ko je Linhart priredil še Beaumarchejevo "Veseli dan ali Matiček se ženi," drugo sloven- sko igro, veliko bolj prirejeno za naše razmere, veliko bolj Linhartovo osebno delo ter dra- mo veliko večje vrednosti. To- da zgodovinsko prvenstvo priti-

če "Županovi Micki," ki pozneje ni prišla več na slovenski oder 58 let, čeprav jo je pripravljali Smole po Prešernovi zamisli, da jo izda v posebni knjigi in je bila cenzuri že predložena. Toda z narodnim vstajenjem l. 1848 je doživela svoje vstajenje tudi ta prva slovenska igra. Sloven- sko društvo, plod revolucionar- nega leta 1848, jo je igralo 8. julija v korist pogorelcem v št. Vidu pri Ljubljani. In dr. Bleiweis je tedaj pisal v "No- vica" (19. julija 1848): "58 let je preteklo, kar je bila "Žu- panova Micka," poslovenjena od Linharta... prvikrat igrana. Ve- liko Ljubljance je med tem čas- som v Savo steklo, veliko se je medtem na svetu premeknilo, hvala Bogu! de smo po dolžih težavah zopet na tisto stopnjo prišli, na kateri so naši starši že pred 58 leti stali, ko so smeli.

(Dalje na 8. strani)

Zelimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Double Eagle Bottling Co.

IN DELAVCI

6511-19 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, OHIO

HENDERSON 4629

Člani slovenskega grocerijskega in mesarskega kluba v Collinwoodu

žele vsem svojim odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto 1941!

Vsi klubovi člani vam nudijo k prazni- kom znatno znižane cene na groceriji in mesu. Izberite si bližnjega trgovca in kupite pri njemu vse, kar rabite za vašo kuhinjo.

VICTOR BERNOT
16001 Holmes Ave.
BERGOL & OGRINC
412 East 156th St.
JOHN DOLENC
573 East 140th St.
BLAŽ GODEC
1903 Grovewood Ave.
JOE JANZEVICH
542 East 152nd St.
MARY KUHEL
16321 Arcade Ave.
JOE METLIKA
14516 Sylvia Ave.
FRANK KASTELIC
19300 Shawnee Ave.
LEO KAUSEK
15708 Saranac Road
BLAŽ BOLDIN
14401 Thames Ave.
JOE MODIC
315 East 156th St.

JOHN ASSEG
15638 Holmes Ave.
LOUIS PIBERNIK
830 Babbitt Road
JOHN TOMAŽIČ
16821 Grovewood Ave.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE, KER ONI PODPIRAJO VAŠA PODPORA, KUL- TURNA IN PROSVETNA DRUŠTVA TER NARODNE DOMOVE

FRANK CEBUL
14615 Sylvia Avenue
LUDWIG RADDELL
15802 Waterloo Rd.
JOHN SPEHEK
16226 Arcade Ave.

ANTON TEKANČIČ
19302 Chickasaw Ave.
MRS. F. MULLEC
16811 Waterloo Rd.
JOHN SKOFF
1170 East 174th St.
LOUIS URBAS
13705 Grovewood Ave.
JOHN VIDENSEK
486 East 152nd St.
FRED JAZBEC
821 East 222nd St.
JOHN KAUSEK
19313 Keewanee Ave.
SOBER & MODIC
544 East 152nd St.
JOE KUCHAR
15607 Waterloo Rd.
JOE JANES
632 East 222nd St.
JOE PETRICH
27919 Lake Shore Blvd.
J. SETINA
777 East 185th St.

DO YOUR
FEET HURT?OR DO
YOU WEAR
WILBUR COON
SHOES?

THE last word in comfort with complete foot freedom can be yours... you can walk and walk and WALK... in WILBUR COON SHOES. Your feet aren't cramped, the heels don't slip, you can go places and do things without a thought to your feet except for their beauty.

CORN

Can be the sorest things we know... yet are easily avoided.

Wear shoes that fit properly giving ample length and width for all five toes with snug arch and heel.

FREE TREAD SHOES do fit perfectly all over.

Try on a pair and see for yourself. No obligation to you.

Wilbur Coon
FREE TREAD SHOES

Louis Majer

6410 St. Clair Ave.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

ANTON KOROŠEC

BONDED WINERY

6629 St. Clair Avenue

Priporočamo, da si nabavite za praznike dobro vino pri nas.

Vesele božične praznike in srečno Novo Leto!

EDWARD J. KOVACIC

Vsem Slovencem in Hrvatom želim prav vesele božič in srečno novo leto.

FRANK STRUMBELY

Stavbeni kontraktor

Bishop Road - Tel.: Hillcrest 140 W 6

Zakaj bi plačevali rent? Mi vam preskrbimo HOLC Government Loans ter napravimo hišo od \$3,500 naprej. Plačate pa manj kot rent in še dom bo enkrat vaš. Pokličite nas, da vam damo več pojasnila.

Največja zaloga

obuval na St.

Clairju

We Fit by X-Ray

Vesel Božič in srečno Novo leto želim vsem odjemalcem, prijateljem in znancem!

Trgovina finega
obuvala

TERMITI GROZE UNIČITI ČLOVEŠTVO

Na naši zemlji je živel in izumrlo že nešteto živali. V pradedni so se plazile po zemlji orjaške kuščarice in se borile z velikanskimi škorpioni. Nad močvirji pa so letale velike žuželke. Medtem ko se je pestro rastlinstvo razraslo tam, kjer so bili poprej nepredirni gozdovi, ki so se bili zaradi silnih potresov pogrezali v zemljo in se pozneje spremenili v premog, so zavladali nad zemljo orjaški zavri in leteli zmaji so napolnili ozračje. Največje živali na svetu so bile nad 30 m dolge in so tehtale najmanj 40 ton. Pa ni jim bilo usojeno, da bi dolgo živele. Neizprosna usoda jih je obsodila na izumrtje.

Usoda žuželk pa je bila drugačna. Žuželke so se razširile po vsem svetu in niso izumirale. Danes poznamo nad 600.000 različnih vrst žuželk.

Učenjaki se trudijo, da bi rešili uganko, zakaj je usoda žuželk drugačna od usode velikih živali, toda njih prizadevanje še ni rodilo pravega uspeha. Brezuspšen je tudi trud učenjakov, da bi prirodi izrgali skrivnost o mrzli svetlobi, o svetlobi namreč brez vročine, kakršno najdemo pri nekaterih žuželkah, na primer pri nekem južnoameriškem metulju. Če prinesemo trideset do štirideset teh metuljev v temno sobo, se začnejo svetiti tako močno, kakor bi prostor razsvetljevala sveča. Neka svetilka joča se snov, ki je v njihovi krvi, povzroča to svetlobo ob prav nizki toplini. Nekateri žuželke izžarevajo raznobarno svetlobo. En sam tak metulj sveti tako močno, da ob tej svetlobi lahko celo čitamo.

Znanost si prizadeva doseči hitrost, ki bi presegala hitrost zvočnih valov. Kakor so dognali učenjaki, more tako zvana ognjena muha preleteti nad 340 metrov v eni sekundi. Šele v zadnjem času je človeški razum premagal čas in daljavo z radijskimi poročili, ki preletijo pot okrog sveta v eni sedmimi sekundami. Nekateri žuželke so se že zdavnaj sporazumevale s pomočjo elektromagnetičnih valov. Neki učenjak je napravil zelo zanimiv poizkus. Ujel je dva metulja, samca in samico. Samca je odnesel nekaj kilometrov proč in ga izpustil. Ta je nekaj trenutkov ostal negiben, le tipalke je nemirno obračal na vse strani. Prav kmalu pa se je dvignil v zrak in zletel naravnost k svoji tovarišici, ki ga je čakala. Ali je s tipalkami ujel hrepeneči klic tovarišice? Nemogoče, so ugovarjali nekateri učenjaki, razdalja je prevelika. Učenjak pa je dokazal, da zadostuje milijonski del konjske sile za radijsko oddajo na daljavo 7 do 8 km.

Po teh odkritjih si človek želi še jasnejših dokazov. Zakaj bi ne povečali moči naših čutov s pomočjo posebnih priprav? Izredno močan radijski sprejemnik bi nam mogel odkriti v navidezno tihi prirodi razne reči, za katere zdaj ne vemo. Slišati bi mogli glasove in stokanje

majhnih bitij, ki živijo okrog nas.

Zal z zdajšnjimi sprejemnimi aparati še ne moremo sprejemati elektromagnetične valove, ki jih oddajajo žuželke, ker znaša dolžina teh valov komaj kakšen milimeter. A prve poizkuse v tem smislu sta že naredila dva učenjaka. Vsakdo, ki ima zelo občutljiv radijski aparat, lahko predre v podzemsko kraljestvo mravelj in termitov. Slišal bi nešteto različnih glasov. Toda kdo more razumeti skrivnostno govorico malih bitij! Niti torej življenje teh drobnih bitij čisto tiho, kakor smo še nedavno domnevali. Če se bo učenjakom nekoč posrečilo posneti na zvočni film to življenje, nam bo marsikaj jasnejše, česar zdaj še ne razumemo.

Če bi nam film mogel pokazati, kaj se godi v svetu termitov, bi videli velikansko vojsko, ki grozeče koraka, da si osvoji zemljo. Posastne množice bojnikov, katere žene skrivnostna sila, se pripravljajo, da poplavijo našo zemljo. Nihče jih ne more zadržati. Kjer se termiti pojavijo, jih ni mogoče več ugonobiti.

Nekateri učenjaki pravijo, da je ta vrsta žuželk določena za nadoblast nad drugimi bitji. Zgradbe teh čudovitih živali so trdnjše od onih, ki jih zgradi človek, in dosežejo višino šestih do sedmih metrov. V sorazmerju s svojo velikostjo bi moral človek graditi stavbe, visoke do dve kilometra. Zgradbe termitov so tako trdne, da jih more razrušiti edino dinamit. V tropičnih krajih najdemo kar mesta samih zgradb termitov. Severna Rodezija in Katanga sta po trditvi nekega učenjaka bolj deželi termitov kakor pa ljudi. Stavbe termitov so zgrajene iz zelo trde tvarine, ki jo posamezni termiti izdelujejo sami. Vso zgradbo prepletajo neštete hodniki in kanali, ki služijo za zračenje in urejanje toplote v podzemlju.

Plodovitost termitov je naravnost neverjetna. Kraljica, ki leži v kraljevski sobi, neprestano leže nove ličinke, do 30.000 na dan, 10 milijonov v enem letu, 100 milijonov v desetih desetih letih, kolikor časa približno živi. Trdnjavo branijo nepregledne trupe vojščakov, izmed katerih je vsak podoben majhnemu bojnemu vozu. Celjisti termitskega vojščaka so tako močne, da morejo zdrobiti celo kovino. Na čelih imajo termiti rogove, skozi katere spuščajo strupeno tekočino. Nič se jim ne more ustaviti, vse zgrizejo in zdrobijo, celo svinec. V pristanšču El Ferrolu so uničili celo ladjo. Do nedavnega so učenjaki domnevali, da živijo termiti le v vročih krajih, toda pred nekaj leti so ugotovili, da počasi napredujejo tudi proti zmrznemu pasu.

Posebna vrsta termitov hoče zavojevati Evropo. V nekaterih italijanskih mestih so ti termiti napravili že velikansko škodo, posebno kjer so vdrl v knjižnice in muzeje. Tudi iz Francije

prihajajo podobna poročila. Znanost si prizadeva, da bi zavrla pohod tega strašnega sovražnika z ognjem in z raznimi strupi, a ves trud je brezuspešen.

Ali se človek, ki je iznašel tako raznovrstno orožje, da ubija sočloveka, ne bo mogel ubraniti te strašne šibe, ki uničuje vse, kar on ustvarja? Sila termitov je takšna, pravijo nekateri črnogledi učenjaki, da grozi od njih ugonobitev človeka. Toda termiti imajo svoje sovražnike. To so mravlje, ki so njih sorodnice. Med termiti in mravljami se vrše hudi boji in se še ne ve, kdo bo zmagal.

POLJUB NA SILVESTROV VEČER

(Nadaljevanje z 2. strani)

zneje bo že razumel in ji odpustil...

Prvi udarec ure: luč je ugasnila. Maria je tiho vprašala:

"Pepito?"

Oglasil se je: "Maria, si ti?"

"Da, jaz sem," je odgovorila. Tedaj jo je zgrabilo dvoje močnih rok, dolg in strasten poljub. Objela ga je, da je ne bi spet izpustil in kakor iskra jo je spreletelo, ko je pomislila, da bo v tem poljubu izdajalec našel smrt.

Ura je odbila zadnji udarec polnoči, luč je vzplamtela. Maria je od groze vzkriknila, ko je zagledala pred seboj Pedrov obraz. Smrtnobleda se je iztrgala iz njegovega objema. Slišala je še dva strela, potem je kakor iz daljave videla ljubljeno, s krvjo obliko slavo in te obupno prosiče oči... Onesveščena je padla na njegovo truplo.

Usodna pomota se je kmalu razjasnila. Pedro se je v temi prikradel k Mariji. Svojo ljubosumnost je moral plačati z življenjem. Ko se je Maria zavedla, je iztrgala Fernandezu samokres iz roke in ustrelila Pepita.

Obлак je zakril mesec in zabrisal napis na križu. Na zvoniku je odbilo eno, po ulicah so vriskali ljudje in nazdravljali novemu letu.

"Amigo, zakaj me zapuščas?"

je pel nekdo ob spremljevanju kitare.

"Amigo, ne veš, da te ljubim?"

Zakaj greš od mene, moj dragi,

in puščaš mi strto srce...?

Jerca

V ZRAKU JE PADEL IZ LETALA IN SE SPET UJEL NANJ

Letalski kapitan Headly iz Chicaga je imel v bivši svetovni vojni nenavadno srečo. Dne 6. januarja 1918 leta je letel z letalom nekaj tisoč metrov visoko nad nemškimi postojankami na zapadnem bojišču. Pri napadu na neko mesto je po nesreči padel iz letala, kakšnih 2000 m niže pa je spet sedel vanj. Čisto naključje mu je rešilo življenje.

MI SMO V POSLUGO DRUGIM

Voščilo

Vesele božične praznike... srečno Novo leto... in hvala tudi... za vaše prijateljstvo... za vašo naklonjenost... in za mnogo slučajev, ki ste nam jih dali, da smo bili v poslugi vam.

S srcem, kipečim hvaležnost... in dobre volje... vam mi podajamo... iskrene želje... da boste imeli vesel božič... in tudi srečno Novo leto... da vam Novo leto prinese mir... veselje... in polno izpolnitev vaših nad in želj.

LOUIS FERFOLIA

SLOVENSKI POGREBNIK

3515 East 81st Street

9116 Union Avenue

Michigan 7420

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

BRUSS RADIO SERVICE

6026 ST. CLAIR AVENUE

ENDicott 4324

Pri nas dobite okraske in luči za božično veselje. Polna zaloga lepih igračk za Miklavža.

KOVIC HARDWARE

17218 GROVEWOOD AVENUE

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

JOE ZALOKAR

911 ADDISON ROAD

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

Pri nas vam postrežemo z dobrim pivom, vinom in zganjem. Se priporočamo za obisk.

Prav vesel božič in srečno Novo leto 1941 želi vsem

STOPAR HI SPEED SERVICE

Frank Stopar, lastnik

EAST 185th ST. vogal SHAWNEE AVE.

Se priporočam.

W. KLOPOTOWSKI

Mesnica in grocerija

6901 ST. CLAIR AVENUE

HEnderson 6638

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem.

Želim prav vesele božične praznike in srečno Novo leto 1941 članstvu Dr. Carniola Tent,

št. 1288, The Maccabees

in delničarjem S.N.D.

IVAN TAVČAR, tajnik

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

THE OHIO FURNITURE AND MUSIC CO.

6323 ST. CLAIR AVENUE

ENDicott 5016

Louis A. Shainkar, Mgr.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem, prijateljem in znancem!

Race's Dairy & Ice Cream Co.

1028 East 61st St. HEnd. 1786

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

THE LAKE ERIE BUILDING MATERIAL CO.

Ralph J. Jones, Pres.-Treas.

Office & Yard: 5459 Hamilton Ave.

One block NW of E. 55th and St. Clair Ave.

Phones: HEnderson 5080 — HEnderson 5081

Night Phone: CE 0888

All Stock Kept in Warehouse Under Roof

Grade-Marked, Quality Material

42 Years Your Neighbor

*Merry Christmas and a Happy New Year
To All Our Friends*

MR. & MRS. STANLEY and GERALDINE MAHNIC

15302 WATERLOO ROAD

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

JOHN TRČEK

15606-08 HOLMES AVENUE

Gostilna in slaščičarna

Dobro pivo in vino in grocerija

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

ROSEDALE DAIRY

Milk From Approved Dairy Farms
1083 EAST 68th STREET
HEnderson 4926

James J. Macerol, Prop.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

DIXIE BEDDING MFG. CO.

6631 ST. CLAIR AVENUE
HEnderson 1196

Reliable Renovating Service
We Clean Rugs and Carpets

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Pri nas imamo polno zalogo darila za moške, ženske, in otroke; igrače; nogavice; spodnje obleke; cosmetics; gift wrappings; dekoracija za drevesa; luči in druge reči. — Se splača, da kupite pri

TAYLOR VARIETY

5c and 10c to 1.00 trgovina
6714-16 ST. CLAIR AVENUE

LOUIS J. PRINCE

1209 Norwood Road

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo, da nas obiščite za praznike. Imamo veliko zalogo za praznike.

Za zločincem manjka sled

"Zločin se je zgodil okoli pol dneva. Pri raztelesenju so našli devetmilimetrsko kroglo. Za zločincem manjka sled. Vsa poročila, ki bi mogla pomagati k izsleditvi zločinca..."

Glas v zvočniku je bil hladen in stvaren. Torsten je aparat zaprl. Vse v sobi je utihnilo. Zunanaj je padel mrak na ceste in mesto.

"Manjka sled..." je tiho rekel in se nekoliko nasmehnil. Zanj je to dejanje pomenilo veliko sprostitev. Marlena je bila mrtva. Nikakšnega kesanja ni čutil. Dostoj se je samo malo bal, da je storil kaj nepredvidnega, kar bi ga bilo moglo izdati. Tudi to je zdaj minilo. Saj so povedali, da manjka za zločincem sled. Dolge tedne je pravljajal ta strel, vse je premislil, preudaril je, kaj mora vse storiti, da ga ne odkrijejo, dokler ni včeraj svojega dejanja opravil in se polastil pisem, ki bi mu mogla biti nevarna.

Vzel je orožje iz žepa, ga potelhal v roki in nabil. Imel ga je za poslednjo pomoč, če bi mu prišli na sled. Zdaj te pomoči ne bo več potreboval. V parku bo zagnal orožje v prekop.

Torsten je spravil orožje v žep in se vrnal pred ogle dalom. Neukrotljiva življenjska sila se je ga polotila. Globoko se je oddahnil. Zdaj je že vse minilo. Ubil je človeka. Moralo je tako biti. Zaradi Eveline... Zagledal je njen rdeči klobuček na cesti. Hlastno si je obledel plaš, vzal klobuk in rokavice, zapustil stanovanje. V mraku veži mu je dekle prišlo nasproti. Objel jo je pritiskal k sebi, da je skoraj kriknila. Evelina ne bo dobila nobenega pisma! Zadnjič mu je Marlena grozila, da bo pisma poslala njej in ji vse izdala. Da ima otroka z njim, da jo je zapustil zaradi Eveline.

"Evelina," je tiho rekel, "mala Evelina."

Z roko v roki sta šla po cestah. "Tako ti si danes, Andrej," je reklo dekle in se mu nasmehnilo. Potem sta zavila proti parku. Nekaj ga je prijel, nekakšno čudno hotenje, da se mora takoj iznebiti orožja.

"Najino stanovanje bo kmalu pripravljeno. Starši so bili že včeraj tu," je rekla Evelina.

Starši... stanovanje... Evelina... Nerazločno je poslušal njene besede. Nič več se ne bo mogla Marlena vsiliti med njega in njo. Za grmovjem pred sabo sta videla betonski zid prekopa.

Pred njima je bila voda. Brez ledu. Zdaj bom moral samo poslati dekle naprej. Nerazločno je čutil skozi hladni žep obrise orožja.

Skoraj temno je bilo okoli njiju. Evelina se ga je še tesneje oprijela. Pred njima so se pokazale sence. Šele po glasu je Torsten spoznal, da sta tam Peters in njegova mlada žena. Peters je delal s Torstenom v isti pisarni.

Skupaj so šli dalje. Proti svetilkam v daljavi. Tam so bila razsvetljena okna velikega hotela v parku. Sabina in Evelina sta šepetali in se tiho smejala. Torsten je prijel Petersa in zaostal za njim, za nekoliko ko-

rakov. ženski pred njima sta bil kakor dve črni vitki senci.

Torsten ni bil vesel. Orožje v žepu ga je žgalo in tiščalo. Pri prekopu bi ga bil moral odvresti. Zdelo se mu je, da mu je nekakšna čudna temna sila branila, da tega ni storil.

Ženski sta šli v kavarno. Moža sta morala stopiti za njima. Toplota jima je udarila v obraz, znašla sta se sredi smeha. Vmes sta ujela tuj glas iz zvočnika. Torsten je obstal in se zastrmel v kot, kjer je stal aparat.

"Pri raztelesenju so našli devetmilimetrsko kroglo. Za zločincem manjka sled. Vsa poročila, ki bi mogla pomagati k izsleditvi zločinca..."

"Andrej!" Evelina je stopila k njemu. Zbral se je in jo pogledal z nemirnimi, vprašujočimi očmi.

Glasba je začela igrati. Zaplesala sta. Vmes spet glas iz radijskega aparata. Ko se bo vračal, bo zagnal revolver v prekop... Dekleta so šepetala, se smejala. Zdaj ga je nekaj začelo iznenaditi motiti. Ni mu šlo prav v račun. Evelina se mu ni zdela vredna tega dejanja. Samo zaradi nje je ustrelil Marlena. Tako resno je vzela Evelino, da se je bal pisem, ki jih je bil nekoč pisal Marleni...

"Evelina, poslušaj me!" ji je rekel. "Če bi bil kdaj ljubil kakšno drugo dekle in imel, reci mi sina... Ka bi ti k temu rekla, Evelina?"

Mala Evelina se je nasmehnila.

"Neumnost. Andrej! Zakaj pa to govoriš?"

"Če bi bilo tako..."

Njen nasmeh je počasi zamrl. Opazil je to. Nekdo ga je sunil. Niti opazil tega ni. Vse poln neke neznane neizmerne napetosti je čakal na njen odgovor.

"Ne bi bilo tako hudo, Andrej," je rekla Evelina. "Kar povej mi, kako je bilo temu dekletu ime?" Nasmehnila se je. "Ali ne bi bil tudi moj sin? Ali si bil zaradi tega danes tako tih?"

Neizmerna praznina je nastala v njem. Plesne glasbe je bilo konec. Na svoje prostore so šli. Zastonj je bil njegov strah zastoj je bil njegov zločin.

"Kako ji je bilo ime?" je tiho še enkrat vprašala. Obotavljal se je. Nikoli ji ne sme povedati imena.

Dvignil je glavo. Nad njim spet glas iz zvočnika:

"Pri raztelesenju so našli devetmilimetrsko kroglo. Za zločincem manjka sled..."

Orožje v žepu! Mora se ga iznebiti. Počasi je vstal: "Za trenutek mi oprostite!"

Že je šel od nje, pa se je spet vrnil. "Marlena ji je bilo ime," je še rekel in potem kar pobegnil.

Našli so ga ob prekopu. Mrtvega. V revolverju sta manjkala dva strela, dve devetmilimetrski krogli.

Jean Marat.

Zakaj so Gruzinke najlepše ženske

Po svetu slovi lepota Gruzink. Izmed vseh gruzinskih žensk so pa najlepše one v mestu Goriju, stoječem ob cesti, ki drži v Tiflis.

Staragruzinska pravljica pravi o vzrokih lepote Gruzink tole:

"Alahu se je nekač zahotelo pomnožiti nebeški harem z najlepšo prebivalko zemlje in zato je naročil enemu izmed svojih svetnikov, Mehdi Aliju, o katerem je bilo znano, da se dobro razume na ženske, naj se spusti na zemljo in mu privede devetkrat devet najlepših deklet.

Svetnik je prav rad krenil na zemljo. Šel je najprej v Grčijo, kjer je izbral devet najlepših deklet. Potem je krenil v Italijo in tudi tam je izbral za Alaha devet slovečih lepotic. Isto je storil v Španiji in Franciji.

V Angliji je zagledal med drugimi tudi kraljevo hčerko. Bila je vitka kakor steblo lotosa, lasje je imela pšenične barve, nje oči so bile zelenkaste in globoke kakor gorsko jezero, ustne rdeče kakor granatno jabolko, a njena polt je bila tako nežna in svetla kakor beli cvet rože.

Ker mu je taka lepota še manjkala in ker je mislil, da bo z njo posebno ustregel Alahu, ki mu bo za to uslugo hvaležen, je princoso ugrabil.

Angleški kralj je pa kmalu opazil ugrabitev in začel je Alahovega svetnika preganjati z močnim brodom. Toda Alah je poslal na morje tako hudo nevihto, da so pljuskali valovi tako visoko, da niso Angleži ničesar videli. Tako je mogel Alahov odposlanec odnesti svoj plen in pobegniti z njim v Nemčijo.

Tam si je spet izbral devet lepotic in krenil z njimi na Češko, potem pa dalje v Avstrijo, na Madžarsko in Hrvaško.

Povsod si je izbral devet najlepših deklet. Slednjič je ves ta Alahu namenjeni harem natovoril v Gruzinijo na ladjo. Tu je našel Alahov odposlanec za svojih devetkrat devet najlepših deklet zavetišče v mestu Goriju, stoječem ob reki Kuri ob cesti, ki drži v Tiflis. Ker so pa bile lepotic od dolgega potovanja utrujene, jim je privoščil Mehdi Ali nekaj dni počitka, da bi stopile pred Alaha spočite.

Lepota je pač lepota, toda lepša in slajša od nje je vsemu vladajoča ljubezen.

Zgodilo se je, da se je Mehdi Ali med počivanjem zaljubil v devetkrat devet deklet, namenjenih Alahu, kajti bile so očarljivo lepe, razen tega pa še po njegovem okusu, saj jih je bil sam izbral.

V mestu Goriju je najel Alahov odposlanec veliko hišo in tla ženskih sob je pokril z dragoceni preprogami in blazinami. Ker si pa ni mogel zapomniti devetkrat devet tujih imen, je klical vsako lepotic za srčka. Vsak dan se je trikrat globoko sklonil proti vzhodu in zaklical: "Kakor je Alahu po volji!"

To njegovo početje pa seveda Alahu ni bilo po volji. Videvši devetkrat devet sebi namenjenih veselih lepotic, kakso se sešele na preprogah, pred njimi pa steklenice žganja, sklade svinjine, trdo kuhana jajca in druge dobrote, a sredi njih v oblakih dima nasmehnjana in razigranega svetnika, je sešel dneve življenja Mehdi Alija na zemlji.

Devetkrat devet lepotic je pa ostalo v mestu Goriju, stoječem ob cesti, ki drži v Tiflis. In postale so pramatere najlepših žensk na svetu."

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
želijo vsem, ter se toplo priporočajo za naklonjenost v
letu 1941 sledeči

ČEVLJARJI

HARRY GRIFFIN

15707 Waterloo Road

FRANK DACAR

17308 Grovewood Avenue

FRANK MARZLIKAR

16209 St. Clair Avenue

AMERICAN SHOE REPAIR

D. Modica

642 East 185th Street

MICHAEL UREK

18613 St. Clair Avenue

FRANK ZAUBI

17436 St. Clair Avenue

MATH ZABUKOVEC

16817 Waterloo Road

TONY ZUPANCIC

524 East 152nd Street

MAX PERLMUTTER

755 East 152nd Street

Merry Christmas and a Happy New Year!

ANNIE'S BEAUTY SHOP

6528 ST. CLAIR AVENUE

HEnderson 9559

Anne (Cirnski) Schuster, Owner and Operator

STANDARD WELDING CO.

5364 ST. CLAIR AVENUE

Welding on Tools, Dies and Fixtures
Commercial and Industrial

HEnderson 2412 Ob večerah KEmore 2512-J

Louis J. Vargo

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

SEME'S CAFE

6507 ST. CLAIR AVENUE

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

Se priporočamo za obilen obisk. Postregli bomo z dobrim pivom, vinom in žganjem in dobrim prigrizkom.

GLEN PARK CAFE

MARTIN IN MARY KOZAR

Gostilna

1049 East 185th Street

Želimo vsele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

Na razpolago imamo vsakovrstno žganje, 6% pivo in vino. Cigare, cigarete in druge potrebščine. Se priporočamo za obilen obisk.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

DEMSEAR BUILDING CO.

General Contractors

J. DEMSEAR

15723 WATERLOO ROAD

KENMORE 7177

Res.: 436 E. 124th St. GLEnvile 1747

from

ARROW RULING AND BINDING COMPANY

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

ZLATE'S MEAT MARKET

704 East 140th St.

Pri nas dobite vedno najboljše, sveže in prekajeno meso. Se priporočamo vsem Slovencem in Hrvatim.

Vesele božične praznike in zadovoljnosti polno Novo leto, želi vsem

FRANK LAURICH

15601 Holmes Avenue

COMPLETE FOUNTAIN SERVICE

CANDY AND TOBACCO

MULberry 9467

Ako rabi vaša hiša barvanje, zunaj ali znotraj ali pa če hočete papirati vaše sobe, se obrnite do nas. Vedno prvovrstno delo.

VICTOR PETERCA

UNJSKI KONTRAKTOR

17724 Grovewood Ave.

Naš telefon: IVanhoe 5693 W.

Prav vesele praznike in srečno Novo leto želita vsem

Voščimo vesele božične praznike in srečno Novo leto, rojakom širom Amerike in tudi v stari domovini!

BRIDGE TAVERN

694 East 152nd Street

MULberry 9455

V naši restavraciji dobite vedno najboljša domača jedila in dobro pivo. Veliko prostora za veselice, svatbe in domače zabave.

MR. IN MRS. JOSEPH PLEVNIK

Praznujte božič v lepo, toplo zakurjeni sobi. Pri nas dobite vedno premog najboljše vrste

PHILIP ZELE, lastnik

ZELE COAL CO.

18320 Lanken Ave.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

IGNAC KOPRIVEC:

MESTO JO JE POŽRLO

Gregorčeva želarija v župe-
tincih sicer ni bila velika, ven-
dar pa je zadoščala za preživ-
ljanje osmih ljudi, če po nak-
ljučju setve ni bila toča, ali če
letina ni bila izredno slaba. Pro-
dajati seveda z nje ni bilo kaj,
zato je gospodar hodil po svetu
delat kot tesar, da je lahko od-
rinil denar za davke, da je oble-
kel otroke, ko so bili še manjši,
in da je z zaslužkom popravljaj
tudi bajto, v kateri so stanova-
li, in gospodarsko poslopje.

Ni hodil rad po svetu, kjer je
bil odvisen od naklonjenosti
mojstrov in delodajalcev, zakaj
kmet, ki je vajen široke svobo-
de, v kateri živi, odvisen le od
matere narave, se težko navadi,
da mu kdo ukazuje, ali ni se da-
lo pomagati. Poleg stiske, ki ga
je gnala po svetu, je tlela v
njem še živa sla po povečanju
grunta. Hotel je še dokupiti to
in ono, kar bi prav za prav še
moral imeti. Ko bi bilo dokup-
ljeno to in ko bi dorasli otroci,
je nameraval ostati doma za
zmerom. Zavest, da se bo za ne-
kaj let lahko ustalil na gruntu,
kjer bo oral, sejal, vozil s svo-
jo živino, kjer bo sam svoj gos-
pod, mu je osladila marsika-
tero uro, ko je daleč od sanjal o
svežih brazdah zemlje, ki jih
pomladi obrača plug in izpod ka-
terih prihaja vonj po gnoju, po
zemlji, pomešan med seboj v
opojno dišavo. Koliko stotisoč-
krat so mu šle misli med letom
domov! Vse delo na gruntu je
spremljal v mislih.

Sleherno pismo, ki ga je pisal
domov, je bilo polno ljubezni in
skrbni do grunta. Kako uspeva
setev, je spraševal. Kako kaže
na travnikih krma, in če se je
krava po sreči otelila. Nikoli ni
pisal o sebi ali kaj mnogo spra-
ševal po otrocih. Zanj je bila pr-
vo zemlja; če je bila rodna ta,
so uspevali tudi otroci. Otrok je
kakor pes, bolj ko ga božati in
vlačiti po rokah, slabši je. Samo
da je sit, pa bo rasel, čemu še
čenečati okrog njega ko baba.

Ko je prišel ob svetlih do-
mov, je bila njegova prva pot
po gruntu. Sleherni ogon njive
je obšel z očmi, slehernemu cve-
tu krompirja se je nasmehnil,
in če preklja pokraj fižola ni
stala ravno, jo je zravnal ter za-
sadi krepkeje v zemljo. Zvečer,
ko je zvonilo zdravomarijo, je
smuknil navadno v gorico, ki je
bila nad hramom. Skril se je
med lepo razvijajoče rozge in
tam je pomolil. Zahvalil se je
bog za srečo, ki jo ima pri
gruntu, pri živini in pa zato, ker
postavljajo otroci že sposobni za
delo.

Ali otroci so bili do grunta
razpoloženi drugače kakor on.
Niso doumeli svobode, ki je last-
na kmetu, in obdelovanje zemlje
so smatrali za manjvredni po-
sel.

Prvi je odšel od doma najsta-
rejši sin. Sprl se je bil z očetom,
češ da se hoče oblačiti bolje, da
ne mara v hlačevinasti obleki v
cerkev, druge pa da si z delom
na gruntu ne more zaslužiti. Šel
je v mesto v tvornico. Oče mu ni
brnil, le dajal mu je, da se bo
še kesal, ko pride k pameti.

Prihodnje leto o veliki noči pa
se je zgodilo tako s hčerko, z
Liziko. Tudi ta je zasovražila
grunt, ki baje zahteva od člove-

ka preveč truda. Tudi ta je šla v
tvornico, kjer je delavcem od-
merjeno delo na ure in kjer je
plača tolikšna, da se človek po-
šteno obleče ter se še včasih
lahko tudi nekoliko povese. —
Tam ni blata in solnčne pripeke,
ni žuljev in potnih srag, ki raz-
jedajo v letnem času kmetu ko-
žo; tam je vse lepo, ob tednu pa
dobi človek plačo. Tako vsaj so
ji povedali, pa je šla. Nora bi
bila, če bi ne izrabila prilike.

Nekaj mesecev je bila zapo-
slena v tvornici za izdelovanje
nogavic. Delo je bilo sicer snaž-
no, ali zaslužek je bil pičel. Ga-
rali so na akord in ona, začetni-
ca, se je odrezala slabo. Zmerom
se je tolažila, da se bo to popra-
vilo, ko postane spretnejša. Po
štirih mesecih pa je tvornica za-
radi gospodarske krize skrčila
svoj obrat in Lizika je bila brez
posla.

V prvem trenutku se je spom-
nila doma. Mnogokrat je že mi-
slila nanj v teh mesecih in hu-
do ji je bilo, da ga je zapustila.
Spoznala je, da je kmečko živ-
ljenje prav za prav lepše od te-
ga v hrupu in brnenju strojev
potekajočega, od življenja, ki je
zavisno od tolikih okoliščin, pa
je zahrepenela po domu.

Tokrat huje kakor kadarkoli
prej, ali zmerom ji je vstal pred
očmi lik njenega očeta, kako jo
gleda hladno, tuje, ter ji pravi,
da naj le gre, samo naj se ne vr-
ne več na grunt, dokler živi on.
Sram je je bilo tudi pred ljud-
mi v fari. Posmehovali se ji bi,
pa je rajši ostala v mestu.

Mesec dni je iskala službo, se
prebijala, kakor se je pač zna-
la, dokler ni dobila dela v tvor-
nici čokolade. Po šestih tednih
je prišla tvornica v stečaj in Li-
zika je bila znova na cesti.

Gospodarska kriza v deželi je
takrat dosegla svoj vrhunec.
Stotine brezposelnih so romale
po cestah, prošle, kradle in tej
vojski se je pridružila tudi ona.
Toda beračiti jo je bilo sram,
domov pa tudi ni hotela.

Preostala ji je tedaj ona sra-
motna, grenka pot, na katero
zaide toliko kmečkih deklet, ko
izgube v mestu delo. Po večerih
je zahajala v kavarno, opozar-
jala moški svet, ki je imel kaj
pod palcem, nase, dokler ni po-
stala kavarniška lahkoživka, ki
jo je poznalo pol mesta. To ji je
donašalo obilo dohodkov. Obla-
čila se je lepo, imela je elegant-
no stanovanje. Tu pa tam je po-
slala kak stotak tudi domov, da
bi jim pokazala, kako ji gre.

Dve leti že ni bila doma. Za
veliko noč v tretjem letu pa se
ni mogla ubraniti hrepenenju
po domu.

Pozno je bila to leto velika
noč in narava se je že prebudila.
Listje bukev je pregrnilo s svo-
jo zeleno barvo gozdove in kak-
šna zgodnja sliva je bila že v
cvetu. Lizika je vso to lepoto,
dihajočo iz podeželja, primerja-
la s puščobo mesta in hudo ji je
bilo. Če bi mogla, bi ostala do-
ma, ali predaleč je že zašla. Če
bi jo kakšno dekle v fari vpraša-
lo, kako ji svetuje glede mesta,
bi jo odvrgla od matere. Naj le
ostane doma, bi ji dejala, naj ne
hodi z gruntu v svet, ki je gra-
bežljiv in zahrbtn.

Na veliko soboto popoldne je
družina sedela pri mizi. Mati se

je bila vrnila od velikonočnega
blagoslova. Razgrnila je košaro,
narezala na mizo blagoslovljene-
ge mesa, da bi se zdaj, ko ni več
posta, pošteno najedli. Lizika je
pripovedovala, kako živi v me-
stu, kaj dela in kako se ji tam
zdi. Očeta je zanimalo.

Nekdo je potkal na vrata, in
trenutek nato sta vstopila žan-
darja. Vsi so se ozrli na njiju
presenečeni in vprašujoče, za-
kaj navada, da bi žandarji ho-
dili po hramih še na veliko so-
boto. Lizika pa je vstala.

"Lahko gremo!" je dejala in
ona dva sta se obrnila, da bi od-
šla. Družina je obsedela za mi-
zo trda od presenečenja, le oče
je skočil pokoncu. Hotel je iz-
vedeti, kaj se je zgodilo. Niko-
gar od njegove družine še niso
preganjali žandarji, zato hoče
vedeti, kako je prišlo do tega.

Povedala sta mu, kak posel
ima njegova hči v mestu, in da
je pred kratkim ukradla trgov-
cu, ki je prespal noč pri nji,
večjo vsoto denarja.

"Pravil sem ti, ne zapuščaj
grunta, ki nikoli ne izda tistega,
kdor ga ljubi, in ne hodi v me-
sto, ker ono rado požre dekle s
kmetov, pa nisi ubogala, zdaj pa
nosi, kar si si naložila", je grmel
nad njo oče, potem pa je zalo-
putnil za njo vrata, sedel za mi-
zo in jedel dalje, ne da bi se še
ozrl za njo.

Od takrat se ni več vrnila.

JAPONCI IMAJO ČUDNE NAVADE

Poleti pritiska na Japonskem
tako huda vročina, da se ljudje
skrivaajo pred njo, kamor le mo-
rejo. Tudi potnikom na železni-
cah ne prizanesa. V vlakih ne
odlože samo klobukov in čevljev
temveč tudi obleko, da se vozijo
mnogi skoro nagi. Evropeci se
seveda temu čudijo, kajti na ev-
ropskih železnicah bi potnika
kaj hitro pognali iz vlaka, če bi
se v njem slekel. — Zanimivo je
tudi gledati Japonce, kako je-
do. Čmokaajo namreč tako nav-
dušeno, da se sliši daleč nao-
krog. S tem izražajo svoje za-
dovoljstvo z jedjo. Tudi pijačo
požirajo tako, da se sliši vsak
požirek. To je neke vrste vljud-
nost.

NEŽNI SORODNIKI

V Quaregnonu blizu Monsa v
Belgiji, živita dva upokojena
uradnika v starosti 65 in 69 let
v dveh sosednjih hišah. Moža sta
si brata, a se ne moreta trpeti.

Nekega dne je uspelo enemu
izmed njiju, da je njegov pes
usmrtil bratovo mačko. Bratovo
maščevanje je bilo temeljito. V
nedeljo je počakal z velikim
pasjem bičem pred cerkvenimi
vrati. Ko sta brat in njegova
žena stopila iz cerkve, je planil
nanju in ju z bičem pred vsemi
tako pretepel, da so ju morali
odpeljati vsa krvava v bolnišni-
co. Seveda so moža spravili v
zapor.

NAVDUSEN KOLESAR

Paul Reynaud, francoski mi-
nistrijski predsednik, je bil v svo-
ji mladosti navdušen kolesar —
in je še danes. Znano je pa tudi,
da je vnet plavač. Ko ga je neki
sportni poročevalec, ki mu je
uspelo intervjuvati ga med dve-
ma sejama, vprašal glede nje-
govih sportnih dejanj, mu je
Reynaud z dobro voljo povedal,
da je celo imetnik svetovnega
rekorda!

Prav vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

JOSEPH ŽELE IN SINOV

Pogrebni zavod

6502 St. Clair Avenue

ENdicott 0583

452 East 152nd Street

IVanhoe 3118

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni najboljše postreči.

Prav vesele praznike želimo vsem in se priporočamo za naklonjenost.

SYLVIA CAFE

MR. IN MRS. MIKE PODBOY

546 East 152nd Street

Pristno žganje, sveže pivo, dobro vino. Gorka in mrzla jedila.

Prav vesel božič in zdravo leto 1941 želi vsem

JOHN GLAVAC

16133 St. Clair Avenue

SLOV. PEKARIJA

Vedno svež kruh in piškoti. Se priporočam.

Lastujte svoj dom in živeli boste v miru in za-
dovoljnosti. Sedaj vam je to mogoče, ker plačate lahko
samo 10% na nakup a ostalo v 15 letih kot rent.

Za pojasnilo se obrnite do nas

EDWARD F. KOVAC

960 East 185th Street

KENmore 5030

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

ZIMA JE TU!

Ako ni vaš avto v redu, ga pripeljite k nam, da ga
popravimo ter boste lahko imeli res prijetno vožnjo.
Garantirano delo — nizke cene.

ROAD SERVICE GARAGE

FRANK KOVACH, lastnik

Corner E. 161st & Waterloo Rd.

KENmore 3251

Želimo vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem prijateljem in znancem!

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

MIKE KNEZ

SLOVENSKA MESNICA

921 East 185th St.

Pri nas dobite vedno prvovrstno, sveže in prekaje-
no meso. Fine domače klobase.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem!

MAYFLOWER DAIRY

F. J. RACE ST. IN SINOV, lastniki

448 EAST 158th STREET

KENMORE 1272

Se zahvaljujemo vsem za naklonjenost v preteklosti; se priporočamo v bodoče.

Prav veselo božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

V naši mlekarni boste vedno najboljše postreženi z najboljšim mlekom in smetano. Postanite odjemalec domačega podjetja, kjer je vsa oprema v mlekarni sanitarna.

NICK SPELICH

6210 White Avenue

Slovenska mlekaria
Henderson 2116

Veselo božične praznike želi vsem

ART'S TEXACO SERVICE STATION

494 East 152nd Street

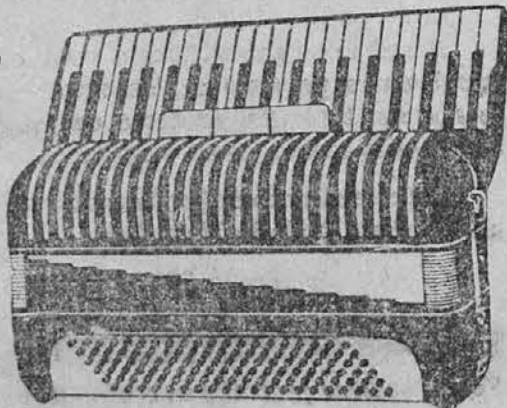
Corner Westropp Avenue
Gas, Oil, Lubrication and Car Washing
Service is Our Quality
MARFAK LUBRICATION — 75c
We Pick Up and Deliver Cars
Liberty 9497

Izdelujem Piano
harmonike po
najnovšem
modelu.

Cena

\$50.00

in naprej.

Veselo božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

JOHN MIKUŠ

6607 Edna Avenue

Veselo božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

MRS. M. OVANIN

16609 WATERLOO ROAD

Vedno sveže in prekajeno meso. Grocerija. Se priporočam.

Veselo praznike in srečno novo leto želi vsem Slovencem in Hrvatom

CARL RIHA

Krojač

15312 WATERLOO ROAD

Delamo nove obleke in popravljamo stare.
Čistimo in likamo

Merry Christmas and A Happy New Year

**CLEVELAND
TYPOGRAPHICAL UNION**

No. 53

1559 East 17th St.

PRospect 2965

Merry Christmas and A Happy New Year

Garber Office Supply & Book Co.

2569 East 55 St.

ENdicott 1681

Kakšno je življenje v haremih bogatih Indijcev

Hareme imajo samo mohamedanci. Med mohamedanskimi Indijci, zlasti bogatimi, ni nič posebnega, da so v hiši tri žene, toda to še ni harem. Šele če ima mohamedanski veljak več kakor tri žene, si omisli harem, kar seveda mnogo stane. Haremov imajo v Indiji največ bogati trgovci in visoki uradniki. Njihovi domovi obsegajo navadno več poslopij in v enem, stoječem skoro vedno sredi vrta, je nameščen harem.

Ta pa ni pravilčno opremljen dom, kakor smo včasih brali, temveč čisto navadno poslopje, razlikuje se od drugih samo s tem, da je vsem tujim moškim nedostopno. Znotraj stražijo haremske ženske v harem in okoli pa služke, ki pa niso evnuhi, kajti v Indiji ne dobiš več moškega, ki bi se dal uporabiti za svojo moškost.

Nekateri lastniki haremov imajo do 60 žen. Izmed teh so pa zakonske samo tri, in sicer prve, ki jih je vzel gospodar za ženo. Te ne stanujejo v haremu, temveč v njegovi palači. Gospodarska dolžnost je, vsak dan vsaj enkrat, navadno popoldne, obiskati harem in pokramljati z ženami, da bi se ne dolgočasil.

Seveda se z vsemi hkratu ne more zabavati. Nekateri odlikujejo, ker so lepše ali so se mu zna- le bolj priljubiti, za druge pa ni- ma časa, in te so seveda žalost- ne, ker jih zanemarja. Zanimivo pa je vsekakor, da je gospodar- jeva dolžnost obiskovati harem in da navadno to vsi radi delajo.

Življenje v haremu živijo žene je zelo prijetno. Delati jim ni treba, vendar pa ne pasejo leno- be. Same poskrbe, da se zme- rom najde to ali ono delo. Nekateri slikajo, druge se u- kvarjajo z ročnimi deli, mnoge skrbje za samoizobrazbo. Tudi na izprehode lahko hodijo, toda ne v mesto, temveč samo na vrt, kjer jih pa stražijo služabniki, ki so še sami posebej zastraženi. Gospodar moškim ne zaupa, čeprav so v njegovi službi.

Včasih se tudi zgodi, da gospo- dar to ali ono ženo povabi na iz- prehod s kočijo ali avtomobilom. Seveda mora imeti žena obraz zastrt. V haremu ženam ni tre- ba zastirati obrazov, ker po mo- hamedanskih običajih sme žen- ska videti žensko. Stanujejo žene ločeno.

Kot kaže, mohamedanski ve- ljaki niti ne misli na to, da bi si ustanovil harem. Toda ženske se mu hodijo same ponujati. Med mohamedanci je navada, da ob- darujejo svoje vladarje tudi s hčerkami. Zlasti siromaki radi store to, ker vidijo v tem pre- skrbno hčerke in sebe. Ne zahte- vajo sicer taki očetje ničesar in pravice do odškodnine nimajo, vendar pa dobe navadno kako darilo.

Tudi premožnejši očetje ob- darujejo tako svojega vladarja. Ker pa imajo njihove hčere do- to, se zgodi to le, če morejo starši dati hčerko vsaj za tretjo ženo. Tako v dar dano hčer mora oče sam privedi k mohame- danskemu veljaku.

Razen tega prihajajo žene v harem tudi na priporočilo ali z ugrabitvijo. Kar se tiče starosti, ni nikoli določeno, koliko let mora šteti žena, da pride v ha-

rem. Vse pa pridejo v harem mlade med 15. in 20. letom. Ze- lo redki so primeri, da bi prišla v harem nad 20 let stara žena.

Marsikoga bo zanimalo, kaj se godi z otroki, ki se roje v ha- remih. Samo otroci prvih treh zakonskih žen imajo zakonite pravice in lahko žive v očetovi hiši. V nji so deležni tudi vzgoje. Vsi drugi otroci morajo k so- rodnikom. Očetje včasih prispe- vajo za njih vzgojo in prehrano, včasih pa tudi ne. Prisiliti jih v to nihče ne more. Ko se žena po- stara, je seveda v haremu od- več. Vendar je ne zapode. V ha- remu je preskrbljeno za njo, da lahko do smrti mirno in brez skrbi živi.

Ozemlje južnega te- čaja je bilo nekoč vroča dežela

Ameriški admiral Byrd je prišel v Santiago v Čileju in je ob tej priložnosti izjavil, da se je na podlagi svojih dvanajstlet- nih raziskav v Antarktidi (o- zemlju južnega tečaja) prepri- čal, da je bila ta dežela nekoč vroča dežela.

Ali je tedaj na njej živel člo- vek, se še ni dalo ugotoviti. Po njegovem mnenju bo nekoč pri- pravna za neselitev, če ne bo nastala kakšna nova ledena do- ba, toda tisti čas je še daleč, kajti njeno ledovje se tako po- časi taja, da je to dejstvo ko- maj mogoče ugotoviti.

"Ko sem leta 1928 letel nad Antarktido", pripoveduje Byrd, "sem spoznal, da ima ta dežela danes svojo ledeno dobo. Toda led se taja. Na tečaju je njegova plast sicer še vedno 5000 pedi debela in ob obalah 1000 do 4000 pedi, vendar počasi nazaduje. — Našli smo dokaze, da je bilo le- da nekoč še dosti več. Da se bo ves stajal, bo seveda treba na stotisoče let. V ostalem pa mi- slim, da postaja tudi podnebje Argentine in Čileja toplejše.

Brodarji iz južnega Čileja so mi povedali, da so njih gore do- sti manj zasnežene, kakor so bile pred davnimi leti. Kakor se ob južnem tečaju led taja, tako se toplota dviga in mogoče je, da bo Humboldtov morski tok, ki prinaša Čileju in Peruju hlad, nekoč topel.

V Palmerjevi deželi, ki jo An- gleži imenujejo Grahamsova de- žela, čeprav jo je odkril Palmer, smo našli zaledenelo jezero, ka- terega ledena skorja se je na- pravila po naših čenitvah šele pred deset tisoč ali dvajset ti- soč leti. Ena izmed ledenih klad, ki so jo preiskali naši znanstve- niki, je imela zamrzla drobčeka- na bitja. Ko smo led odtajali, so ta bitja na novo zaživel.

Ko sem bil nekoč v krajih se- vernega tečaja, sem videl eskim- sko vas, ki je bila od tečaja od- daljena samo 1200 km.

Tam so imeli pižmarje, a po- leti so cvetele cvetlice. Toda v Antarktidi ni trave in edini pre- bivalci so grozotne celine je ce- sarski pingvin, ki vali svoja jaj- ca v šestmesečni polarni noči.

Poleti so edini obiskovalci Antarktidi kiti, tjulni, tolsčaki in morski leopardi. V antarkti- nem morju morajo biti sicer ri- be, toda ujeti nismo nobene. Na- šli smo eno, ki je bila zaledene- la, druge pa smo dobili v želod- cih tolsčakov.

Da je bila Antarktida nekoč vroča tropska dežela, dokazuje

najdba treh živalskih okamenin, ki jih pa nismo mogli določiti. Poleg tega smo našli okame- nele liste in mogoče je, da je pod ledenim oklepom mnogo takšnih okamenin.

Na več mestih smo led raz- strelili z dinamitom in smo našli sklade premoga iz rastlinskih o- stankov. Na gorskih vrhovih smo našli kar na zemlji ležišča premoga, ki pa je bil slabše ka- kovosti. Ta ležišča premoga da- nes zavoljo oddaljenosti in dru- gih težav nimajo gospodarske vrednosti. Našli smo tudi doka- ze, da morajo biti v zemlji leži- šča bakra, srebra in svinca.

Poljubljanje rok je starodavna navada

Če se vprašamo, kdaj se je za- čelo poljubljanje rok kot iz- raz posebnega spoštovanja, mo- ramo poseči daleč nazaj k azijskim narodom.

Svoj izvor ima poljubljanje rok v čisto verskih obredih.

Stari Indijci so na primer častili vzhod sonca, meseca ali zvezd na ta način, da so pred svojimi hišami pogrinjali posebne z re- sami obrobene preproge, na katerih so klečali, dvigali pobož- no roke k ustom in si jih poljub- ljali.

Tudi pri Grkih naletimo na poljubljanje rok. Kadarkoli je smatral Grk za potrebno, pobo- tati se z razjarjenim bogom ali pa si izprositi od njega posebno uslugo, je označil svojo molit- ev s poljubljanjem lastne roke. Od Grkov so prevzeli to navado tudi stari Rimljani.

V prvih časih rimske republi- ke so samo sužnji poljubljali ro- ke. Rimljani sami so si izkazo- vali spoštovanje in prijateljstvo le z obijemom. Toda prišli so časi ko so smatrali v Rimu vsako- gar, kdor je šel v Rimu mimo ki- pa tega ali onega boga, ne da bi mu poljubil roko, za javnega grešnika.

Pozneje so bile določene celo stroge kazni za to bogokletno preziranje kipov rimskih bogov.

Med vladarji v srednjem ve- ku je bilo poljubljanje rok že važen izraz spoštovanja. Preden je podložnik smel vladarju po- ljubiti roko, je moral poklekni- ti predenj ali pa poljubiti mu rob plašča.

S krščanstvom je prešla ta na- vada tudi na škofo v dokaz nji- hove svetosti in dostojanstva. Zanimivo je, da je naletel na ob- red poljubljanja rok že Ferdi- nand Körtz, ki je prispel leta 1510 na svojih voznjah na ame- riška tla. Odotni poglavarji domačinov so ga pozdravili ta- ko, da so se prsti dotikali zem- lje, potem so jih pa dolgo po- ljubljali.

Na tem običaju je pozneje de- lal čas, čeprav vidimo, da je bil prvotni pomen poljubljanja mno- go večji, kakor je zdaj. Ljudje so počasi prikrili ta običaj po- svoje. Zdaj je poljubljanje rok brezpomembna navada, ki jo pa- metni ljudje čedalje bolj odkla- njajo.

Žrtev sorodnikov

— Zakaj ste prav postal za prav notoričen pijanec?

— Žrtev sem družinskih raz- mer!

— Ali ste nesrečni v zakonu?

— Ne! Pač pa so trije moji sorodniki — gostilničarji.

ZA BOŽIČ

je že ameriška navada, da se spomnimo najbližjih s primernimi darili, ki imajo trajno vrednost. Imamo na izbiro predmete, ki zadovoljijo.

ELECTRIC ALARM CLOCK

CARPET CLEANER

COFFEE MAKER

COFFEE PERCOLATOR

CORN POPPER

CURLING IRON

GRILL STOVE

HOT PLATE

HEAT LAMP

HEATING PAD

HEATER

KITCHEN CLOCK

MIXER

OVEN

PORTABLE RADIO

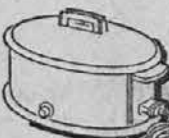
SANDWICH TOASTER

SOLDERING IRON

TOASTER

TRAIN

WAFFLE IRON

Luči in okraski za Božično drevo

Vseznana "Pyrex" steklena posoda
Znamenite "Grand" peči

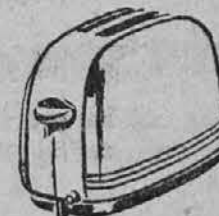
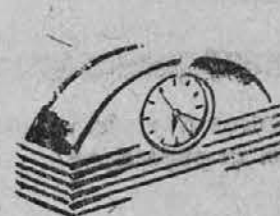
Posebna velika izbira gladilnikov, izdelka: "American Beauty," "Hot Point," "Westinghouse," "Universal," "Sun Beam." Cene od 2.95 do 8.95.

Najboljši "Toaster" cene od 7.50 do 16.00. Drugi 1.39 do 12.95. Vse druge potrebščine za kuhinjo. Vsa železnina za hišo ter orodje. Se priporočamo.

**JOS. KALAN IN SIN
HARDWARE**

6421 St. Clair Avenue

ELEKTRIČNI PREDMETI

Gospodnji boste najbolje ustregli ako ji boste za božične praznike podarili električni predmet, ki ji bo olajšal delo in ji bo obenem v trajen spomin. Pri nas si lahko izberete vsakovrstne potrebščine za hišo in dom. Obiščite našo trgovino, katero smo pred kratkim pre- novili in povečali, tako da je ena največjih te vrste v naselbini. Zaloga je popolna in velika, iz katere si boste gotovo prav lahko izbrali predmete za vašo potrebo. Naše cene so vedno zmerne.

SUPERIOR HOME SUPPLY

Frank Ogler, lastnik

6401-05 Superior Avenue

Veselo božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem gostom in prijateljem!

MOČILNIKAR'S CAFE

MR. IN MRS. FRANK MOČILNIKAR

837 East 185th Street

Pri nas vam vedno postrežemo z izbornim žganjem, pivom in vinom. Vedno dober prigrizek.

John Bukovnik

PHOTO STUDIO

762 East 185th Street

Veselo božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Kadar je kaj narobe z vašimi vodnimi cevmi, pokličite nas. Vedno garantirano delo.

MICHAEL CASSERMAN

Plumbing, Heating and Repairing
18700 Shawnee Avenue
KENmore 3877

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

ANTON BAŠCA

1016 EAST 61st STREET

Želimo prav vesele božične praznike in novo leto ter se prijateljem priporočamo, da me obiščejo ker bom 70 let star 2. januarja 1941.

BONČA TRGOVINA

6005 ST. CLAIR AVENUE

Želimo prav vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem odjemalcem in prijateljem!

Se priporočamo. Kadar potrebujete stenski papir, barvo ali varniš se ogledajte pri nas. Postregli Vam bomo na boljše.

CLEAN CUT MEAT MARKET

664 EAST 185th STREET
IVANhoe 1881

Za praznike si privoščite kaj boljšega! Mi trgujemo samo z dobrim mesom, ki je mehko, sveže in okusno. Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem
JOSEPH STURM, lastnik

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

A. SALAMANT

16024 Grovewood Avenue

Prvovrstno sveže in prekajeno meso. Polna zaloga grocarijskega blaga. Se priporočamo.

Prav vesele božične praznike in radosti polno novo leto 1941 vam želi

GLOBOKAR'S SUPER SERVICE

John J. Globokar, lastnik

1075 E. 185th St., Cor. Chapman Ave.

Mobilgas — Mobiloil — Graco Motor Vitalizer
Mi imamo najmodernejšo pripravo, da namažemo vaš avto, da bo tekel brezhibno. Pobere vso nesnago iz motorja. Poskusite, videli boste veliko spremembo, ki vas bo zadovoljila.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto želi vsem

MRS. JOSEPHINE JONTEZ

16213 WATERLOO ROAD

Cigare — cigarete — tobak — candy — grocarija

Se priporočam vsem

150 LET PRVE SLOVENSKE IGRE

Nadaljevanje s 3. str.

kakor zdej mi, županovo Micko igrati." Igrali so jo tedaj v prireditvi Mihe Kastelca. Udeležil se je tudi deželni glavar in vsa odlična ljubljanska družba ter je bil naval tak, da niso mogli vsi videti na oder. Predstava je dala 120 gold. za pogorelce. 6. septembra istega leta so jo ponovili.

V časih novega centralizma in Bachovega absolutizma je tudi slovenska Talija zaspala, toda v dobi čitalnic od leta 1861 dalje je prišla na vrsto zopet med prvimi Linhartova "Županova Micka," ki so jo igrali v Bleiweisovi prireditvi zelo spremenjeno 13. marca 1864. leta. Ko je izšla v knjižni prireditvi, je pisal Bleiweis, "da je bila vso zimo igrana ter je povsem naravno, da smo izdajanje veselih iger v slovenskem jeziku začeli s prvo našo igro." Tako je tudi v obnovljeni eri slovenskih gledaliških predstav, ko so naši čitalničarji dosegli s svojimi gledališkimi prireditvami skoraj gotovo svetovni rekord — kot se zdi monografistu Wolmannu — začeli izdajati iger s to prvo slovensko igro, ki te dni slavi svojo 150 letnico prve uprizoritve. Gotovo je to velika slavnost, ki zasluži, da se je spominimo v našem listu, da si dobro vemo s Prešernom:

"Komu Matiček. Hči župana, ki mar mu je slovenstvo, nista znana?"

RAZNE STVARI

KOLO V KOVČEGU

Neki vlak je te dni iz severne Italije pripeljal v Rim nenavadnega potnika. Bil je mlad izumitelj iz Bologne. Odkorakal je s postaje, postavil dočni kovčeg na tla, začel iz njega dvigati kolesa, pedale, krmilo in v kratki minuti je iz tega sestavil pred očmi presenečenih gledalcev popolno kolo. Ko je potem kovčeg zvil v majhen sveženj, je sedel na kolo in nadaljeval s tem svoje potovanje.

V središču mesta se je ustavil in predvajal svojo iznajdbo ljudem, ki imajo zanjo zanimanje. Izkazala se je za zelo praktično. Kolesarja rešuje marsikatero nevednost. Sedaj lahko stopi kolesar brez skrbi, da ga bo kakšen vratar grdo gledal, v hotel, a na železnici se mu ni treba muditi s tem, da bi spravil kolo v voz za prtljago. Kolo zloži pač enostavno v kovčeg in s tem gre lahko v vsak železniški voz ali hotelsko sobo. Vsa priprava tehta komaj šest in pol kilograma.

GUMASTI POVRŠNIKI

Gumaste površnike, t u d i gomasto obušalo in sploh vse gumaste oblačilne kose, ki jih v slabem vremenu toliko uporabljamo, je treba obravnavati zelo pazljivo. Nikoli jih ne smemo hraniti na toplem kraju, temveč tako pozimi kakor poleti na hladnem. Sušiti jih isto tako ne smemo v bližini peči, a za čiščenje ne smemo uporab-

Doslej je doživela že tri ponatise, ni pa doživela zaradi svoje notranje manjvrednosti ponovne povojne uprizoritve v slovenskem osrednjem gledališču, da bi jo ob tej priliki iz kulturno-zgodovinskih razlogov radi videli.

Ko se danes spominjamo prve veseloigre v slovenskem jeziku, se spominjamo tudi njenega pisatelja, Linhart, očeta slovenske dramatike, ki nam jo je "Županovo Micko" odprl vrata v hram gledališča, kakor je zapel v drugi (Govekarjevi) izdaji leta 1905 Vladimir Levstik:

Dosihdob bila nam je drama gost besede tuje, tujega nam lica ko zrla čarobnih deska skrivnost izvoljenih le majhna je peščica... naš je obraz njen, naša govorica! Vse čase, Linhart, bo spomin ostal, da ti to čudežno si solnce vžgal

Opozorjamo na razpravo o Linhartu, ki jo je napisal prof. Alf. Gspan v "Cvetju" (1938), ki pa se podrobneje peča z drugo Linhartovo dramo "Matiček se ženi." Izčrpen uvod o Linhartu in njegovo delo daje prof. Fr. Koblar v Rieger. leksikonu. "Županovi Micki" sami pa govorita Govekar v goriški izdaji v "Taliji" l. 1905, predvsem na dr. Šleibinger v najnovejši izdaji iz leta 1923 ("Oder"). Na tleh virih sloni tudi ta članek — td.

ljati bencina, terpentina in špirta. Gumasto stran površnikov moramo od časa do časa osvetliti z mešanico iz 10 delov glicerina in 100 delov vode. Šive, ki so popustili, začelamo z izolirnim trakom, ki ga uporabimo tudi za popravilo razcefranih rokavnih robov.

HISA IZ STEKLA IN ALUMINIJA

Dva italijanska arhitekta sta za rimsko svetovno razstavo l. 1942. izdelala načrt svojevrstnega zabavišča. To bo zgradba iz stekla in aluminija. Imela bo obliko kocke.

Iz notranjosti bo imel obiskovalec na vse strani razgled na okolico, a ponoči bodo posebno svetlobni efekti spreminili zgradbo v velik, bliskajoč se dragulj. Pritličje bo veliko, nad akvarij postavljeno stekleno plesišče. Od spodaj bo žarela mnogobarbna luč, ki bo čarobno osvetljevala tudi vodna bitja v akvariju.

NAZADOVANJE LEDNIKOV V ANTARKTIDI

Byrdova antarktična odprava je ugotovila, da ledniki v teh krajih čedalje bolj nazadujejo. Neki udeležene te odprave razlaga ta pojav ne s tem, da bi postajalo v Antarktidi morda topleje, temveč baš nasprotno s tem, da temperatura tam v zadnjih letih pada. Baš hudi mrzavira nastajanje lednikov. Ledniki "živijo" od snega, a če je

mrz tako hud, da ne nastajajo več snežni meteži, tedaj mora lednik tako rekoč gladovati in požirati samega sebe. Isti pojav so v ostalem opazovali tudi v severnem polarnem pasu.

NERODNI RAZBOJNIK

Nekemu mladeniču, v San Franciscu, ki mu je pošel drobšč in ki si je hotel vse eno privoščiti vesel večer, je šinilo v glavo, da bi zaigral razbojnika. Med mimoidočimi si je poiskal gospoda, o katerem je lahko menil, da ima kaj v svoji denarnici, stobil je k njemu in ga pozval, naj dvigne roke. "Napadeni" se je zasmel, da mu je posnel obraz, potem je mladeniču prijazno vklebil roke z lisicami in mu velel: "Naleteli ste na napačnega. Jaz sem policijski nadzornik ta in ta!"

"VSE NA KONJU"

V Los Angelesu se je ustanovil klub, ki se morajo njegovi člani zavezati, da bodo prihajali ob klubskih večerih in konjih v društveni lokal. Ves večer ne smejo s konja in v sedlu sprejemajo tudi okrepčila. Isto velja za družabne igre in enkrat na teden je kinematografska predstava, ki jo člani ogledajo na konjih. Klub ima doslej 59 članov, med njimi štiri ženske.

ANEKDOTA

Dva učenjaka sta si dovolilo nekega znanstvenega vprašanja postala huda sovražnika. Ko je eden med njima drugega v nekem svojem listu spet napadel, je stekel ta do njegovega stanovanja in zapel na vrata s kredo: "Ničvrednež!" Naslednji dan je prišel nasprotnik k njemu in mu dejal: "Včeraj ste me hoteli obiskati. Videl sem vaše ime na svojih vratih in prihajam, da se vam oprostim, ker me ni bilo doma!"

OGRICE S SALOMONOVH OTOKOV

Najdragocenejši ljubzenski dan, ki ga moški lahko da kakšni ženski na Salomonovih otokih v Južnem morju, je ogrlica, ki jo je sam izdelal. Ta ogrlica je nekaj posebnega. Sestapi namreč iz osem vrst nog posebne vrste hroščev, a vendar ne tehta več nego gram. Tisoče hroščev je treba ujeti, da se izdela ena sama takšna ogrlica. Po barvi je blesteče se zeleno, iz tega zelenja žarijo proti luči svetli, rdeči in zlati odsevi.

Hrošč, ki daje svoje noge za takšno dragocenost, daje prav za prav ne celih nog, temveč samo določen čim vsake noge, ki ni daljši nego 3 mm. Te majhne delčke nanizajo na zelo tanko vlakno neke rastline. Otočan s Salomonovih otokov mora biti pošteno zaljubljen, da se spravi na delo za takšno ogrlico in jo tudi izgotovi.

Janez naroči v gostilni črno kavo. — Samo brez cikoriije, je opomnil gospodinjo.

— Cisto brez? Ali je lahko vsaj malo pridenem? ga vpraša gospodinja.

— Niti najmanj — niti mrvice! odvrne Janez.

— Pa menda vendar ne boste pili čisto vodo? naposled vzroji gostilničarka.

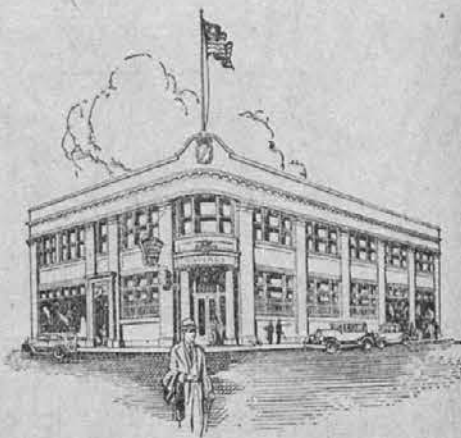
Hvala vsem cenjenim Slovencem in Hrvatom za naklonjenost pri zadnjih volitvah. Poskusil bom storiti vse najboljše za 32. varde. Želim vsem veselo praznike in srečno Novo leto 1941!

Anton
Vehovec

Mestni odbornik 32. varde

Vesele božične praznike in srečno Novo leto vsem!

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Avenue

HEnderson 5670

Vesele božične praznike in srečno, blagoslovljeno novo leto vsem našim odjemalcem, prijateljem in sorodnikom želi

OBLAK-OVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

6612-14 St. Clair Avenue

Tel.: HEnderson 2978

Prisrčno se zahvaljujemo vsem našim dragim odjemalcem za prijazno naklonjenost v tekočem letu ter se ob enem toplo priporočamo cenjenemu občinstvu za blagohotno naklonjenost v novem letu.

Oglejte si našo najlepšo razstavo najbolj pomembnih daril za Božič in Novo leto.

Louis Oblak, lastnik

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem našim dobrim prijateljem!

Za obisk in naklonjenost se iskreno zahvaljujemo in priporočamo v bodočnosti.

Z garancijo denarnih pošiljatev, vse uradne notarske listine za Ameriko in staro domovino. Zeleč Vam blagodejno bodočnost, zastopstvo parobrodskih družb

STEVE F. PIRNAT CO.

6113 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO

FRANK OKICKI'S CAFE

1376 EAST 49th STREET

6% pivo, dobro vino in prigrizek

Se priporoča rojakom za obilen obisk in ob enem želi vsem veselo božične praznike in srečno novo leto.

JOE IN JENNIE LEVSTIK

1169 EAST 76th STREET

Gostilna

FAMILY TAVERN

Želimo prav veselo božične praznike in srečno Novo leto vsem obiskovalcem in prijateljem!

Se priporočamo za nadaljni obisk. Postregli bomo z dobrim pivom in vinom.

Želimo prav veselo božične praznike in srečno novo leto vsem odjemalcem in prijateljem in se priporočamo tudi za v bodoče.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

John Susnik in Jerry Bohine

6104 St. Clair Avenue

6119 St. Clair Avenue

819 East 185th Street